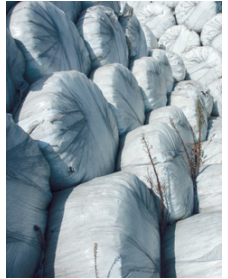

Ханс Модров:
Справедливост
има при силни
граждански
движения

Стр. 10

София
ще хвърли
99 млн. лева за
балите с боклука

Стр. 3

Канада
върша
европейски
роми

Стр. 7

130 години
от рождението
на Йордан Йовков

Стр. 21

НЯКОЛКО ДУМИ Факти и сценарии

Юрий БОРИСОВ

Министър Цветанов обяви, че всички въпроси за неговото имотно състояние са плод на сценарий. Когато не можеш да обясниш как за шест години си получил 360 хиляди лева или не искаш да посочиш източника на своите консултантски услуги, ти си обект на долни клетници. Когато неговото МВР обаче започне проверка срещу един студент, от когото са се оплакали други студенти, че не посещава редовно занятия, това е държавна проверка на факти (стр. 2). Нека повторим. Студенти се оплакват, че техен колега често отсъства. Вестници скачат да разнищват факта. Анонимен гражданин, след като се запознал с публикациите, звъни в МВР и казва, че около лицето има нередности. Едно анонимно лице информира гържавата, че има нередности около един студент. И МВР започва проверка. Нейната цел сигурно е затягане дисциплината във ВУЗ-овете. Това е мисъл, не, това е грижа за качеството на висшето образование. Една случайност е, че студентът е заместник-председател на полицейския синдикат. Който синдикат май има някакви претенции. Ерго, опитва се да крои някакви сценарии. Будното МВР обаче е на поста си и отговаря на сценариите със зорко следене на фактите.

Навремето гори VI отгел на ДС не работеше толкова гърбарски. Правеха ти срещи по градинки и кафенета, разговоряха приятелски, преди да започнат да ти ръмжат.

Вестник "Атака" първи се захвана с възмутителните отсъствия на студента. Отговорно се присъединиха "Монитор" и "Телеграф". Ало, другите вестници и телевизиите, къде спите? Стегнете се малко! Факти трябва да се обсъждат, а не да се плетат сценарии!

Лекари подготвят национална стачка

В България имаме медицина, но нямаме здравеопазване, заяви председателят на БЛС д-р Цветан Райчинов

Синдикати и съсловни организации са изготвили списък с искания, които поставят пред управляващите. "Надяваме се, че премиер, здравен и финансов министър ще предприемат необходимото, за да не ескалира напрежението", каза вчера вицепрезидентът на КНСБ д-р Иван Кокалов.

Дотогава обаче протестите продължават - на 8 ноември

ще протестират медиците от Добрич, на 9-и - от Стара Загора, на 10-и - от Пловдив, на 17-и - от Пазарджик. След това ще се проведе едновременно ефективна стачка в цялата страна. Най-вероятната дата за стачката е 19 ноември, но подлежи на уточняване в зависимост от това кога ще се разглежда бюджетът в НС. Ако и това не помогне, ще се премине към стъпаловидни стачки

по места, вероятно ще има и национален протест. "Ще продължим с натиска и ще бъдем заедно", заяви Кокалов от името на синдикални и съсловни организации.

Основните искания на протестиращите се изместват от чисто финансови към искания за повече яснота по конкретните стъпки в здравната реформа. "Ако това не се случи, ще продължим да сменя-

ме министрите като чорапи, но качеството на медицинската помощ няма да се подобри", коментира още Кокалов. "В България имаме медицина, но нямаме здравеопазване", допълни го председателят на БЛС д-р Цветан Райчинов. В момента системата действа на случаен принцип и липсва всякаква координация, допълни той.

Стр. 5

Снимка БГНЕС

Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Александър Цветков провери какво предприеха в "Български пощи" за проверка на колетите след случаите на бомбени заплахи с куриерски пратки в Европа

Стр. 4

Глоба за реклама в пиратски сайтове

400 000 долара трябва да плати американска компания, българските фирми са информирани за негативните последици върху имиджа им

Стр. 34

Андрей Иванов не е декларирал 400 000 лева

Данъчно престъпление и от края на 2007 г., когато вече е бил председател на СОС

Стр. 2

България В НЗОК уволняват без ред и закон

При назначение искали партийна принадлежност към ГЕРБ

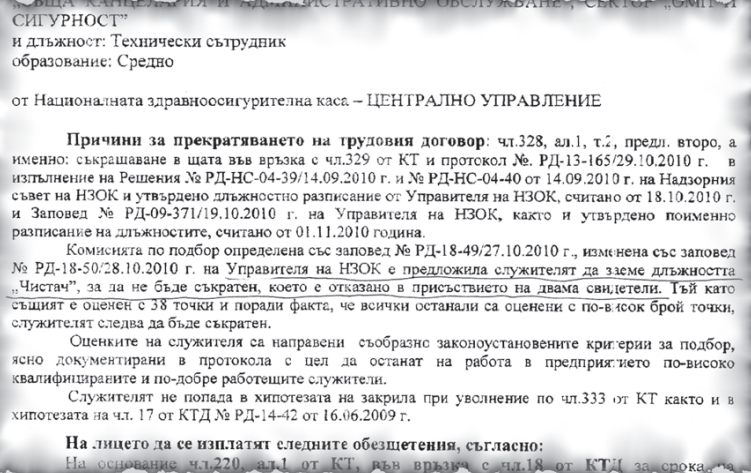
Служителите от централното управление на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) излязоха на протест пред сградата на "Кричим" 1 вчера по пладне. Причината е, че на над 20 души от колегите им са връчени заповеди за уволнение на 4 ноември т.г. Заповедите са без предизвестие и влизат в сила от същата дата. На хората се плащат по 2 заплати. Уволненията са абсолютно неправомерни на около 14 души - не са проведени консултации със синдикалните организации в касата, не са спазени условията на колективния трудов договор. Сред уволнените са хора с увреждания с решения на ТЕЛК, вдовица с две деца - ученик и първи курс студент. На служителката от дирекция "Административно обслужване" на длъжност технически сътрудник е предложено "да вземе длъжността "чистач", за да не бъде съкратена, но тъй като жената отказала, посочена ѝ е

вратата. Сред уволнените бил и програмистът на НЗОК, който неотдавна бил съобщил, че е разработил програма, благодарение на която може да бъдат контролирани парите на касата. Мотивът бил несправяне с работата.

Недостатъчна квалификация бил мотивът за уволнение на шофьора на бившата шефка на касата д-р Румяна Тодорова, въпреки че човекът бил с професионална категория, работи без прекъсване от 1974 г., бил е дълги години в системата на УБО. Иначе в длъжностната характеристика за шофьор на директора на касата пишело, че трябва да има поне средно образование, а професионален опит не се изисква. Уволняват се хора на ниски позиции и със заплати от порядъка на 400-500-600 лв., хора, назначени от предишни директори на касата, коментираха служителите на касата. В същото време д-р Нели Неше-

ва се оказва, че е първият шеф на касата с 2 секретарки.

През седмицата председателят на синдикат "Административни служители" към КТ "Подкрепа" Ефтим Боюклиев си е уговорил среща с д-р Нешева в 16 ч., но до 17.40 ч. тя не го приела. Вчера, по време на протестите, Боюклиев бил пак в касата и му била назначена нова среща за понеделник. "Вече дойде и комплексна проверка от Главната инспекция по труда", коментира за ДУМА Боюклиев. На него му било казано още, че "комисията по подбор" била заседавала и решила кои щатове ще бъдат съкратени. "Но никой от синдикалните организации в НЗОК не е информирана за заседанието на комисията", коментира още Боюклиев. На въпроси на синдикалисти защо се правят тези съкращения и защо точно сега, отговорът бил, че "други администрации правиха съкращения, трябва и ние да съкращаваме

персонал". Но никой не е видял никаква финансова обосновка - не е ясно колко пари се "спестяват" от фонд "Работна заплата", ако се направят въпросните съкращения на служители с ниски заплати, при положение, че по-рано са правени назначения на служители с много по-високи възнаграждения. Според синдикалистите не е съвсем ясно и дали става въпрос за 10-12 или 15% от личния състав. Паметливи припомнят, че при назначе-

нията на нови хора те попълвали документ, в който декларират партийната си принадлежност към ГЕРБ.

Служителите на централното управление на НЗОК се канят да излязат на мирен протест в подкрепа на уволнените си колеги в понеделник. Синдикалистите прогнозираят, че и служителите от регионални каси ще се присъединят към тези мирни протести, тъй като по места имало подобни проблеми.

Делегация на „Русофили“ на асамблея в Москва

Участие в 4-ата асамблея на фонд "Руский мир" в Москва взе специална делегация на Национално движение "Русофили". В нея участваха председателят на движението Николай Малинов, заместник-председателят Милен Чакаръв, секретарят Капитан Николов и членът на ръководството Ирина Велчева.

"Руский мир" е една от най-големите руски неправителствени организации и работи в над 70 държави, една от които е България. В работата на 4-ата асамблея участие са взели над 1500 делегати. По време на дискусиите е било отчетено, че в България са изпълнени 9 проекта основно свързани с усвояването на руски

език в различни учебни заведения. В рамките на форума Малинов е провел редица срещи с отговорни лица в Русия. През следващата седмица той ще разговаря официално с Константин Косачев, председател на Комитета по международните въпроси на държавната Дума на Руската федерация, който е и заместник-председател на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа. Предстоят срещи с министъра на културата на Русия Александър Авдеев, както и среща със специалния представител на президента на Русия по духовните връзки Михаил Шведкой.

Николай Малинов (влясно) разговаря с председателя на Комитета по международните въпроси на държавната Дума на Русия Константин Косачев

Наши учени получиха суперстудена материя

Успешен и уникален експеримент, който се прави за първи път на Балканския полуостров, осъществиха учени от Института по физика на твърдото тяло при БАН и Физическият факултет на Софийския университет. Колективът успя да получи

свърхохладена материя от рубидий.

Температурата на материята е е близка до абсолютната нула, по-ниска от температурата в космическото междувъздушно пространство. Този успешен високотехнологичен експеримент ще стимули-

ра изследванията в областите на квантовите компютри (следващо поколение свърхохладни компютри), метрологията (атомни часовници), нанотехнологиите (създаване на наноструктури). Колективът е в състав проф. Кирил Боянов (ИФТТ-БАН), доц. дфн

Асен Пашов (Физически факултет- СУ), ас. Емилия Димова (ИФТТ-БАН) и физиците Георги Добрев и Иво Темелков (ИФТТ-БАН). Експериментът е финансиран по два проекта към Фонд "Научни изследвания" на МОН и един проект към НАТО.

МВР проверява полицейски синдикалист по публикации

СДВР е започнала проверка срещу зам.-председателя на полицейския синдикат Галентин Грозев. За това алармираха от Синдикалната федерация на служителите в МВР. "Тази проверка произтича от публикуване на неподкрепени с факти неистини по мой адрес в медиите", обясни Грозев и допълни, че разполага с категорични доказателства, оборващи медийните "факти".

Става въпрос за публикация във в. "Атака" от 26 октомври, според която Юридическият факултет на СУ е разтърсван от скандали и те едва ли не са провалили държавния изпит по "Гражданско-правни науки". Описвайки

"незаинтересоваността" на декана на факултета Тенчо Колев, изданието съобщава, че в него продължават и скандалите около някои "привилегировани" студенти. Вестникът твърди, че изкоридорите на факултета се носят все по-настойчиви слухове за ходатайството и съдействието на декана към студента Галентин Пламенов Грозев, който е зам.-председател на Синдикалната федерация на служителите на МВР.

Той в момента бил записан в V курс във факултета, въпреки че почти не е стъпвал в него. Възмутени студенти разказвали за системното му отсъствие от учебните упражнения, което той оправдавал с голямата заетост

в полицейския синдикат. "Ще заведа дело срещу тези, които са ме засегнали. Всичко това вероятно се прави, за да повлияе върху дейността ми като синдикален активист, както и да бъде дискредитиран в очите на членовете и симпатизантите на синдиката", коментира той.

Синдикалистът припомни, че на 1 ноември анонимен гражданин посетил сградата на СДВР и внесъл "публикациите", като заявил за извършване на нередни действия от страна на Галентин Грозев. Сигналят е стигнал до зам.-началник на отдела "Икономическа полиция", който разпоредил да бъде извършена проверка по статията.

Ние пак сме тук!

абонамент 2011

ДУМА

1 месец 20 лв.
12 месеца 240 лв.

краен срок за годишен абонамент - 15.12.2010 г.

Свържете се с нас на телефон 02 / 970 52 08 , 970 52 03

В Ню Йорк, град с 15 млн. население, има 10 общински съветници, а София - град с 2 млн. население, има 61 общински съветници. Не е ли малко смешно?

Дали е риторичен въпросът на проф. Михаил Константинов?

Депутати спасяват върнатия от КС закон за академичния състав

Колежите придобиват право да правят професори, всеки преподавател пак ще може да легитимира по 10 вуза

Велиана ХРИСТОВА

Проект за поправки в скандалния Закон за развитие на академичния състав, в който 16 текста бяха отменени от Конституционния съд, е внесла в НС депутатката от ГЕРБ Ирена Соколова. С това се забавя по-дългата процедура изменението на закона да стане през Министерския съвет. Според проекта процедурите за научни степени и научни длъжности пак ще стават децентрализирано - във всеки вуз или научен инсти-

тут. Но общи за страната изисквания за кандидатите и условията в процедурите за научните степени и длъжности са вкарани в закона вместо в правилник на МС и в местните правилници, както бе досега.

Според новите идеи отпада изобщо т.нар. Национална листа на хабилитираните лица, които могат да участват в местните журита. В закона всъщност и досега това формирание бе лишено от реален смисъл, тъй като не се съчетаваше с жребий. В журитата на място ще влизат определени от закона брой хабилитирани лица. Отпада изискването дисертациите и авторефератите да се публикуват и на английски език, което бе "свалено" от Конституционния съд.

С проекта се определя, че дисертацията за доктор трябва да съдържа научни или научно-приложни резултати - оригинален принос в науката, и да показва, че кандидатът има задълбочени теоретични знания и способности за самостоятелни изследвания. Отпада възможността "доктор на науките" да се става от "магистър", без притежаване на докторска степен.

Ирена Соколова е записала също, че по-високата научна степен носи предимство при заемането на научна длъжност, с което на "доктор на науките" се придава смисъл. От закона обаче отпадат единствените досега два текста, които бяха бариера пред ниското качество: и колежите ще могат да си "произведат" професори въпреки малобройния си квалифициран състав, а всеки преподавател отново ще има право да бъде вписан при акредитацията в неограничен брой вузове и да бетонира такива като Пернишкия университет. В проекта за поправки са вписани конкретни изисквания за дисертациите за "доктор" и "доктор на науките" и

за кандидатите за научна степен или за длъжностите "доцент" и "професор". Ще се изисква например претендентът да има научни проекти, научен труд - различен от този за степен, и пр. и да е бил преди това 2 години асистент (за доцент) или доцент (за професор). Изборът ще се прави не само от журито, а от факултетен или научен съвет. Професор може да се стане и само със степен "доктор", отпада нонсенсът "доктор на науките" да не може да стане професор, ако не е защитил по-ниската степен "доктор". Отпадат изцяло всички разпоредби за т.нар. Арбитражен съвет за разглеждане на жалби - те ще се отнасят към съда.

Снимка БГНЕС

Орген "Стара планина" I степен връчи президентът на Минчо Минчев. Световноизвестният български цигулар получи най-високото държавно отличие за изключителни заслуги в областта на културата

ГЕРБ се отказва от специализирания съд

Христо ХРИСТОВ

Между първото и второто четене ще бъдат прецизирани спорните текстове от закона за съдебната власт и създаването на специализиран съд, признат в Стара Загора зам.-председателят на НС Анастас Анастасов. Това ще стане след предстоящото посещение в понеделник на представители на Венецианската комисия (Европейска комисия за демокрация чрез право, институция към Съвета на Европа) в София, които ще се запознаят на място със законопроектите за изменения на наказателно-процесуалния кодекс и на съдебната власт. Експертите, сред които и Джеймс Хамилтън, ще се срещнат с членове на парламента, ВСС и двете НПО, които атакуваха предстоящите промени. Основание за техния протест бе възможността специализираният съд да бъде

използван срещу конкретни длъжностни лица - министри, вице-премиери, премиер и ръководители на висши държавни институции.

В предварителния дебат от ПГ на КБ предупредиха, че по този начин се създават трибунали.

Изявлението на Анастасов изненада членовете на ВСС, които участват с него в двудневна среща разговор по междинните резултати по проекта "Усъвършенстване на работните процеси в съда". На форума бе представено проучване на социологическата агенция "Алфа Рисърч", според което 70% от българите тази година смятат, че върху съда се оказва политически натиск.

Зам.-председателят на парламента отхвърли този резултат с аргумента, че мнението на анкетирания е формирано в резултат на медийни публикации, а не на база реални случаи.

София ще хвърли 99 млн. лв. за боклука с боклука

Близо 99 млн. лв. ще струва на Столичната община сагата с балираните отпадъци, започнала още през 2005 година. В сумата не влизат компенсациите за общините, които се съгласиха да приемат част от боклука в сметницата си. В същото време планираната цена на бъдещия завод за преработка на отпадъци е 209 млн. лева.

Сумите бяха съобщени вчера от екоминистър Нона Караджова в отговор на въпрос по време на парламентарния контрол. До момента за опаковането, съхранението и транспортирането на боклука на няколко депа в страната са дадени почти 90,8 млн. лв. от бюджета на София. Средствата са основно приходи от такса смет, която всеки собственик на имот плаща. До изнасянето и на последната бала с боклук от временните площадки край столицата ще бъдат изхарчени още над 8 млн. лв.

Между 2005 и 2007 г. боклукът на софиянци се балираше, защото сметницата в Суходол бе затворена. По-късно то отново

започна да приема отпадъци по настояване на тогавашния кмет Бойко Борисов. За това време са опаковани 766 087 т смет в 881 435 бали, каза Караджова. Досега от тях са транспортирани до депа в страната 592 054 т. Останалите пакети с боклук трябва да бъдат закарани до депата на Пловдив, Ловеч и Севлиево.

ДУМА припомня, че заради балираните отпадъци и липсата на съвременна система за оползотворяването на боклука ЕК започна дело срещу България в съда на Европейския съюз. Междувременно все още не е ясно кога ще започне изграждането на системата за третиране на отпадъците, тъй като проектът не е одобрен от Брюксел за съфинансиране. Според общината най-оптимистичният срок за започването на строителството е началото на 2011 г., а заводът, инсталацията за компостиране и новото депо ще са готови най-рано в края на 2012 г. Не е ясно обаче дали за това време няма да се запълни капацитетът на сметницата край Суходол.

Цветанов не бил сигурен за гаранция от „Лев корпорация“

Вътрешният министър Цветан Цветанов не успя да отговори пред БНТ дали от името на ГЕРБ е приемал дарения от проверяваната при операция "Октопод" "Лев корпорация". Той попита дали "Лев корпорация" е криминална фирма и се опита да замаже положението с обяснението, че ако разследването установяло, че Алексей Петров стои начело на компанията, от ГЕРБ щели да върнат парите, които са получили от него.

С това изявление Цветанов практически потвърди информацията, че "Лев корпо-

рация", сочена за близка до Алексей Петров от самия вътрешен министър, а по време на операция "Октопод" нейни офиси бяха обискирани от органите на МВР, е участвала във финансирането на ГЕРБ.

По повод аферата с дадената от "Лев корпорация" банкова гаранция за изграждане на система за сигурност на софийското метро, докато Цветанов е бил столичен зам.-кмет по сигурността, вътрешният министър се опита да обясни, че той и общината не са имали нищо

общо със сделката. Според Цветанов "Лев корпорация" са били потърсени за гаранцията от 1 млн. евро от белгийската фирма, която е трябвало да изгради системата.

Така според Цветанов общината не е правила нищо, а тези, които са й предлагали да изградят системата за сигурност в метрото, са намерили от нейно име и банковата гаранция. Това неучастие според Цветанов било защита на интересите на общината, защото тя не била дала нито един лев, а парите били европейски.

Ройтерс:

В България оправдаха мафиотите

Български съд оправда двама бизнесмени по обвинения за създаване и ръководене на престъпна група, спъвайки усилията на кабинета да изчисти имиджа на страната като най-корумпираната държава членка на ЕС. Това пише в кореспонденцията на Ройтерс от София.

Проваленото дело срещу Пламен Галев и Ангел Христов ще създаде пречка за десноцентристкия кабинет на Бойко Борисов, който дойде на власт м.г. с обещание да се пребори с организираната престъпност. Галев и Христов се превърнаха в символи на безнаказаността в България, след като вратички в закона им позволиха да се кандидатират за парламентарните избори м.г., дока-

то чакаха да започне дело срещу тях.

След като се регистрираха за участие в изборите, двамата бяха освободени под гаранция от ареста, но не бяха избрани за депутати, което щеше да им осигури имунитет от съдебно преследване, припомня Ройтерс.

"Съдиите и адвокатите обвиняват прокурорите и полицията за некачествените разследвания и невъзможността да се съберат доказателства, които да издържат в съда. Намираме се в омагьосан кръг, но това решение ще има последици за престижа на правителството, защото кабинетът обеща да се справи с този проблем", цитира Ройтерс анализатора от "Политикъл кепитъл" Кирил Аврамов.

България

Финансовият министър отказа да отпусне пари допълнително, препоръча на кметовете да бъдат по-добри в сметките

Министърът на финансите Симеон Дянков категорично отказа да отпусне поисканите от Националното сдружение на общините в Република България 120 млн. лв. Общините вчера поискаха тези средства, защото според тях те ще спасят от фалит редица общински администрации.

В бюджета няма 120 млн. лева за покриването на дълговете на общините, а

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Симеон Дянков реши вместо пари да дава финансови съвети на общините

Дянков изправя общините пред фалит

такива средства няма да влязат и в проекта за бюджета за 2011 г., вдигна рамене в кулоарите на парламента вчера Дянков. В исканията си от вчера представителите на общините настояха и за още няколко неща. На първо място субсидията за общински пътища да се увеличи от 42,50 на 50 милиона лева, с което да се осигури поддръжката. Средствата за зимна поддръжка да бъдат увели-

чени от 14 на 20 милиона, поискаха още общините и настояха пред правителството капиталовата субсидия за поддръжка на общинската инфраструктура да бъде увеличена от 27,7 на 50 милиона лева.

От НСОРБ съобщиха, че неразплатените задължения на общините са нараснали драстично, като сега са почти 200 милиона лева. С такива задължения са вече 60% от общините.

Дянков придружи категоричния си отказ да помогне на затъналите в дългове общини със съвета да са по-добри финансисти и да не влизат в такива големи дългове. Финансовият министър, който през последната година успя да генерира около 1 млрд. евро дълг за страната, заяви: "Както моята задача като финансов министър е да се боря държавата да не влиза в големи дългове, така и за-

дачата на общините в тази обстановка е да внимават за какво харчат".

Ако исканията от общините средта наистина не бъдат отпуснати, това може да доведе до блокиране на пътища през зимата, фалити на малки и средни фирми, с които кметовете няма да могат да се разплатят, и блокиране на общинската администрация, предупредиха няколко пъти представителите на местната власт.

Ког „червено“ обявиха в „Български пощи“

Код „червено“ в „Български пощи“ обяви министърът на транспорта и съобщенията Александър Цветков. Това означава, че всички пратки ще минават през физическа и техническа проверка, а служителите трябва да работят с повишено ниво на бдителност. „Червено“ е най-високото ниво на контрол и сигурност в пощите според европейската категоризация за сигурност, обясни Цветков. Този код важи и за частните куриерски служби. Извънредните ситуации изискват извънредни мерки, коментира още ми-

нистерът. Част от столичния бул. „Скобелев“ беше отцепена вчера заради съмнителна пратка, получена в пощенския клон там и адресирана до израелското посолство. Сигналът за съмнителния пакет е подаден около 9.30 часа от получателя му. В пратката не било открито взривно устройство и работата в пощата бе възобновена. Рано е да кажем нещо повече за сигнала, освен че подателят на пратката е от България, но засега името му няма да се съобщава, посочи Цветков. За последните четири месеца са регистрирани 41 пратки, в които рентгенът е засякъл

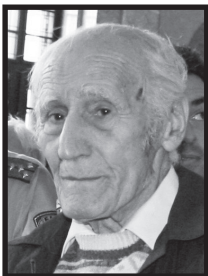
различни по вид оръжия и една граната, съобщи директорът на Дирекция „Сигурност“ към „Български пощи“ ЕАД Тодор Бобев. През последните дни редица посолства в гръцката столица Атина получиха подобни колетети, включително и българското. Един от колететите избухна в ръцете на служителка от куриерската служба, която е трябвало да ги достави, и я рани леко. Колетети с взривно вещество бяха хванати на път за италианския премиер Силвио Берлускони, френския президент Никола Саркози, както и до германския канцлер Ангела Меркел.

In memoriam

ЛАЛО ИВАНОВ

На 2 ноември 2010 почина Лало Иванов Кръстев, дългогодишен деец на лявото движение в България. Той е роден на 20 април 1918 в с. Лепица, Плевенско. Завършва Търговската гимназия и Стопанска академия „Д.А. Ценов“ в гр. Свищов. Посвещава целия си активен творчески живот на неуморна работа в различни сектори на политическото и държавното управление на страната. Лало Иванов беше широко уважаван за своя идеен хуманизъм, високо чувство за справедливост и скромността в личния му и обществен живот.

Поклон пред светлата му памет.

Пилот кацна аварийно сред гора

Христо ХРИСТОВ

Пилот на ултралек самолет кацна аварийно в гориста местност край сливненското село Ичера. Инцидентът с 482-килограмовата машина станал в късния следобед на 4 ноември. Аеропланчето управлявал 53-годишният му собственик от Бургас Иван Тодоров, който по неустановени обстоятелства загубил контрол и се наложило да търси спешно място за кацане. По случайност крилето не са се ударили в близките дървета и храсти, но била скъсана жица от далекопровод с високо напрежение.

При падането на земята колесникът само заорал, а пилотът се разминал с незначителни синини по тялото. Собственикът на машината е добре познат на любителите на екстремните спортове, близо три години се е обучавал на мотоделтапланер на летището край Казанлък и имал над 110 летателни часа. Самолетчето е купено м.г. и Тодоров трупал опит на летището край Приморско.

Наскоро закарал машината си в Ичера, където имал вилен имот и на практика почти всеки ден правел излитания. Тепърва ще се изясняват обстоятелствата за аварията.

В Каварна правят регистър на ромските деца

Стратегия за интеграция на ромски деца в училищата е приета в община Каварна. Целта е да се осигури задължително 100% присъствие на децата от етническите малцинства в училище, поне до завършване на основното им образование. Това обясни кметът на българската рок столица Цонко Цонев. Той заяви, че според приетия документ се предвижда да се налага контрол на присъствието на децата в училище. "Ще създадем електронна база с данните на всички деца от ромски произход, които посещават училищата, и ще следим дали ходят редовно и как родителите се грижат за тези деца. Това е новост, която няма да е разписана само на хартия, а ще се извърши на практика, каза още Цонев.

www.duma.bg

кратки

В Драгичево са без адресна регистрация

Живеещи на над 10 улици в Драгичево, Пернишко, нямат адресна регистрация. Улиците нямат имена, защото попадат в район на селото, който не е включен в регулационния план. Преди 1989 г. там били раздавани имоти по различни параграфи с право на застрояване до 35 кв. м, обясниха от община Перник. Там са се обособили квартали, които се водят вилна зона, въпреки че домовете се обитават целогодишно. Новопостроените къщи са върху земеделски земи.

Пенсиониран лекар е задържан за криминални аборти

Пенсиониран акушер-гинеколог е задържан от полицията по подозрение, че е извършвал криминални аборти. С постановление на Районната прокуратура в Пловдив служители от сектор "Криминална полиция" са извършили проверка по сигнал срещу В.В. (70 г.). От полицията допълват, че по случая са взети показания от десет жени, като две от тях са разпитани пред съдия. Лекарят е задържан в ареста за срок от 72 часа.

Обявиха за издирване изчезнал рибар

Областната дирекция на МВР в Бургас обявява за издирване Васил Николаев Анастев (53), който на 29 октомври отишъл за риба в местността Куракя край Приморско и до момента е в неизвестност. Полицията търси свидетели, които да съобщят за забелязани от тях лица и обстоятелства, тъй като изчезналият оставил личния си автомобил "Фолксваген Пасат" с бургаска регистрация, тъмносин на цвят, на около 10 мин. пеша от брега на морето в гориста местност.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Река Струма при средновековния Кадин мост и парка в село Невестино е любимо място за отгих не само за местните хора, но най-вече за рибарите, които и през този сезон могат да се наслаждат на любимото си занимание сред тишината, спокойствието и есенното очарование на природата

Подкупният данъчен остава в ареста

Най-тежката мярка "задържане под стража" наложи Варненският окръжен съд на данъчния служител Веселин Казаков, който в четвъртък бе задържан с подкуп. 47-годишният инспектор от НАП и защитата му поискаха парична гаранция, обаче съдът не уважи искането им. Инспекторът беше задържан от полицията в момент на получаване на 1000 лв. от поискана при проверка сума. Казаков ревизирал фирма и след като открил нередности, поискал от собственика ѝ 14 700 лева, за да му спести "неприятности".

България

www.duma.bg

Лекарските протести продължават

Националната стачка в здравеопазването вероятно ще е на 19 ноември

Ева КОСТОВА

Цялата медицинска общност вече са отчаяно обезверени хора, а обезвереният лекар е по-опасен дори от недоучилия, каза вчера д-р Цветан Райчинов, председател на БЛС.

Тази негова констатация може да се вземе за мото и на вчерашната среща на КНСБ, КТ "Подкрепа", БЛС и специалисти по здравни грижи на тема "Защо са протестите в здравеопазването". Затова на нея се очерта и вероятна дата за националната стачка - 19 ноември. Протестите на медиците в страната ще продължат до постигане на консенсус за конкретните стъпки и срокове на реформата в здравеопазването с участието на всички заинтересовани страни.

КНСБ, КТ "Подкрепа", БЛС и Асоциацията на специалистите по здравни грижи имат няколко основни искания към управляващите: възстановяване на публичното, прозрачно управление на НЗОК, НРД с продължителност 1 година и премахване на възможността НЗОК самостоятелно да го променя, бюджетът на НЗОК да се изразходва само за здравноосигурителни плащания, като разходите са не по-малко от приходите. Медиците искат и редовно изплащане на финансовите задължения към болниците. Остойността на медицинските дейности да се извършва от НЗОК и БЛС, като предварително представителните синдикати, организациите на работодателите в отрасъла здравеопазване и МЗ договорят стандарти за заплащане на труда - това е другото искане на хората с бели престилки.

Д-р Иван Кокалов, вицепрезидент на КНСБ, за пореден път заяви, че това, което се случва с бюджета за здравеопазване, не удовлетворява четирите

КНСБ бе домакин на поредното (о)съждане на здравната реформа

Министерството на финансите е намалило с около 30% цената на медицинските услуги и клиничните пътеки, съобщи Цветан Райчинов. Във ведомството бе сформирана специална работна група, която прави остойността на клиничните пътеки. По думите на представители на лекарския съюз и синдикатите МФ намалява стойността на клиничните пътеки, което означава, че лекарите ще получават по-малко пари за лечението на пациент. При остойността от финансовото ведомство са дали един ден на националните консултанти по финансовите заболявания да дадат мнението си, твърди Райчинов. Повечето от тях обаче са отказали да дадат писмено становище по новите цени на пътеките.

организации, тъй като де факто ще се постави пред изпитание цялата система и най-вече тези, които ползват здравни грижи. Той отново изрази недоволството на синдикатите от

заложения в бюджета на НЗОК за 2011 трансфер от 340 млн. лв. от бюджета на касата към МЗ. Така всички, които плащат здравните си вноски, ще финансират и грижата за здравно неосигурени

Предстоят протестни действия в Добрич - на 8 ноември 2010 г., в Стара Загора - на 9 ноември, в Пловдив - на 10 ноември, в Пазарджик - на 17 ноември, обяви вицепрезидентът на КНСБ и председател на Федерацията на синдикатите в здравеопазването д-р Иван Кокалов.

те - нещо, което бламира солидарността на системата и говори за това, че държавата абдикира от отговорностите си към нацията, коментира Кокалов. Той е категоричен, че трябва да се смени начинът, по който се финансират извънболничната и болничната помощ.

Д-р Евгени Душков от "Подкрепа" каза: "Искаме да ни сложат на масата реформа, разписана за години напред." Ако се приеме бюджетът на НЗОК, от КТ "Подкрепа" ще предложат края на здравноосигурителния модел в страната и касата да премине към МФ, коментира той. Цветан Райчинов заяви, че трансферът от касата към здравното министерство може да достигне и до 1 милиард лева, тъй като касата ще може да преразпределя средства по различни направления.

Основните искания на протестиращите се изместват от чисто финансови към искания за повече яснота по конкретните стъпки в здравната реформа, констатираха вчера специалистите по здравеопазване. "Ако това не се случи, ще продължим да сменяме министрите като чорапи, но качеството на медицинската помощ няма да се подобри, заяви д-р Кокалов. "В България имаме медицина, но нямаме здравеопазване", каза Цветан Райчинов. В момента системата действа на случаен принцип и липсва всякаква координация, допълни докторът. Той нарече "абсолютна лъжа" твърденията, че скъсаното споразумение се изпълнява от правителството. За последните два месеца болниците са получили съответно 67 и 77 млн. лв. и това ни навежда на мисълта, че министър Дянков може и да не е отпуснал допълнителните 65 млн. лв., а плащанията да стават със спестеното от джипита и специалисти, каза председателят на БЛС.

Христина Митрева:

За новата сграда на НОИ ще се похарчат около 2,8 млн. лв.

"Не става въпрос за архивохранилище, а за закупуване на сграда на териториалното поделение на НОИ, което в момента е в три сгради, като няма приемна - приемната са коридори." Това каза управителят на НОИ Христина Митрева по повод на информацията, че НОИ ще изхарчи милиони за нова сграда в Пазарджик.

Митрева изброи няколко грешки при интерпретацията на тази информация. Цената например, която се цитира - от 1120 евро, всъщност засяга отхвърлени предложения. Митрева съобщи, че не е имало изобщо заседание на Надзорния съвет за закупуването на такава сграда

на НОИ. "Пари за пенсиите не могат да се харчат по този начин, защото парите за пенсиите се одобряват от Закона за бюджета", категорична бе Митрева. За новата сграда ще се похарчат около 2,8 млн. лв., но става въпрос за 2760 кв. м, т.е. излиза под хиляда лева кв. м, уточни още тя. "Имаме различни предложения - от 1120 до 460 евро, ние приемаме не най-ниската цена, но сграда, която ще ни свърши работа, не в покрайнините", обясно се директорът на НОИ.

Основната ми заплата е 2800 лв. - това е определената от парламента, отговори тя на въпрос колко взема като управител на НОИ.

Из парламентарния контрол

Без увеличение на пенсиите през 2011 г.

Аида ОВАНЕС

Увеличение на пенсиите догодина въпреки повишената с 1,8% пенсионна вноска няма да има. Това става ясно от отговора на вицепремиера и финансов министър Симеон Дянков на питане на депутатката от БСП Драгомир Стойнев. Той припомни, че за близо година около 22-25 пъти ГЕРБ са променяли "вижданията" си за

пенсиите и осигуровките. От увеличената вноска кабинетът ще събере за хазната 372 млн. лв. повече.

На въпреки на опозицията, че управляващите не изпълняват поетите си ангажименти, Дянков отговори, че "в началото на мандата си новите управляващи платили 900 млн. лв. повече по това перо". "Вие се отказвате от социалната политика на държавата", каза Стойнев по време на парламентарния контрол.

Прогнозите на Стойнев са, че оптимистичният сценарий за пенсиите е те да останат замразени и през следващите 3 години. Но като се вземе предвид изказването на социалния министър Тотю Младенов, че пенсиите няма да бъдат увеличавани, докато не се изчисти дефицитът във фонда, а "по ваши разчети това ще стане през 2017 г.", заяви депутатът от Коалиция за България.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Ученици от Професионалната гимназия по туризъм във Варна се състезаваха с деца от Социално-учебния център в кулинарни умения. Целта на благородната надпревара е да се приобщат възпитаниците на социалните домове към професията

Д-р Константинов бил говолен от бюджета за здраве

Аида ПАНИКЯН

Бюджетът за здравеопазването от 3,05 млрд. лв. е най-доброто, което може да се осигури в рамките на възможностите на държавата ни, заяви от парламентарната трибуна здравният министър д-р Стефан Константинов. Той трябваше да отговори в рамките на парламентарния контрол на въпрос на депутатката от Коалиция за България Мая Манолова за споразумението между правителството и Българския лекарски съюз. Манолова го попита не се ли чувства въвлечен в сценарий и употребен с подписването на въпросния документ. "Там вие обещаваме неща, които знаете, че няма да се случат, и едни други, които според мен са откровено предателство по отношение на лекарското съсловие и българските граждани", каза депутатката. "Всички

ки сме въвлечени в някакъв сценарий. Сценарият, който аз трябва да изиграя, е да се опитам да направя здравеопазването по-добро. Какъв ще е резултатът - божя работа, но разбира се, че ако финансовият министър ми спре кранчето на парите, резултатите няма да са хубави. Но аз имам неговото уверение, както и на премиера, че парите за здравеопазване следващата година ще бъдат доста повече от тазгодишните", каза Константинов.

Според Манолова проектобюджетът за идната година сочи, че въпросните средства ще изчезнат от резерва на касата и ще отидат "някъде в републиканския бюджет да запушат дупки", а ситуацията с финансирането на здравеопазването догодина е тревожна, предвид проектобюджета на НЗОК и този за републиканския бюджет.

Икономика

Разпродават апартаментите на „Кремиковци“

На вчерашния търг за обособена част от бившия металургичен гигант пак не се явиха купувачи

„Кремиковци“ разполага с около 280 апартамент, наети от работниците на дружество, които синдикът планира да пусне за продажба през следващата година, когато се очаква поне леко да се стабилизира кредитният пазар. Процедурата за тяхната продажба предвижда, след като им се направи оценка, те да се предложат на наемателя, ако той е бил работник или служител в комбината към 12 юни 2009 г. Това е датата, на която се състоя събирането на кредиторите за приемането на реда и начина за осребряване на имуществото на „Кремиковци“ и методите на оценка. Наемателят разполага с два месеца, в които трябва да декларира намеренията си. При отказ да купи жили-

щето, то ще се продава по обичайния ред, съобщи вчера синдикът на комбината Цветан Банков. Той уточни, че работници, които не са получили заплати за декември 2008 г., за януари и февруари 2009 г. и за седем месеца през същата година, в които са получавали само аванси, при покана да купят жилище, ще имат право на приспадане от цената на дължимите от комбината суми.

Търговските бази на „Кремиковци“ в Марикустиново и Своге ще се продават чрез търг съответно на 22 и на 23 ноември, съобщи вчера синдикът Банков. Началната цена за цеха в Марикустиново е 387 000 лева, а на цеха в Своге - 199 000 лева. Търговете ще са по досегашна-

та схема - първият ще е с тайно наддаване, ако е неуспешен, ще има втори - с явно наддаване с началната цена 80 на сто от оценката.

Отново не се явиха кандидати на търга с явно наддаване за продажба на обособена част от комбината „Кремиковци“ вчера. Така пропадна и вторият опит за продажба на предприятието, което е в процедура по ликвидация. Търгът бе за производствената площадка на комбината заедно с активите, свързани с основната дейност. Оценката на обособената част от имуществото на комбината е 565 517 510 лева. Тъй като това е втори търг, след като първият се провали пак поради липса на интерес, на него началната цена бе 80% от

оценката, или 452 414 008 лева, а стъпката за наддаване - пет милиона лева. Когато първият търг пропадна, Цветан Банков коментира хипотезата какво ще се случи, ако и при втори търг не се намери купувач. Тогава той изключи да се отиде към продажба на части на предприятието, тъй като няма да се постиг-

нат достатъчно приходи за удовлетворяване на претенциите на всички кредитори на завода. След втория търг той изключи и варианта да се отиде към пряко договаряне с евентуален купувач. Дълговете на комбината са между 2 и 2,5 млрд. лв., тъй като част от вземанията на кредиторите са приети под условие.

Смениха шефа на АЕЦ-а

АЕЦ „Козлодуй“ има нов изпълнителен директор и в експлоатация след забавен планов ремонт вчера бе пуснат VI блок. Министърът на икономиката и енергетиката Трайчо Трайков отиде вчера в атомната централа за стартирането на турбината на шести блок. Реакторът трябваше да заработи в края на октомври, но спешно се наложи да се сменят всички 63 тръби от системата за безопасност на реактора, тъй като по време на проверката при ремонта бяха открити дефекти в метала на три от т.нар. чохли.

Трайков обясни вчера, че няма връзка между това и смяната на сегашния директор Димитър Ангелов, а причината била, че той е в пенсионна възраст, а централата се нуждае от още по-енергичен ръководител в условията на все по-голямата либерализация на енер-

гийния пазар. Ангелов бе назначен от ГЕРБ преди година и три месеца, на негово място идва досегашният финансов директор на ядрения оператор Костадин Димитров.

Трайков коментира, че е приел оставката на Ангелов, тъй като пред АЕЦ „Козлодуй“ предстоят много важни задачи както в оперативното ръководство на централата, пазара на електроенергия, така и в предстоящите дейности по продължаване на ресурса на V и VI блок. Костадин Димитров и сега е член на съвета на директорите на централата, но на мястото на Димитър Ангелов в управата ще бъде предложен Александър Николов - дългогодишен инженер и бивш производствен директор.

До края на годината ще е готова експертната за причините, довели до дефектите в тръбите на защитата на V блок, каза още ми-

Експерти показаха на министър Трайчо Трайков (вляво) сложните системи и тяхната работа в АЕЦ „Козлодуй“, където той вчера бе за пускането на шести блок

нистърът. Пропуснатите ползи от непроизведена електроенергия са минимални, каза Трайков вчера. Първоначалните му изчисления бяха за около 15 млн. лв. пропуснати ползи, които можеха да стигнат и 300 млн. лв., ако трябваше „Хидропрес“ тепърва да произвежда тръбите, което отнема обикновено между 6 и 8 месеца.

Имплантират микрочипове на коне и магарета

Във Видин започва кампания по имплантиране на чипове на еднокопитни животни, съобщи д-р Валери Велков, директор на РВМС - Видин, цитиран от „Фокус“. Той обясни, че това се прави заради евроизискване, чието прилагане вече е закъсняло с година и половина. За тази цел държавата трябва да купи електронни микро-

чипове, които се вкарват дълбоко мускулно на врата на животното и със специални устройства животното може да бъде проследено. Д-р Велков поясни, че не е разрешено маркирането с ушни маркери на магарета и коне, за това от 2 ноември до 16 декември започва първият етап на идентификация и вписване на еднокопитните жи-

вотни в информационната система.

Имплантирането ще се прави от държавните ветеринарни лекари. На този етап процедурата ще се заплаща от стопаните на животните. Микрочипът струва 6 лв., държавната такса е 20 лв., а отпечатването на паспорт струва 12 лв., уточни директорът на ветеринарномедицинската

служба във Видин. Маркирането с чип е задължително и без него няма да може да се придвижва животното - в страната или в чужбина, след влизането в сила на електронното ветеринарно свидетелство за придвижване. На задължително маркиране с чип подлежат всички коне, магарета, мулета и катъри, допълни д-р Велков.

Според Борисов: Цените на газа само пагат

Вече сме конкуренти на „Газпром“, заяви преди ден премиерът Бойко Борисов, докато развърташе кранчето за символичния старт на добива на местен природен газ от находищата Калиакра и Каварна в Черно море, разработвани от „Мелроуз Рисорсиз“, предаде Медианул. Преди, когато се говореше за газ, непрекъснато се свързваше с увеличаване на цената, а откакто сме ние на власт - непрекъснато падат цените на газа, въпреки наследството, похвали се още Борисов.

Без тези обеми и без договореното с „Газпром“ през лятото намаление на цената на руската суровина днес повишението на цената на газа щеше да е 13 процента, заяви министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков. „Дай, Боже, да намерим още находища, защото това ще е добре за потребителите“, посочи премиерът, който изчисли, че с местния добив България вече е диверсифицирала с 20 процента енергийните си доставки. Производството и добивът на собствен природен газ гарантира по-ниски цени, защото няма посредници и такси, обясни Бойко Борисов.

Премиерът взе отношение и по проучванията за шистов газ, за които наскоро бе дадено разрешително за американската компания „Шеврон“. „Проучванията не бива да спират, а дори да бъдат продължени“, препоръча Борисов.

ИСТИНАТА

Данните от решенията на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране обаче сочат, че при заварена от ГЕРБ през юли 2009 г. цена на природния газ от 380.94 лв. за 1000 куб. м без ДДС днес тарифата е 537.40 лв. През октомври 2009 г. повишението е било 2.49 на сто, през януари 2010 цената се е увеличила с 15.6 процента, три месеца по-късно - с 11 на сто, а през юли ръстът е с 25 процента. Единственото поевтиняване при управлението на ГЕРБ е от преди месец и е 0.94 на сто, като основен принос за това имат именно договорените количества от местен добив.

Снимки ПРЕСФОТО/БТА

Вчера започна реконструкцията на централната градска част на Русе. Проектът се финансира от ЕС

Дянков говолен от борбата с контрабандата

Финансовият министър Симеон Дянков изрази задоволство от действията на правителството в борбата с контрабандата на цигари. Според проучване в България всяка трета цигара е контрабандна, но по думите на министър Дянков това не е притеснително, защото страната е с 1 процент под средното европейско ниво - 35 на сто цигари с неплатен акциз.

Дянков каза, че изследването е правено за „Филип Морис“ и други компании и е предоставено на него и на министъра на вътрешните работи Цветан Цветанов. „Казва се, че процентът на контрабандните цигари в Германия е 21 на сто, Франция - 27 процента. В България е 34 процента, макар че има още много какво да се направи. Но не е далеч от средноевропейското, което е 35 на сто. Всъщност ние сме с процент по-ниско

от средно европейското равнище“, коментира финансовият министър.

През декември предстои да се направи ново изследване и по думите на вице-премиера ще бъде интересно да се види „как са успехите особено през лятото“. Министърът отчете, че октомври е бил рекорден месец по отношение на заловените контрабандни цигари - 76 млн. къса са хванати. „Системата явно работи по-добре. Ще бъде интересно да се види дали в декемврийското изследване има спад“, каза Дянков. Той обясни, че голяма част от контрабандата минава през България. По думите му от 18 ТИР-а, хванати през октомври, два са били директно насочени към България по предварителни данни. Останалите са минавали през България по други дестинации. „Така че е трудно да се изчисли точно колко губи хазната“, каза Симеон Дянков.

Свят

Снимка БГНЕС

Стотици индонезийски студенти протестираха срещу предстоящата визита на американския президент Барак Обама. Обама започна 10-дневна обиколка в Азия. След Индия той ще посети и Индонезия, Южна Корея и Япония. Обиколката ще илюстрира убежденията и твърденията на Белия дом, че тази част от света е от огромна важност за просперитета и сигурността на САЩ

Канада връща европейски ромци

Източноевропейски търсачи на щастие са принудени да се приберат у дома

Ромските преселници са принудени да се откажат от имиграция в Канада и да се върнат на Стария континент. След месеци чакане да се явят пред комисията за бежански статут голяма част от ромите изтеглят молбите си за убежище и се връщат в родината, където ги чака още по-несигурно бъдеще, съобщиха Франс прес.

Пристигнах в Канада с жена си и трите ни деца, търсейки по-добър живот. Чакахме 15 безкрайни месеца, но нищо не се случва, а и нищо не гарантира, че случаят ни ще бъде разгледан в близко бъдеще, казва 50-годишен чешки ром. Той се страхува, че отново ще стане

обект на нападения на "скинхедс" след връщането си в Чехия, където бил нападан два пъти, преди да замине.

В Канада живеят около 30 000 ромци, половината от тях - в Торонто. Към момента около 8000 ромци очакват да се явят пред комисията, разглеждаща молбите за бежански статут. Четири хиляди от тези хора са унгарски граждани, 1300 са чехи, 500 - словаци, а повечето от останалите идват от Румъния.

През юли 2009 г. Канада върна визовия режим за чешки граждани, въпреки че Чехия е членка на ЕС, заради вълната от молби за убежище, подадени най-вече от ромци. Голяма част от ромите, поискали убежище, оттеглят молбите си и се връщат у

дома, казва адвокат, специализиран в подобни имигрантски случаи. Така са постъпили над 250 от чешките клиенти на юриста, обезкуражени от дългите срокове и отказа, даден на други ромци. Преди 2009 г. молбите на ромци за предоставяне на убежище са получавали положителен отговор в 80 на сто от случаите. Процентът обаче е паднал почти до нулата, след като канадското правителство премина в настъпление срещу злоупотребата, както смята, с местната имиграционна система.

Трудно ми е да повярвам, че Чехия е остров на гоненията в Европа, заяви миналата година канадският министър на имиграцията Джейсън Кени. По това вре-

ме Комисията по имиграционните въпроси и бежанския статут изпрати в Чехия анкетна мисия, която не откри никакви свидетелства, че ромите в страната са подложени на преследване и дори установи, че те са по-защитени. Директорът на Центъра на ромската общност в Торонто прави пряка аналогия между политиката на Канада и тази на Франция, която си навлече остри критики заради връщането на ромци в Румъния и България. Всички се възмущават от Франция, а Канада направи съвсем същото. Единствената разлика е, че Канада действа законно и по-любезно, каза той за АФП, критикувайки изказването на министър Кени и доклада на анкетната мисия, както и отражението им върху разглеждането на молбите за убежище.

Тбилиси разигра политически фарс

В Грузия бе разбита "руска шпионска мрежа", съобщиха Франс прес, като се позова на грузинското Министерство на вътрешните работи. Арестувани са 13 души, сред които и четирима руснаци, които са обвинени, че са предавали на Москва секретна военна информация. Агенцията цитира думи на Отар Орджоникидзе, заместник-шеф на грузинското контраразузнаване, че повечето от задържаните са военни пилоти. Арестите са били извършени през октомври, но обявяването съвпада с деня, в който служителите от руското военно разузнаване честват своя професионален празник, подчертава агенцията.

"Русия е силно разгневена от ареста в Грузия на 13 предполагаеми шпиони, включително на четирима руски граждани, по обвинения, че са шпионирани за Москва", заяви източник от руското Министерство на външните работи пред руските осведомителни агенции. "Това е провокация, показваща допълнително влошаване на антируската психоза сред грузинското ръководство", каза дипломатът, пожелал анонимност. Според него Грузия се опитва да опетни репутацията на Русия преди срещата на върха на НАТО в Лисабон на 19-20 ноември и срещата на върха на ОССЕ в Астана на 1-2 декември.

Обама ще вдига рейтинга на САЩ в Азия

Президентът на САЩ Барак Обама започна 10-дневната си обиколка из Азия, където ще посети Индия, Индонезия, Южна Корея и Япония. Според редица наблюдатели обиколката ще илюстрира увереността на Белия дом, че тази част от света е от огромна важност

за просперитета на Съединените щати, коментира Франс прес.

В Сеул Обама ще има лична среща с китайския президент Ху Цзинтао. В програмата му е включена и специална среща с руския президент Дмитрий Медведев.

За Индия Барак Оба-

ма пътува с директорите на 250 американски компании и деканите на 6 университета. Вашингтон се надява, че ще бъдат сключени договори на стойност 10 милиарда долара, включително и за продажбата на 10 военнотранспортни самолета С-17 на Делхи.

Мъчителите на Дилма Русеф отиват на съд

Обвинените за мъчителите на избраната за президент на Бразилия Дилма Русеф бяха подведени под отговорност в гражданско дело за убийства и мъчения на политически затворници по време на бившата военна диктатура.

Държавният прокурор на Сао Пауло повдигна обвинения срещу трима бивши представители на въоръжените сили и бивш агент на военната полиция на щата в участие в смъртта или изчезването на 6 души и за измъчването на 20 политически затворници. "Имаме обвинения в мъчения и в нарушаване на човешкото достойнство, които показват, че тези четирима агенти не само са изпълнявали заповеди, но перфектно са се вписвали в репресивния апарат", заяви прокурорът Марлон Алберто Вейхерт пред агенция Бразил. Името на Дилма Русеф е в списъка на жертвите. Избраната за първа жена - президент на страната, на младини е била член на бунтовническа организация, сражаваща се с военната диктатура, управлявала Бразилия от 1964 до 1985 г. Русеф е арестувана в Сао Пауло през януари 1970-а и освободена 2 години по-късно. По време на задържането ѝ тя е подложена на мъчения, за да разкрие имената на свои другари.

www.duma.bg

кратки

Насилието в Мексико отне 10 000 живота

Жертвите на организираната престъпност в Мексико станаха 10 035 души от началото на годината. Това е най-големият брой загинали за една година след 2006-а, когато бившият президент Фелипе Калдерон поведе борба срещу наркокрафтантите и други престъпни банди. Според изчисленията 24 197 души са загинали от края на 2006 г. в актове на насилие, свързани с нарковойните.

Лондон продава стратегическа жп връзка

Великобритания продаде правото си да управлява железопътната връзка от Лондон до тунела под Ламанша на канадски консорциум срещу сумата от 2,4 милиарда евро. Железопътната линия, свързваща британската столица с тунела под английския канал, се използва от влаковете на "Евростар", пътуващи между Париж и Брюксел. Сега консорциумът ще управлява тази връзка през следващите 30 години.

БМВ инвестира 400 милиона евро

Водещият в света производител на луксозни автомобили БМВ съобщиха, че ще инвестира 400 милиона евро до 2013 г. за производството на електрически автомобили. Компанията започна да разширява завода си в източния германски град Лайпциг. Моделът Megacity ще бъде първата кола серийно производство, чието купе е изградено от карбонни фибри.

"Дискавър" пак не излетя

Изстрелването на американската космическа сова "Дискавър" беше отложено за най-малко 72 часа заради изтичане на водород от механизма за зареждане на външния резервоар. Това е вече петото отлагане. Следващата възможност за стартиране на соваката ще бъде най-рано в понеделник, съобщиха от НАСА.

"Радиоактивен влак" тръгна за Германия

Влак, превозващ 123 тона ядрени отпадъци, който бе определен от европейците като "най-радиоактивния в историята", напусна Франция и отпътува към Германия. Според защитници на околната среда влакът носи отпадъци, два пъти по-радиоактивни от катастрофата в Чернобил.

Гърция ще връща неправилно харчени пари на ЕС

Гърция ще трябва да върне 347,5 милиона евро, които са били нецелесъобразно използвани в рамките на Общата земеделска политика на ЕС, от общо 578,5 милиона евро, искани от 19 гържавни членки, съобщиха Еврокомисията. По-конкретно Брюксел иска от Атина 210,9 милиона евро поради слабостта в системата за идентифициране на парцелите и недостатъци при контрола върху разходите през 2006 г. за обработваемите площи.

Свят

www.duma.bg

Вулканът Мерапи взе нови жертви

Броят на жертвите от изригването на вулкана Мерапи ("Огнената планина") на индонезийския остров Ява надхвърли сто души, съобщи АП. Изригващите от гърлото на вулкана горещи газове с температура 750 градуса по Целзий изпепелиха селища извън периметъра на обявената за опасна зона с диаметър 5 километра. Властите обявиха, че вулканът създава реална опасност за живота на хората в район с диаметър 20 километра от кратера.

Новият вулканичен взрив досега е отнел живота на 52 души. Спасителните екипи са съсредоточили усилията си в най-засегнатите райони за спасяване на пострадалите и ранените, много от които са в критично състояние.

Последното изригване през изминалата нощ е било шест пъти по-силно от първото изтичане на гореща пепел, лава и магмени скали на 26 октомври и предизвика масова паника и хаотична евакуация, посочва агенцията. По южните

склонове на кратера са се появили потоци от лава, които се стичат със скорост близо 100 километра в час.

Досега от района на Мерапи са евакуирани над 100 хиляди души, посочва АП.

Вулканът Мерапи изригна миналата седмица по-малко от денонощие, след като цунами заля островите Ментавай в западната част на Индонезия и причини смъртта на 428 души. В територията на Индонезия влизат над 15 000 острова в Индийския океан.

ЕК приветства усилията на Сърбия и Хърватия

Европейската комисия даде висока оценка на "важната стъпка" за помиряване в Западните Балкани, направена с посещението на президентите на Сърбия и Хърватия във Вуковар и Паулин двор. "Приветствам посещението. Места като тези са символ на помирието и с посещението се дава пример на целите Западни Балкани", заяви комисарят по разширяването Щефан Фюле.

"В ЕК отдаваме особено внимание на добрите съседски отношения и на регионалното сътрудничество като част от процеса за стабилизиране и асоцииране. Много бе направено през последните години от Сърбия и Хърватия, включително подписването на важни двуст-

ранни споразумения в областта на полицейското сътрудничество, отбраната и екстрадирането на граждани, подозирани или осъдени за тежки престъпления. Очакваме тази похвална работа да продължи", добави той.

Според Европейската комисия новият подтик, даден за развитието на сръбско-хърватските отношения от инициативи, като посещението на двамата президенти, може да помогне за "решаване на трудни двустранни проблеми в атмосфера на истински европейски дух".

"Бъдещето на Сърбия и на Хърватия е в Европейския съюз, а в съюза помирието е една от главните му характеристики", подчерта Щефан Фюле.

Смърт в небето

Катастрофи взеха десетки жертви в Куба и Пакистан

Близко 90 души загинаха при две самолетни катастрофи, станали в Куба и Пакистан. Самолет на държавната компания "Аеро Карибиън еърлайнс" с 68 души на борда, от които 61 пътници и 7 души екипаж, се разби в централната част на Куба, предаде Ройтерс.

град Сантяго де Куба за столицата Хавана. На борда на двумоторния турбовитлов самолет АТР-72-212, произведен от френско-италианска компания, е имало и 28 чужденци. Такива самолети могат да побират до 74 пътници.

По данни на АФП 17 от жертвите са от страни в Латинска Америка, в

трима холандци, един французин, един испанец, един италианец, двама австрийци и двама германци. При катастрофата е загинал и един японец. Останалите жертви са кубинци.

Спасителните екипи са използвали булдозери, за да си пробият път до мястото на катастрофата през гъстата растителност в района на градчето Гуасимал, в провинция Санкти Спиритус.

Засега точните причи-

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Никой не оцеля на борда на пакистанския самолет

Спасителните екипи в Куба се добрах до останките на самолета с много усилия

Оцелели при катастрофата няма, уточниха информационните агенции.

Машината е изпълнявала полет от източния

това число девет аржентинци, седем мексиканци и един венецуелец. Девят от жертвите са граждани на европейски страни -

ни за катастрофата не са известни, но час след излитането от Сантяго де Куба пилотът на самолета е подал сигнал за

СНИМКИ ESCAMBRAY/CUBADEBATE

спешна ситуация на борда, а после връзката с диспечерите на земята е била прекъсната. В Сантяго де Куба самолетът е

пристигнал от столицата на Хаити Порт-о-пренс. По този маршрут самолети летят два пъти седмично, припомня Асошиейтед прес.

Най-тежката катастрофа със самолет в Куба за последните 30 години е от септември 1989 г. в Хавана. Тогава самолет Ил-62 за Милано катастрофира след излитането и загинаха 115 пътници, сред които 113 италиански туристи, припомня Франс прес. При падането си самолетът уби други 40 кубинци.

Втора самолетна катастрофа вчера стана край пакистанския град Карачи, където се разби чартърна "Чесна" с 22-ма души на борда, която била наета от италианската петролна компания ЕНИ.

Властите съобщават, че няма оцелели, а досега са намерени телата на 12 души. Няма данни кол-

ко от жертвите са чужденци и каква е националността им. Знае се само, че пасажерите са били 19, а екипажът от трима души.

Машината е трябвало да откара пътниците до петролно находище в южната част на Пакистан. Според Первез Джордж, говорител на пакистанската Агенция за гражданско въздухоплаване, самолетът е паднал поради технически причини. Пилотът на машината модел "Чесна" се обадил на диспечерите 30 секунди след излитането от летището в Карачи, че двигателят не работи. Получил разрешение да се опита да се върне обратно и тогава машината се разбила. Представител на спасителните екипи каза, че някои от телата на пътниците са овъглени до неузнаваемост и не може да се разбере дали са на мъже или жени.

Половин турско село болно от рак

Турската област Кападокия привлича хиляди туристи с природните си забележителности, но тук се намира и село Тузкьой, чиито жители вярват, че земята носи по-скоро смърт, отколкото награда, предаде АП. Почти половината от смъртните случаи в това бедно село и в две съседни села са дължат на рядко срещан рак, известен като мезотелиома. Заболяването може да бъде причинено от вид минерали, с които е богата земята там. Местните власти са толкова обезпокоени, че са започнали да преместват населението. Турското правителство все още не е решило какво да прави след това - дали да покрие селото с асфалт или просто да се опита да държи хората далеч оттам.

През 2004 г. селото е било обявено за опасна зона, вследствие на което около 250 семейства се преселиха в нови къщи на около два километра разстояние. Останалата част от населението (2350 души) се очаква да напуснат мястото, когато бъдат построени допълнителни къщи. Преместването е финансирано от държавата.

Предполага се, че жители на трите села са се разболели вследствие на досега с минерала хермелин от камъните, които те са използвали за построяването на домовете си. Хермелинът е квалифициран като първа карценогенна група от Международната агенция за изследване на рака към Световната здравна организация.

Германците затъват в дългове

Германците задължняват драматично. И не само това - все повече стават хората, които не могат да изплащат заемите си. Проучване на германския институт "Кредитреформ" сочи, че в такава ситуация са около 10% от германците. Броят на германците с неизплатени дългове се е покачил с около 300 000 в сравнение с 2009 г. Според експертите обаче ситуацията не се е влошила чак толкова, колкото се е очаквало. А това се дължи на временната заетост и на останалия стабилен, въпреки кризата, пазар на труда. Цифрите сочат, че положени-

ето в Германия в това отношение е по-добро, отколкото във Великобритания или САЩ, където задължията много повече си. Експертите обаче са на мнение, че в Германия се очаква нова вълна на задължняване, предизвикана от плана на правителството за икономии и от покачващите се ежедневни разходи. В края на миналата година канцлерката Ангела Меркел беше все още оптимистично настроена: "Икономиката ни е силна. Продуктите ни са конкурентоспособни в цял свят. През последните 3 години създадохме 1,5 милиона нови работни

места. Социалната пазарна икономика се утвърди. В основата си Германия е здрава и силна." Населението на страната обаче явно не усеща тази финансова стабилност. Социолозите от германския институт "Кредитреформ" отбелязват в доклада си, че загубата на работното място си остава най-важната причина за изпадане в затруднено финансово положение. Най-лошо е положението в провинция Саксония-Анхалт, следвана от Саарланд и Берлин. По-голямата част от затънали в дългове са жени и млади хора на възраст до 29 години.

Свят

www.duma.bg

Син, жълт, червен

В Русия ще бъдат приети три нива на терористична заплаха

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

Правителството на Русия е подготвило законопроект, според който в страната ще бъде създадена тристепенна система за противодействие на терористичните заплахи. За важната инициатива разказва съветникът на председателя на Националния антитерористичен комитет Андрей Пржездомский

□ Андрей Станиславович, защо именно сега възникна необходимостта да се прави нова система на антитерора?

- Предложението се роди не на празно място. След мащабните терористични атаки - "Норд Ост", Беслан, нападенията в Налчик, държавният глава постави задачата "да се създаде значително по-ефикасна система за сигурност, да се изискват от нашите правоохранителни органи действия, които да са адекватни на нивото и мащаба на появилите се нови заплахи". При това акцентът беше поставен на необходимостта от мобилизиране на нацията пред общата опасност. Създаването на система, при която терористите ще получават ефикасен отпор не само от страна на държавата, но и от страна на организираното и сплотено гражданско общество.

□ Как ще се определят нивата на терористична опасност?

- Предлага се да се определят три нива такива заплахи: повишена - "синя", висока - "жълта", и критична - "червена". Всяка от тях ще предполага

га приемането на допълнителни мерки по осигуряването на безопасността на личността, обществото и държавата. Заедно с приемането на закона ще бъде подготвен съответният указ на държавния глава, където детайлно ще бъдат регламентирани всички елементи и параметри на функционирането на системата за антитерор.

Редът на установяване на такива нива и приемането на допълнителни мерки за сигурност на всяко ниво са в прерогатива на държавния глава.

□ А защо са избрани именно три нива и три цвята, а не пет или шест например?

- Вариантът за три нива не е случаен. При сериозно влошаване на обстановката съществуващите правила предвиждат обявяването на извънредно положение и задействането на контртерористична операция. Но между "крайните" състояния - стабилност и възникналата реална заплаха - има възможност да бъде даден адекватен отговор на терористичната заплаха, като поетапно се задейства държавната система за противодействие на тероризма.

На всяко ниво на терористична опасност ще съответства определен ред на действие както на силовите структури, така и на администрацията на критично важни и потенциално опасни обекти.

□ Новите нива на заплаха ще повлияят ли по някакъв начин на обикновените хора? Например ще бъдат ли ограничени правата им и свободата на придвижване?

- Не се предвиждат никакви допълнителни ограничения за населението при обявяването на което и да е от тези нива. За хората ще бъдат разработени препоръки как да се държат при един или друг случай, за да не заплашат собствения си живот

или живота на близките си. Например може да им бъде препоръчано да избягват посещения на места, където се събират много хора, да избягват контакт с определени предмети, които могат да се окажат замаскирани взривни устройства.

□ Подобни системи за предупреждение действат в много държави...

- Такива мерки сега се реализират във Франция, където на 21 септември бе обявено повишено ниво на терористична заплаха - "червено" - във връзка с информация за възможно извършване на атентат от терорист-самоубиец. От януари 2010-а във Великобритания също бе обявено "високо" ниво на предупреждение за опасност от атентати. Подобни аналогични мерки нееднократно са се предприемали в САЩ, Испания и много други страни. Подобна практика действа в над 70 страни в света, където е доказала ефикасността си. Броят на определените в чужбина нива варира от три до пет, в зависимост от характера и степента на заплаха.

□ Съществува мнение, че не трябва да се информира населението за заплахата от атентат - можело да се предизвика паника.

- Според специалистите информирането на обществото за заплахата от атентати напълно се е оправдало. На 30 септември т. г. в Ставропол успяхме да предотвратим двоен терористичен акт преди всичко благодарение на бдителността на конкретен гражданин. Този факт още веднъж подчертава, че обществото е готово да участва в антитерористичната битка.

Италианска връзка с гръцки терористи

Полицията в Гърция работи по версия за наличието на връзка между италианската FAI (Federazione Anarchista Informale - "Неформална анархистка федерация") и

прокламации е видна съществена близост и връзки между въпросната италианска организация и гръцката "Заговор на ядрата на огъня".

Интересът на гръцките антитерористи към италианските анархистки организации се породи през октомври 1999 година в знак на солидарност със заловения анархист Никос Мазотиос. Тогава в гръцкото посолство и в търговската камара в Мадрид

бяха изпратени взривни устройства. Това се случи и в клон на банка в Барселона. Намерени бяха взривни устройства в гръцкия офис по туризма и в управление на карабинерите в Милано.

Отговорността за това бе поета от организацията "Международна солидарност" със седалище в Италия, предприела нападения срещу мишени в Италия и Испания.

Организацията се смята за близка на FAI. През декември 2003 година бе изпратен пакет бомба, предназначен за съпругата на Романо Проди, в Рим. Това взривно устройство е подобно на гръцките колети бомби. Отговорността за него бе поета от FAI, организацията, самоопределяща се като "открита централизирана мрежа от хора и групи, извършващи саботажни действия срещу капитала". През април 2004 г.

членове на организацията са изпратили колети бомби до мениджър, а през декември два колета са стигнали и до офисите на полицейски съюз и до националния съюз на карабинерите в Рим.

"Удряй и унищожавай затвори, банки, съдилища и военни поделения" - фразата се съдържа в прокламация на организацията "Заговор на ядрата на огъня" от февруари 2009

година. Прокламацията бе последвана от серия взривове срещу италиански обекти, автомобилни представителства и гръцко-италиански клуб. В резултат на самоделните бомби бяха унищожени 35 автомобила. Палещите бяха извършени в знак на солидарност с четирима членове на анархистката организация FAI, заловени в Италия.

В прокламация на гръцката

групировка "Заговор на ядрата на огъня" освен солидарност се споменава и за действия на организацията, като се цитира откъс от прокламацията на италианската организация. Подчертава се съпричастност към действия за разрушаване на социалния мир. Сходство е открито даже и във фрази, използвани от двете организации в разпространени от тях прокламации.

TANEАonline

гръцки терористични организации и най-вече с групировката "Заговор на ядрата на огъня". Целта на разработката е да бъдат анализирани евентуални връзки, общи допирни точки в начина на действие и предимно да бъде установено дали има размяна на информация и ноу-хау след вълната от изпращането на пратки бомби, тъй като подобни пратки е изпращала и същата италианска организация - FAI. Известно е също, че конкретната италианска групировка е извършила удари в Италия, като за целта се е позовала на събитията в Гърция.

Последните факти дават основание да се направи оценката, че ноу-хаут за тези колети бомби е било внесено отвън. По отношение на идеологията на тези организации анализаторите са единни, че в изпращаните от терористите

Снимка БГНЕС

Бомбени заплахи вдигнаха на крак полицията в цяла Европа

Интервю

www.duma.bg

Ханс Модров:

Непременно трябва да променим света

Политически информираното поколение трябва да водим диалог с младежта и с цялото общество, казва последният министър-председател на ГДР

Интервю на Лилия ТОМОВА

□ Добре дошли в България, г-н Модров. Извинете, признавам - още не съм прочела книгата ви, представена преди дни у нас - "Перестройката - такава, каквато я виждам". Затова направо ви питам - как виждате перестройката?

□ И в СССР, и в другите социалистически страни в средата на 80-те години нямаше динамика, нямаше развитие, както знаем, времето беше застоино. Точно тогава Горбачов стана генерален секретар на ЦК на КПСС и започна работата си с концепция, която беше представена като план за укрепване на социализма.

□ Беше представена?

□ Именно, беше представена така. А всъщност беше платформа за много говорене и малко действия. Днес вече бих казал, че ставаше дума за концепция на разпада, не на градежа.

□ В началото и у нас, както и в СССР, а съвсем сигурно - и в ГДР, се говореше за промени. Много от нас вярваха в тях. По-късно разбрахме, че става дума за смяна на строя. Вие знаете ли истината, г-н Модров?

□ Както вие, вероятно - наив-

ференциация, само че не набра сила този процес, може би защото започна късно. Не бива да забравяме, че много скоро дойде и август 1991 г. Аз бях точно тогава точно на онова "символно" място - във Форос. И признавам пред ДУМА, и дори го заявявам ясно и на висок глас - легенда е, че имаше опасност за живота на Горбачов.

□ Говорите за какво точно, г-н Модров? За манипулация, за, нека се пошегувам, продукция на киностудия?

□ За продукцията на киностудия "Перестройка". Има книга от руски генерал, от КГБ, той пък нарича същите събития "Московската оперета". За жалост не мога да си спомня името му, макар че четох книгата с голям интерес. Там са описани много точно нещата, които се развиха зад сцената - този човек познава детайлите на онези събития.

□ Българската интелигенция, по традиция, убеждения и корен - лява, се кълнеше в промените. И знаехме - всичко зависи от Русия. Затова ви питам след толкова години - какво точно и само от Русия ли зависеше?

□ Има два момента, които винаги трябва да имаме предвид - субективният, или, открито казано - за предателството. Другият момент, по-важният, според мен, е необходимият анализ. Анализ за това, колко още възможности имаше нашият социалистически модел за бъдещето. Смятам, че именно анализите, които трябва да продължим да правим, ще ни дадат честните отговори. Моята книга, надявам се, макар и малка, но все пак е част от тези нужни анализи.

□ Казвате, че е малка книга за голямата надежда?

□ Дали е така, трябва да решат читателите. Но за предателството... Горбачов с политиката и действията си не защити интересите на съветските граждани, на своя собствен народ. Искане или не искане, това превърна човека в предател. Той показа неспособност да влезе в дебат с ръководствата на социалистическите страни за социалистическото им бъдеще. Не видяхме и по време, а и след перестройката дискусия между нашите социалистически, между комунистическите ни партии.

□ Някой бягаше от дискусиите, разбирам ли ви пра-

Снимки Благвеста ЦВЕТКОВА

ХАНС МОДРОВ е роден през 1928 г. в с. Ясениц, сега - в Полша. Мобилизиран е като 15-16-годишно дете за последния етап на Втората световна война, прекарва четири години в съветски военнопленнически лагер. След завръщането си в Германия работи като машинен шлосер, деец е на младежкото движение, на ГЕСП - бил е завеждащ отдел в ЦК, първи секретар на Дрезденския ОК на партията. Има висше икономическо образование, доктор е на икономическите науки. Негов-матичен, със сериозен управленски, творчески, интелектуален капацитет, през 1985 г. категорично подкрепя перестройката, а на Запад го наричат само и единствено "Немският Горбачов". След падането на Берлинската стена е избран за министър-председател на ГДР и почетен председател на Партията на демократичния социализъм. От 1999 до 2004 г. е депутат в Европейския парламент, а на 12 декември 2007 г. е избран за председател на Съвета на старейшините на партията Левите (до 16 юни 2007 г. - ПАС). Имам две дъщери, жената, с която живея след смъртта на първата си съпруга, също има две деца. И тези четири наши деца ни родиха шест внучета, които, искам да вярвам, ще живеят в демократичния социализъм, надява се г-н Ханс Модров.

ализъм не може да се гради с декларации. Социализмът живее с това, което чувства народът, и в каквото го подкрепя народът. Днес в света се води пропуснатата навремето дискусия - в Латинска Америка се говори за социализма на XXI век. Защото живеем в свят, който не стана по-миролюбив след перестройката, не стана по-социален след края на СССР, след истинското ликвидиране на съветския лагер. Момчетата ни умират в Афганистан, в Ирак също умират, умираха мирни хора и в Югославия. Това е предизвикателството на този век - да говорим за социалистическата перспектива. Не, разбира се, за стария модел на социализма, но непременно трябва да променим света.

□ Всъщност свърши ли студената война, г-н Модров?

□ Тя продължава, но в друга форма. Варшавският договор се разпада, но НАТО съществува, и военната му стратегия включва използването и на атомно оръжие. Срещу кого е насочено то? България също влезе в пакта. Но никой не бива и да си помисля, че това гарантира абсолютната сигурност на страната ви.

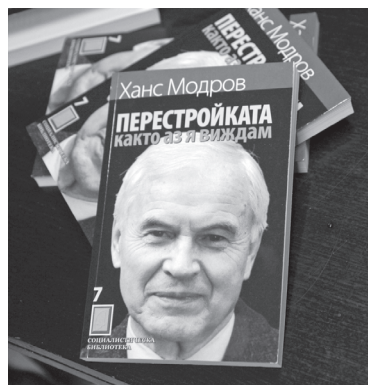
□ Много хора ли в Германия мислят като вас?

□ Да, много са. Актуални социологически проучвания показват, че две трети от немско-

то общество е срещу участието на наши войски в Афганистан.

□ Младите леви от страната ви, с които напоследък разговарях, споделиха, че обмислят инициатива за излизането на Германия от НАТО, по някогашния пример на Франция. Биха ли получили подкрепа според вас?

□ Младите чувстват, че в Афганистан се случва не това, в което се опитват да ни убедят, и че едва ли защитаваме

Книгата, издадена от "Български писател"

националните си интереси точно там.

□ В страната ви има силна лява партия, парламентарно представена, с депутати и в Европейския парламент. Тези хора са категорични - борят

се за социализъм, без грешките на стария. Има ли наистина успешни пътища социализмът да бъде обновен? Защото днес като че ли изглежда, че реставрацията на капитализма е бъдещето и на вашата, и на моята страна.

□ С такова виждане не мога, а и не искам да се примиря. Днешната актуална капиталистическа криза е по-дълбока от тази през 1929 г. Но като резултат от тогавашната криза се роди фашизмът, после дойде и войната. И сега сме в криза, изходът се търси в унищожаването на социалните придобивки. Става дума за оцеляването на милиони хора, а богатите стават все по-богати, бедните - все по-бедни. Такова общество хуманно ли е? Светът ни трябва да бъде променен, включително и защото непрекъснато се водят войни за влияние и за ресурси. Това не бива да продължава безкрайно. Което още не означава, че социализмът още утре ще "влезе в дневния ред", но за да стигнем до социалната справедливост, със сигурност са нужни по-големи усилия, по-силни социални движения, повече борба - заради бъдещето на децата, на внуците ни.

□ Питам се, г-н Модров, дали в книгата ви пише, че именно перестройката ускори и дори предизвика краха на този строй, в който ние живяхме, а хора като вас градиха? Вас пък ви наричаха, някои - и до днес, "Немският Горбачов". Това комплимент ли е?

□ Днес вече не е комплимент, този етикет ми беше лепнат от другите - предимно на Запад до 1989 г. ме наричаха "Немският Горбачов" и "Човекът на надеждата Модров". Но като забелязах, че не ставам за гробар, че въпреки критиките си към реалния социализъм се придържам към виждането си за демократичен социализъм, просто престанах да бъда "носач на надежди". Ние, наивните социалисти, се надявахме с перестройката да излезем от положението, в което беше тогавашният ни строй, и се готвехме да направим реформи.

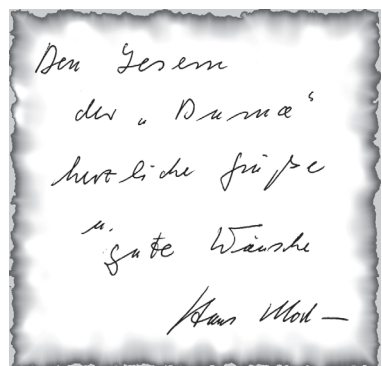
□ Биографията ви е документално за равен старт в онези така хулени днес години. Имате ли надежда, че ще имат поне приблизително равен старт децата, внуците ни, хората след нас?

□ У нас равен старт вече съвсем няма, живеем в капитализъм, на него хората не са нужни. Погледнете безработицата, най-висока е сред младите хора, макар че много от тях са добре образовани.

□ Да, ама това ще ги направи леви.

□ О, за съжаление това нито е закономерност, нито е сигурно, че ще стане така. Не трябва да се забравя, че в Германия, а и в цяла Европа, има доста партии с нацистки характер, това е опасно. Затова ние, политически информираното поколение, трябва да водим диалог с обществото, с младите хора. И усилията за дискусиите трябва, повтарям, да са инициатива на нашето поколение.

Пълният текст на интервюто - в ноемврийския брой на списание „НОВО ВРЕМЕ“

Сърдечен поздрав и най-добри пожелания за читателите на ДУМА

но, сте повярвали, също толкова наивно вярвах и аз. И много добре си спомням, че когато се срещаме с моя приятел Георги Кардашев в Силистра, също дискутираме този проблем. За себе си мога да призная, а сигурно и много българи са го разбрали - през 1988 г. вече знаех, че няма да има преустройство. Съветският съюз не ставаше по-стабилен, КПСС

За социалната справедливост са нужни по-силни граждански движения и повече борба

изпаднаше във все по-дълбока криза, а и подкрепата за Горбачов започнаше да пада.

□ Но съпротива нямаше. □ Директна - не. Но вътре в КПСС започна процес на ди-

вилно?

□ Първият, който наистина бягаше от дискусиите, беше Горбачов. Той смяташе, че казаното от него е декларация, превърната "в закон". Но соци-

Общество

МАЯ
ИВАНОВСКА

Безпardonна наглост демонстрира вчера финансовият министър Симеон Дянков с отношението си към контрабандата на цигари в страната и въобще към българското общество. Преди броени дни имаше среща между представителите на легалните тютюневи компании у нас с вътрешния министър, която фирмите поискаха, защото са настърхнали от гигантските размери на черния пазар и затова обединяват усилия за противодействие. Какво направиха управляващите, вече видяхме - напомпах акциза и така допълнително обезкървиха хазната. Това изяде и от хляба на изрядните компании, а най-много от дела на българския производител "Булгартабак холдинг" и не на последно място "отлично" се погрижи за здравето на пушачите, които преминаха на отровни цигари.

По време на тази среща бяха обявени изключително притеснителни цифри, които апропо опозицията предрече още миналата година. Че сме

Светослав ЯНАКИЕВ

Меко казано - наглост

сред първенците в ЕС по незаконна търговия на цигари! Че загубите от неплатен акциз тази година ще са за близо 700 млн. лв.! Че потреблението на контрабандни цигари е достигнало до 34 на сто. Че до 8 пъти се е увеличило ползването на цигари, купени на черно! Е, това ако не е притеснително - здраве ми кажи!

В коментар на същите

тези данни обаче финансовият министър Симеон Дянков демонстрира бодряшко отношение. Той изрази задоволство от действията на правителството в борбата с контрабандата на цигари! След като потвърди цифрите за размера на ширещата се контрабанда, той заяви, че това не било притеснително, защото страната ни била с

1 процент под средното европейско ниво - 35 на сто цигари с неплатен акциз. Така ли? Не е ясно откъде е взел цифрите си министър Дянков (той и други цифри побърка и така побърка Европейския парламент), но по официална статистика средното ниво на контрабандата в ЕС е между 10 и 15 на сто. Министърът отчете

също, че октомври е рекорден по отношение на заловените контрабандни цигари - 76 млн. къса. А дали е наясно Дянков колко не са хванати? Меко казано отношението на министъра към този проблем е наглост. Защото, ако имаш "куража" да твърдиш, че 34% черен пазар не е притеснително явление, то това е отвсякъде опасно.

Уволнен заради... прическата

АИДА
ИВАНОВА

Не че не е имало и такива уволнения от категорията куриози. Но все си мисля, че къде-къде по-любопитни са уволненията заради самите уволнения. В тези случаи е без значение дали човек има опит зад гърба си, дали има висока квалификация, дали е бил стриктен работник, колко дипломи си е извоювал. Просто идва нов шеф заедно с

новата власт и... човекът си отива. Няма нищо лошо всеки началник да иска да подплати гърба си със свои хора, но когато отърването от "чуждите" стане прекалено безочливо и влиза в противоречие със закона, нещата намирисват на диктатура. Именно от него преди повече от 20 години България се опита да се освободи. Уви! Било е за кратко - за някакви си 4 петилетки. Случаят с централното управление на НЗОК (стр. 2) е само един от поредицата, които се случват през последните 16 месеца. Миналата седмица нашумяха немотивирани и несъвсем законни уволнения на училищни директори, по-рано бяха шефовете

на инспекторати на образованието... Смените на министри и зам.министри вече са си признат патент на сегашния кабинет. Понякога уволненията дори граничат с абсурда, но какво да се прави - правилството е с доста нестандартни виждания. Толкова нестандартни, че се стига и до ситуации, които са твърде необичайни като постановка за децата ни, които нямат съзнателни спомени от години на кадрови производ. Днес децата ни се смеят на "изкуфелите" ни спомени. И трудно приемат действителността, при която може например техен връстник с доста по-нисък образователен ценз да заеме висок пост само защото е попълнил

необходимото листче, на което е написал, че е "участвал в учредяването на ГЕРБ", например. За жалост свидетели сме на доста зле прикрит тоталитаризъм. Ако се тръгне и към култ към личността, направо ще заживеем в нещо като "историческа спирала". И все пак недоумявам не за това, което се случва у нас, а за това, че Европа или не вижда, или вижда, но си мълчи. Обикновеният човек, на когото му се каза да забрави за повишение на пенсията и за намаляване на данъците, може някак си да приеме факта, че Европа не вижда какво се случва у нас. Но поведението "да вижда и да си мълчи" вече граничи със... зловещото.

Датума

6

www.duma.bg

ДНЕС Е АРХАНГЕЛОВА ЗАДУШНИЦА.

В първата събота на ноември православната църква почита св. Архангел Михаил - Архангелова задушница, наричана още Войнишка. Празникът е един от най-важните и тържествено чествани от Българската армия. Прави се помен за всички воители, загинали за отечеството. Церемонията е изключително тържествена и се провежда във всеки гарнизон при присъствието на целия офицерски състав начело с най-старшия началник, а църковната служба се отслужва от най-висшия духовник в гарнизонната област.

1882 - В НОВА ЗАГОРА СЕ РАЖДА САНДА ИОВЧЕВА (1882-1946), ПИСАТЕЛКА, ЖУРНАЛИСТКА, ПРЕВОДАЧКА И ОБЩЕСТВЕНИЧКА.

Учи славянска филология в СУ "Св. Климент Охридски", а завършва в Загреб през 1907 г. По-късно дълги години е учителка и директорка на девическата гимназия в Бургас. Участва в издаването и редактирането на сп. "Утрина" и "Миротворец". Една от първите пацифистки у нас, основава и редактира в "Литературен живот" (1940-1943) и е сред основателките на Българския женски съюз. Освен това е начело на женската секция при Славянското дружество и участва в Клуба на българските писателки. Дебютира като поетеса, но през годините пише разкази, романи, творби за деца и др. Превежда от сръбохърватски език. Санда Иовчева умира на 20 март 1946 г. в София.

1920 - СРЪБСКИТЕ ВОЙСКИ ОКУПИРАТ ЦАРИБРОДСКО, БОСИЛЕГРАДСКО И СТРУМИШКО

на основание на Ньойския мирен договор (27 ноември 1919 г.), но преди окончателното прокарване на новите граници. Западните български покрайнини включват 129 селища, в 25 от които границата преминава през тях, с население от 65 000 души и територия от 1555 кв. км. В знак на протест Народното събрание прекратява заседанията си и обявява тридневен национален траур.

1939 - ПО ВРЕМЕ НА ВТОРАТА СВЕТОВНА ВОЙНА НАЦИСТИТЕ ПРОВЕЖДАТ В КРАКОВ АКЦИЯ,

по време на която са арестувани и пратени в лагери 183 професори от Ягелонския университет и други вузове в Краков. Те са събрани в университета за "лекция", като са задържани с мотив "вражеско настроение" и откритие на академичната година без разрешение. Няколко от най-големите умове на Полша умират в лагера "Заксенхаузен", а други са освободени след протестите на световната научна общност.

1962 - ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА ООН ПРИЕМА РЕЗОЛЮЦИЯ,

с която се осъжда политиката на апартейд в Република Южна Африка. На 30 ноември 1973 г. ОС на световната организация приема и Международна конвенция за предотвратяване и наказание на престъплението апартейд, влязла в сила на 18 юли 1976 г.

1999 - НА ПРОВЕДЕН РЕФЕРЕНДУМ ЖИТЕЛИТЕ НА АВСТРАЛИЯ ОТХВЪРЛЯТ РЕПУБЛИКАТА.

Австралийците избират да останат в състава на Общността на нациите (Британската общност). Държавен глава е кралицата на Великобритания - Елизабет II. Тя назначава избрания от парламента генерал-губернатор.

2004 - САМОЛЕТИ НА КОТ Д'ИВОАР БОМБАДИРАТ ФРЕНСКИ КАЗАРМИ

в контролантата от бунтовници северна част на страната, като убиват 9 френски войници от мироопазващите сили, един американец и раняват 39 души. По личното нареждане на президента Жак Ширак френски самолети унищожават на летището в столицата Ямасукро ВВС на Кот д'Ивоар. Инцидентите предизвикват атаки срещу френско училище и чужди граждани в Абиджан и други градове на страната, в която заради гражданската война има 4000 френски и 6000 международни миротворци. Франция поема контрол над летището в Абиджан и извежда от бившата си колония неколкостотин чужденци с хеликоптери и самолети. Французите откриват огън и срещу демонстранти, като убиват около 60 души.

На фокус

Йосиф
АВРАМОВ

Проектобюджет за временно ползване

На второ четене ще има промени с популистски оттенък, не е изключена и актуализация напролет

На правителственото заседание, в което се приемаше проекто-бюджетът за следващата година, премиерът успокои министрите, които с основание настояваха за повече пари за своите ведомства, че трябва да се изкара трудната зима (очакват се протести и стачки), но напролет ще удовлетвори исканията им. Как - не е ясно, тъй като повече приходи от 2010-а, която бе най-трудната за последните 13 години (1997 г. бе последната с толкова голям спад на БВП), няма да дойдат. Пред хората обаче премиерът говори съвсем друго: "С това, което прави правителството в момента - ниските данъци, които запазиме, финансовата стабилност, високите оценки от Европа и Америка, всекидневните нови инвестиции, които влизат в страната, мисля, че догодина ще е по-добра година за България". Това едва ли ще стане, защото бюджет 2011 е копие на актуализирания бюджет 2010 и нищо повече.

В бюджет 2011 не се забелязват никакви стратегически цели, освен стремежа бюджетният дефицит да се вмести в 3%-ния Маастрихски критерий. В него няма очертани бюджетни политики и иновативни инструменти за постигането им. Като няква мантра се повтаря, че в основата на фискалната политика за следващата година е да не се вдигат данъците, но същевременно да не се повишават или намаляват заплатите. Структурата на разходите до голяма степен повтаря тази от 2010 г., което е показателно за липса на воля за реформи и може да се оцени като

нищо ново в изборната 2011 година

когато никой не очаква реформисткият дух да надделее над популизма и желанието да се харесаш на избирателя. Затова и разходите за администрация например не се променят, а реформата (административна, здравна и пенсионна) сякаш е заспала зимен сън. В бюджета има два единствени приоритета: МВР (получило пак 50 млн. лв. повече, независимо че и полицията протестира) и МО. Но в него не е наличен безпрецедентният резерв от 1.149 млрд. лв., който можеше да се разходва само със санкцията на премиера. Той даваше възможност за гъвкавост на правителството при възникване на извънредни разходи до края на годината. Сумата е изразходвана до края на септември и последните трансфери, които предстоят, са за разплащане на изкупените през Банката за развитие държавни дългове към фирми. След скандал в парламента част от предвидените в резерва средства бяха заделени за цели, съвсем различни от истински структурни реформи: 116 млн. за субсидии за тютюнопроизводителите, 142 млн. бяха предвидени като трансфер за покриване на социални плащания от Министерството на труда и социалната политика, НКЖИ - 45 млн. лв., както и МРРБ за магистрала "Люлин" - 62.5 млн. лв. Така парламентът се произнесе за изразходването на общо 365 млн. лв. Депутатите решиха, че от резерва трябва да се покрият и изкупените от Банката за развитие дългове, без да посочват конкретна сума, а в действителност са похарчени 239 млн.лв. МО

получи 257 млн. лв., за да плати дължимите суми по контракта за покупката на вертолетите Кугър. МРРБ получи извънредно 180 млн. лв. за инфраструктурни проекти, включително за реконструкцията на столичния бул. "Брюксел" - 16.5 млн. лв. и за магистрала "Люлин" и 92.7 млн. лв. - за зимно поддържане на пътищата. Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) бе възнаградено с 20 млн. от резерва, а земеделското министерство - със 7 млн. за продължаване на проекта за нова ортофотокарта. Едва 4 млн.лв. от този резерв се отделиха за изпълнение на иновационната стратегия. Независимо че е първенец по разходи, МВР получи 13 млн. лв. извънреден бюджетен кредит за покриване на текущи разходи, а парите бяха взети от резерва за бедствия, който възлиза на 81 млн. лв., а 7.6 млн. лв. отидоха за главна дирекция "Изпълнение на наказанията" при МП. Очевидно вътрешното министерство и затворите са с предимство пред останалите сфери на обществото и икономиката у нас, а реформи не се забелязват в нито един сектор.

За първи път бюджет 2011 се депозира в НС преди тези за ДОО и на НЗОК и това прави нелегитимно разглеждането му в парламентарните комисии. Това е

грубо нарушение на гва закона

за бюджета на държавното обществено осигуряване и на Националната здравноосигурителна каса. В тях се визира, че тези бюджети се приемат преди бюджета на страната или заедно, но заедно трябва и да влязат за разглеждане. По този начин не е ясно каква ще е консолидираната бюджетна програма, в която следва да се посочи какъв е общият дефицит на Република България, което е изключително важен показател. В доклада към бюджет 2011 е записано, че той е 2,5%, но може да се окаже друга цифра.

В проектобюджета е заложен ръст на БВП от 3,6%, докато според прогноза на ЕК той ще е 2,7%. Водещи икономисти прогнозираха дори по-слаб ръст от около 1%, но по-вероятно е да е между 1 и 2%. Не е обърнато достатъчно внимание на тенденцията за засилване на позициите на щатския долар на световните финансови пазари и в бюджет 2011 е заложен курс 1,58 лв. за 1\$, а по всяка вероятност той ще е по-висок.

Не стана ясно откъде ще се добавят обещанията на заседанието на комисията по образването към НС 40 млн. лв. от зам.-министъра на финансите Горанов за образование. Също така не е ясно и откъде ще дойдат обещаните 10 млн. лв. за българските театри от премиера след посещението му на спектакъла "Хъшове" в Народния театър. Възможностите са две - да се завишат приходите с 50 млн. лв. или да се отрежат от други министерства и ведомства.

Отделните министерства и ведомства поискаха допълнителни средства, но те бяха удовлетворени частично и то не за всички:

- Министерството на образованието - 50 млн. лв. за средно и 40 млн. за висше образование, а получи едва 40 млн. лв.

- БАН поиска допълнителни 25 млн. лв. през 2011 г.

- Министерството на културата не можа да се пребори за 34 млн. лв., а получи по-малко от 1/3 от тях.

- За съфинансиране на европейските фондове са необходими 696,7 млн. лв. за т.нар. оборотни средства.

- Общините искаха 13,3 млн. лв. субсидии за капиталови разходи и още 6 млн. лв. за почистването на снега и поддръжка на пътищата през зимата.

Към тях следва да бъдат задължително прибавени и някои суми, необходими за нормалното функциониране на МРРБ, като:

1. За ВиК сектора - поне 50 млн. лв., а са предвидени едва 5 млн. лв.

2. За геозащита - поне 10

на митницата на "Кулата" ще постигне колосален фискален ефект. Разходките за вертолет на висши данъчни служители по принцип са ефективни, но фискалният ефект за бюджета едва ли ще е осезателен и ще се съберат най-много няколко милиона лева през 2011 г. от собствениците на луксозни имоти. Приблизително толкова ще се съберат и от т.нар. данък лукс, поради нежеланието на общинските кметове да вдигат местните данъци в изборна за тях година. Вероятно по-съществен фискален ефект ще имат мерките, предприети от Агенция "Митници", която издаде наредби, с които задължи собствениците на бензиностанции да свържат своите фискални устройства с тези на митниците. От по-високите акцизи от алкохолни напитки и горива и, вероятно, от тютюневи изделия, могат да се съберат около 200 млн. лв. повече, с които следва да се подпомог-

та активност и за излизане от кризата в редица по-развити от България страни. Други възможни мерки за стимулиране на българската икономика са: насърчаване на привличането на чуждестранни инвестиции чрез реализиране на програма за приватизация и концесиониране (това е първото правителство без нито една приватизационна сделка); намаляване на излишните публични разходи (чрез концесионирането на публични услуги); начало на пенсионната реформа с акцент върху увеличаване на спестяванията в личните пенсионни сметки, а не чрез национализация на професионалните пенсионни фондове, както и начало на здравната реформа през демонополизация на НЗОК и създаване на втори стълб в здравното осигуряване. Правителството обаче подхожда изключително предпазливо в изборната 2011 г. и няма да се реши със сигурност на по-смели и радикални реформи в посочените сфери.

Затова първото четене на

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Бюджетът запазва статуквото - 51 процента от българите да живеят под прага на бедност

млн. лв., а са предвидени едва 1,2 млн. лв.

3. За кадастър и за жилищна политика - поне по 10-15 млн. лв. Средствата за тях са под 1 млн. лв.

С визираните

ограничени финансови ресурси

България ще продължи да е най-бедната от държавите-членки на ЕС. 51% от нейното население изпитва материални затруднения, се посочва в доклад на ЕП, посветен на Международния ден за изкореняване на бедността - 17 октомври. За сравнение в ЕС към 17% от населението живее под прага на бедността, т.е. социалните неравенства у нас се задълбочават, а най-застрашени от бедност са децата, младите, току що завършили образование, както и възрастните хора и жените.

Повече приходи няма как да се съберат, независимо че министър Дянков в началото на мандата наляво и надясно разправяше как чрез кабела между НАП и митниците ще докара в хазната 700-800 млн. лева, а чрез облагането на "зарзавата"

нат посочените сфери.

Значителен фискален ефект би се получил, ако допълнително се стимулира производството, а също и потреблението чрез намаление с 2 пункта на ДДС, което правителството няма вече желание да стори. То едва ли ще уважи искането на КНСБ за увеличение на минималната работна заплата на 270 лева, за да се спази принципът нетната заплата да не пада под линията на бедност, която е 211 лева. От друга страна, това искане е непосилно за част от дребния и средния бизнес, който изнемогва в кризата и ще му бъде невъзможно да плаща по-високи заплати. От макроикономическа гледна точка с цената на известно повишение на доходите с 8-10% може да се стимулира вътрешното потребление, което ще се отрази в ръст на хранителната и леката ни промишленост, както и на битовите услуги. С това предвидената инфлация за 2011 г. ще нарасне вероятно около 2 пъти - от 2,6% на около 5%. Умереното нарастване на доходите, както и намалението на основните данъци, са доказани мерки за повишаване на икономическа-

бюджета в парламента ще протече формално, ще бъде обсъждана версия, за която депутатите ще знаят, че вече не е актуална. Между двете четения депутати от ГЕРБ ще внасят поправки, които по същество ще са подготвени от правителството. Ползването на заем от МВФ все още не е неизбежно, макар правителството да се е запътило в тази посока. Фискалните дефицити все още могат да бъдат овладени без външен надзор при реализиране на известен ръст на БВП от поне 2,5%. Как ще стане това, вече е ясно - с трупане на нови дългове (вътрешни и външни), които заедно с лихвите по тях ще плащаме всички, включително и бъдещите ни поколения. Дълговете не са особено страшни, ако функционират пълноценно икономиката, но правителството не прави достатъчно да създаде благоприятни условия за бизнес и дори понякога го затруднява. Например с неразплатените суми на строители и доставчици на стоки за държавни и общински структури, на които ББР плати едва около 220 млн. лв., а дълговете са над 1,5 млрд. лв.

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

СЪБОТА
6 НОЕМВРИ 2010

ДУМА

Чугесата на природата

Царство на животните, създадено за хората

Най-големите и най-стари зоопаркове на планетата са на възраст от няколко века

Ралица ТАБАКОВА

Завръщане в детството, разходка из приказките, приключение за любители на адреналина или просто забавление далеч от шума на автомобилите и сивите жилищни сгради. Всичко това и много повече могат да ни предложат безбройните зоологически градини, гордост за всеки град, който ги притежава. Най-големите и най-старите зоопаркове на планетата са на възраст от няколко века. Първоначално целта им е била да приютят екзотични животински видове, които няма как да бъдат видени в естествена среда. Днес, във времето, в което човекът се опитва да спаси природата от собственото си нехайство, повечето зоопаркове имат друга мисия: да запазят и продължат поколенията на застрашените от изчезване видове. Такъв например е

ПАРКЪТ В ОРЛАНДО, ФЛОРИДА

Тази зоологическа градина е първата, която се съсредоточава напълно в запазването на животинските видове. Бели носорози, антилопи или къртици - всички имат свой кът тук. Посетителите могат да се разхождат през седем тематични области, започвайки от оазиса и откривайки по-късно острова с Дървото на живота. На това дърво има издялани 325 животни, сред които и скрит Мики Маус.

ГРАДСКАТА ГРАДИНА НА БЕРЛИН се гордее с най-голямата колекция от животни в света - 13 900 екземпляра от 140 вида. Обитателите на зоопарка се разполагат върху 86 акра земя, като всеки живее в среда, максимално близка до естествената. Тази градина е световноизвестна не само с биологичното си разнообразие, а и с размножителните си техники. Гордост за берлинчани е и фактът, че тя е отворена през 1844 г., но по времето на Втората световна война е разрушена и по-късно построена наново.

ПТИЧИЯТ РАЙ В БОВАЛ, ФРАНЦИЯ

Зоопаркът в Бовал е много популярен с най-голямата колекция птици от всички видове. Когато градината за първи път отваря врати през 1980 г., там живеят само птици. По-късно към тях се присъединяват екзотични животни като жирафи, слонове и маймуни.

В ЧЕШЪР ЖИВОТНИТЕ СА БЕЗ РЕШЕТКИ

и това е най-голямото богатство на зоопарка в тази част на Великобритания. Градината е основана през 1934 г. от Джордж Мотърсхед, който имал една мечта

- зоопарк без решетки. Днес благотворително дружество се грижи за зоологическата градина. Всяка година то успява да увеличи броя на животните и да разнообрази техните домове. Зоопаркът в Честър е най-известният и най-посещаваният във Великобритания.

НАЙ-ГОЛЯМАТА ЗООЛОГИЧЕСКА ГРАДИНА В САЩ

е тази в Бронкс, Ню Йорк. Тя е разположена на площ от 265 акра паркове и хабитати*. Там има 4000 животни, много от които са застрашени от изчезване. Особено известна е влаковата линия "Дива Азия", откъдето могат да се видят някои специфични азиатски животински видове, и "Света на джунглата" с растения и животни от тропическите джунгли. На площ от 6,5 акра е "Гората с маймуни от Конго", която е най-голямата изкуствено създадена джунгла в света.

ОЩЕ ПРЕЗ 1752 Г. Е ОСНОВАНА

зоологическата градина в Шьонбрунер, Австрия. Тя е най-старата зоологическа градина в света, а в началото си е била част от императорската менажерия. В зоопарка са пресъздадени природни забележителности от няколко континента като джунглата на Борнео и Арктически полюс с бели мечки, тюлени и пингвини.

С НАЙ-УСПЕШНИТЕ РАЗВЪДНИ ТЕХНИКИ

може да се похвали зоопаркът в Прага. Въпреки своя скромен размер от 111 акра, зоологическата градина има 4600 животни от повече от 630 вида. Само през миналата година там се раждат комодски дракони, южно пуду (най-малката сърна в света), леопардови костенурки и др.

НАД 1,4 МЛН. ДУШИ ПОСЕЩАВАТ ГОДИШНО

зоологическата градина в Сингапур. Тук животните са в просторни клетки, наподо-

быващи естествения им хабитат. Важно място между другите атракции заема "Закуска с орангутани", която е неповторимо весела, и "Обяд с лъвове", макар и отделени от решетка.

ИСТИНСКА АФРИКАНСКА САВАНА посреща гостите на зоологическата градина в Торонто, Канада. Това е най-голямата канадска зоологическа градина и има повече от 5000 животни от 460 вида. Тя е с площ от 710 акра, пресечени от 6 мили пътеки, и е една от най-големите в света.

ИЗВЕСТНИТЕ В ЦЯЛ СВЯТ ПАНДИ Тонг Тонг и Линг Линг са талисманите на зоопарка в Уено, Токио. Това е най-старата и най-известна японска зоологическа градина. В полънчевите сутрини там могат да се видят повече от 20 хиляди японци. В градината се издигат 5-етажна пагода и къща за чайна церемония, построена в стила на XVII век.

В тези зоологически градини отглеждането на животните не е самоцел. Те не са просто затворени в клетка атракции, а получават максимална грижа, закрила, сигурност и комфорт. Има и представители от толкова редки видове, че те едва ли биха оцелели сами на свобода.

* (от латински - *in inhabitas*) - естествената околна среда, в която живеят индивидите от конкретен вид или популация

О т историята на техниката знаем, че през 1885 г. велосипедът вече се е продавал с еднакви колела и зъбно-верижна предавка, задействана чрез въртящи се педали. В същата година Готлиб Даймлер (1834-1900) от Канцат създава "машината за яздене" - мотоциклета (преводът на английската дума е моторен велосипед).

Изобретението било направено с цел изпитване на създадения от немца преди две години високоскоростен бензинов двигател, сложен в кръгла рамка от дърво. Двигателят бил с работен обем 264 куб. см, развил мощност 367,75 вата при 700 об./мин.

Паул, синът на Даймлер, пръв яхнал мотоциклета и успял за един час да измине десетина километра - огромно разстояние за времето, когато прохождали моторите. Машината тежала само 90 килограма!

В 1879 г. Карл Фридрих Бенц (1844-1929) изобретил двутактовия двигател. В продължение на шест години, след редица усъвършенствания на конструкцията, той успял да създаде "машината за яздене" - триколесна, която развивала максимална скорост 16 км/час.

За начало на мотоциклетната индустрия се приема 1885-1886 г., когато немските инженери Готлиб Даймлер и Карл Бенц създават моторизирани велосипеди и трициклети.

Мотоциклетът на Даймлер бил с малогабаритен двигател - собствена конструкция. Колелата - дървени, с железни шини като на обикновените каруци. Рамата - също дървена, на нея било закрепено кожено седло. За по-голяма устойчивост изобретателят монтирал и две малки колелца, както на днешните детски велосипедчета.

През 1889 г. Готлиб Даймлер шашнал съвременниците си и с първия скоростен четириколесен автомобил с бензов двигател с вътрешно горене, който развивал максимална скорост 18 км/час.

Като основа за конструкцията на мотоциклета послужили следните изобретения от производството на велосипеди: леки стоманени тръби, сплицы, регулиращи се механизми за намаляване на триенето, стандартни резервни части и поточни линии за масовото производство.

Потребителите му се увеличавали непрекъснато, тъй като мотоциклетът се оказал много подходящ за личен и обществен транспорт, за туризъм, за спорт и състезания. В сравнение с другите превозни средства преимуществата му са: просто обслужване, незначителни експлоатационни разходи, ниска цена и малка гаражна площ за съхраняване.

Днешните марки и модели мотоциклети имат добра маневреност, а повишените динамични качества им осигуряват висока средна скорост по магистрали, в градове и по пътища с интензивно движение, както и добра проходимост на междуселски пътища и по терени без път.

Транспортните мотоциклети превозват един или двама души с лек багаж. Спортните са с по-мощни двигатели, имат ефективни спирачки, олекотена конструкция, по-бързо се ускоряват и развиват по-високи скорости.

Състезателните мотоциклети са за състезания по пресечена местност - кросови и за многодневни състезания; за шосейни, за пистови надпревари и за поставяне на рекорди по скорост. Все по-голяма популярност получават следните групи: Мини, Чопър, Ендуро, Експорт, Лукс, Супер, Турист, Спорт, Крос и др.

По-малко знаем за специалните мотоциклети: санитарни, полицейски, пощенски, циркови и други.

В зависимост от работата на двигателите мотоциклетите биват двутактови и чети-

100 милиона „машини за яздене“ препускат по света

Най-голям производител на мотоциклети днес е Япония, следвана от Индия, Италия, Франция, наша милост преди години също присъства скромно в тази класация

Инж. Киро М. ИВАНОВ

ритактови; по броя на цилиндрите - еднocyлиндрови, дву- и многоцилиндрови. А според работния (ходовия) обем на двигателя: леки - до 100 куб. см; средни - от 101 до 250; тежки - от 251 до 750, и свръртежки - над 750 куб. см.

На мотоциклетите с двигатели, чийто работен обем е над 175 куб. см, може да се прикачи кош; конструкцията на тежките и свръртежките има специален механизъм за задвижване на страничното колело.

Охлаждането на двигателите е въздуш-

но, точноно или комбинирано; по разположение на цилиндрите - вертикално, хоризонтално и наклонено - редово или веобразно. Съвременните двигатели с голям работен обем по сложност и наличие на специални системи все повече се приближават до автомобилните двигатели: те са високооборотни, по литрова мощност дори превъзхождат някои малолитражни автомобили.

Мопедите са двуколесни, с работен обем на двигателя до 50 куб. см.

Мофи - педални, двуколесни, с облекчен тип екипажна част, открита рама, огра-

ничена скорост до 25-30 км/час и с мощност от 1,2 киловата.

Мопедите се характеризират с педали за задвижване на задното колело и пускане на двигателя в ход, ръчно превключване на скоростите, твърдо задно и съвсем слабо еластично предно окачване, скорост до 40-50 км/час, мощност - до 2 киловата.

Леки мотоциклети - отличават се с мощен двигател, с крачно превключване на скоростите, които при тях са от 3 до 5.

Моторолерите са разновидност на мотоциклетите; с две или три малки колела, които са закрити от дълбоки предпазни щи-

тове. Като недостатък можем да посочим ниската им проходимост по пътища с неравности.

Мотоциклетите Ендуро са спортни машини за широк кръг потребители, предимно младежи. Те са за движение без път - произвеждат се с двигатели от 50 и 125 куб. см, обзаведени са с технически средства, характерни за спортните модели: течна охлаждане, дискова спирачка на предното колело, задно окачване тип монокрес с газови амортизатори, пневматични или хидропневматични амортизатори на предната вилка.

В САЩ и Канада все по-популярни стават три- и четириколесните мотоциклети с повишена проходимост, "обути" с широкопрофилни гуми. Четириколесните мотосъеходи се смятат за перспективни не само като транспортни средства, но и за стопански нужди: малогабаритни, с добра устойчивост и проходимост, по-евтини и по-икономични от автотракторната техника. Теглителната им характеристика задоволява напълно дребните фермери.

В 1894 г. немските конструктори Хенрих Хилденбранд и Алоис Волфмюлер конструирали в Мюнхен първия истински мотоциклет с четиритактов двигател и двойно действащо бутало. Мощността на новото моторно превозно средство била само 1,5 к. с., а скоростта по най-гладките пътища не надвишавала 50 км/ч. Във фирмата "Хилденбранд-Волфмюлер" двамата първи организирани промишлено производство на мотоциклета и започнали да го изнасят по света.

Преди тях, още в 1884 г., французинът Александър Дарак се бил захванал да майстри мотоциклети. Десет години по-късно по маршрута Париж-Бордо-Париж се състояли първите мотоциклетни състезания по шосе, които сложили началото на моторалитата.

В Чехия производството на мотоциклети с електромагнитно запалване "Славия" било дело на фирмата "Лаурин и Клемент".

Сто двадесет и пет години по-късно по пътищата на нашата планета препускат около 100 милиона мотоциклети от почти 100 марки и над 1500 модела. Почти половината от световния парк на двуколесните моторни превозни средства е в Япония и стра-

Карл Бенц

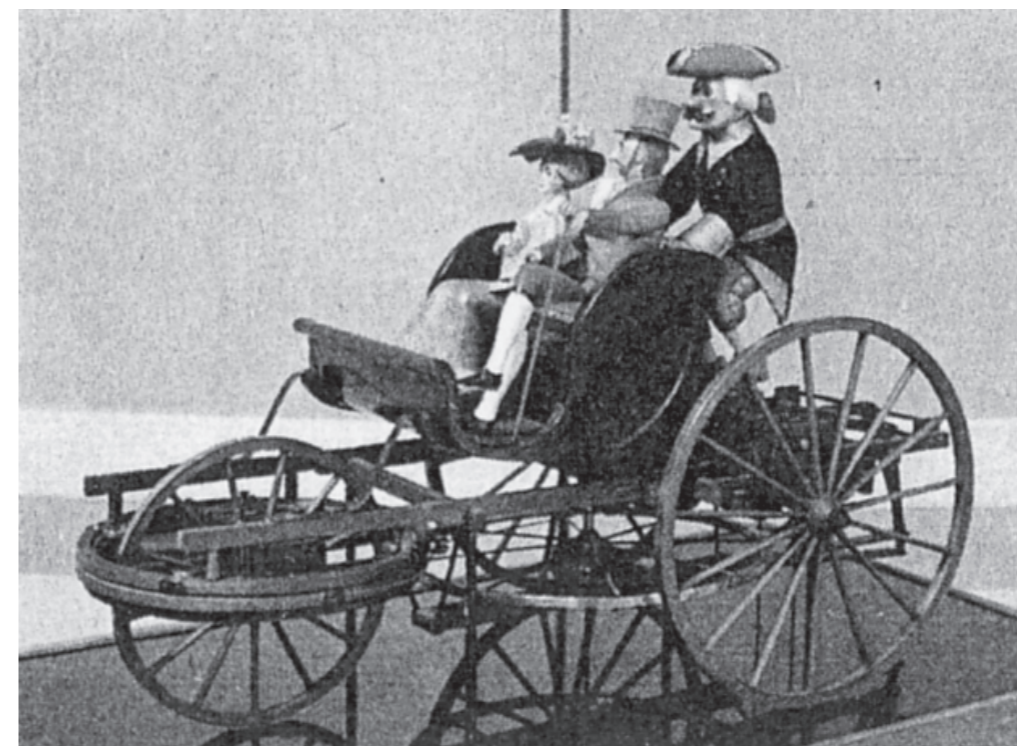

Готлиб Даймлер

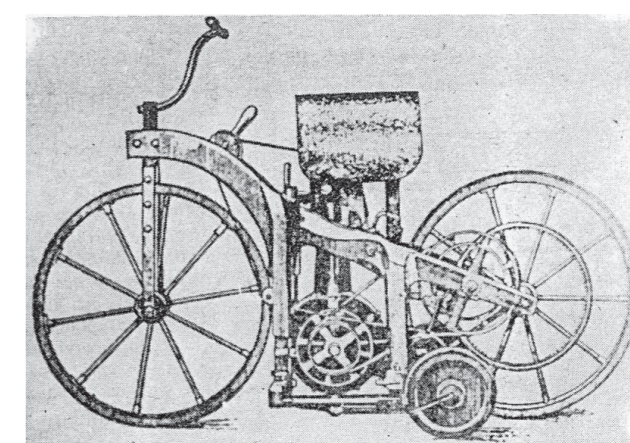
ните от бившия Съветски съюз. Най-голям производител на мотоциклети, мопеди и моторолери безспорно е Япония. На второ място в света идва Индия, на трето - Италия, следвана от Франция, където се произвеждат предимно мопеди.

Само който не е "яздил" мотоциклет, се чуди как мотористът запазва избраното направление на движение и положението спрямо пътя, без да се занася и обръща. Безспорно устойчивостта в голяма степен зависи от скоростта на движение. Но как при висока, по-висока и свръхвисока скорост се управлява?

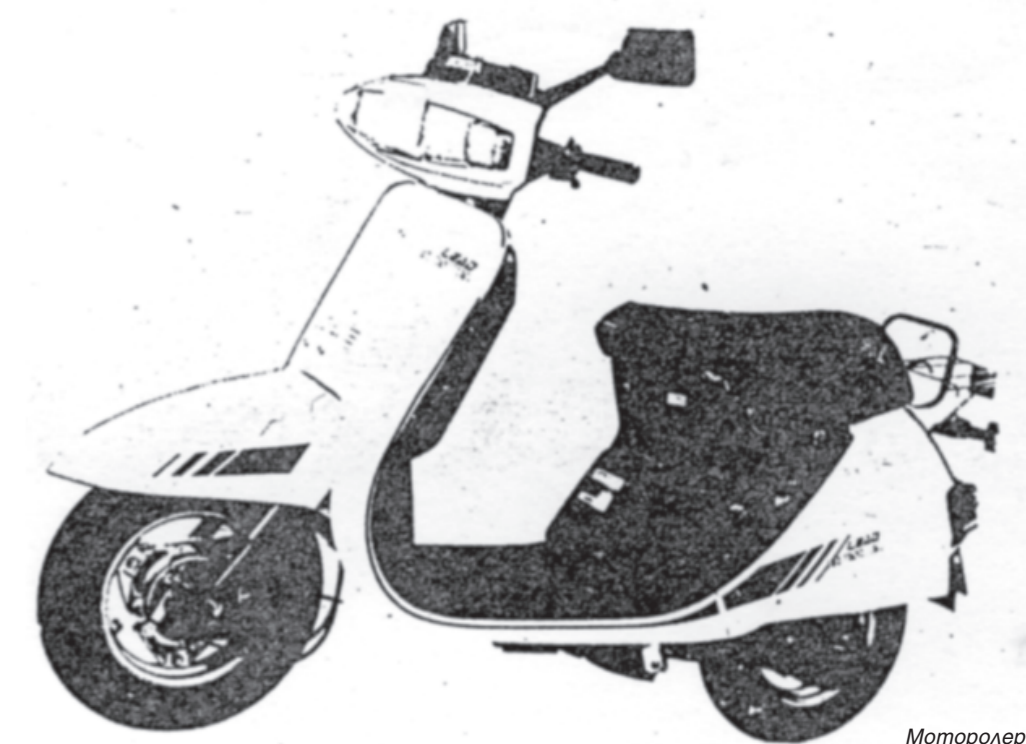
За читателите, предполагам, ще е инте-

"Мускулната" самодвижеща се каляска на И. П. Колибин от 1791 г. - предшественик на мотоциклета. (Модел, изложен в Политехнически музей на Москва)

Първият мотоциклет на Готлиб Даймлер (1885 г.)

Моторолер

ресна и историята на мотоциклета в България. Според проучването на доц. д-р инж. Младен Цонев от Центъра по наукознание при БАН, притежател на първия мотоциклет в България е бил архитект Александър Ставрев. Неговата "машината за яздене" била с двутактов мотор, който вдигал адски шум и стряскал в края на XIX век столицани.

Преди сто години в България имало само 10 мотоциклета, повечето от тях с кошове. Най-запалени любители на новия спорт били тримата братя Василеви. А първите официални мотоциклетни състезания се провеждат след Първата световна война по пътя от София за Горубляне и обратно - с обща дължина 16 км.

Можем да си представим "вихрената скорост" на машините по пътя, осеян с ровове и дупки. Истински спортен мотоциклет - модел от 1925 г., бил внесен у нас от Любен Чачаров. Двигателят му бил с права ауспул-

ва тръба без заглушител и при форсирането създавал неповторим ефект сред зрителите. По-възрастните читатели навярно си спомнят, че в България мотоциклетът бе на мода в средата на XX век. Някои от тях на времето са препускали с него по прашните пътища с приповдигнато настроение. На пишещите тези редове още е пред очите триколката с брезентово чергило, в която пътуваше из района си народният представител от град Средец, Бургаска област.

Горди бяхме и с производството на родните мопеди и мотоциклети в завод "Балкан" в Ловеч. Там през 1956 г. бе изработен прототипът на първия български 250-кубиков мотоциклет, а две години по-късно започна и серийното му производство. В 1960 г. вече се продаваше мопед с работен обем на двигателя от 50 куб. см, години по-късно - и 75-кубиков модел с приетия външен вид, дело на Центъра за промишлен дизайн в София.

Производството на мотоциклети у нас бе преустановено в 1975 г. Двигателите за мотоциклетите и мопедите бяха конструирани и произвеждани в завод "Средец" (бившият "Завод 12") в София.

Абсолютните световни рекордни скорости се постигат със специални мотоциклети с малка капацитет, силно обтекаема форма и свръхмощни двигатели. Съобщаваме само три рекорда от XX век:

- През 1966 г. американецът Р. Лепан с мотоциклет "Джайронаут", снабден с два двигателя "Триумф" с общ работен обем 1300 куб. см и мощност 103 киловата при 7500 об./мин. е постигнал скорост 395,2 км/ч.

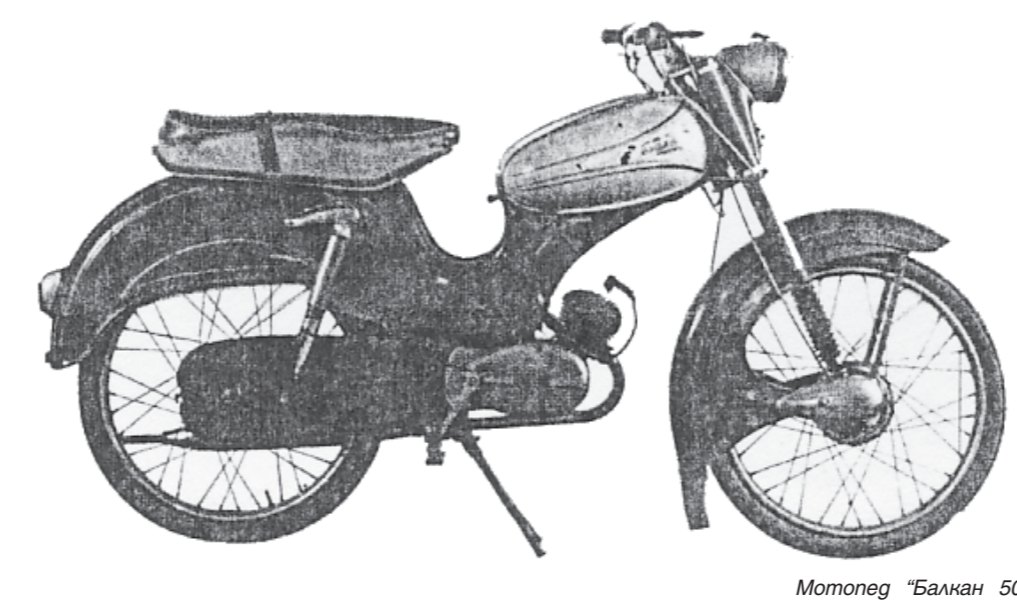
- В 1970 г. К. Рейборн с мотоциклет "Харлей-Дейвидсън" покачи рекорда на 424,8 км/ч.

- Нов абсолютен световен рекорд постигна през 1979 г. Д. Веско, който с мотоциклет "Лайтинг Болт" премина една миля със средна скорост 512,7 км/ч. Последният мотоциклет е с обтекаема цигарообразна каросерия с дължина 6 м, снабден с два двигателя "Кавасаки" с турбокомпресори, с общ работен обем 1015 куб. см и е развивал мощност 220 киловата.

Ком са следващите рекордори оставяме да ни пишат читателите... Не му е тук мястото да разказваме за мотоциклетните състезания в света и в България. Ще кажем само, че днес броят на мотоциклетите, мопедите и мо-

Така изглеждат мотоциклетите, които вдигат самолетни скорости

Мопед "Балкан 50"

Дами, бъдете елегантни и красиви!

**Какви са подходящите грехи според
ръста и телосложението?**

Когато подбираме дрехите за гардероба си, трябва да отчитаме не само модните тенденции, но и особеностите на своята фигура. Какво отива на жените с различен ръст и телосложение? А кои дрехи трябва да бъдат избягвани?

В гардероба на високата жена задължително трябва да има елегантен "мъжки" панталон. Той подчертава красотата на фигурата и е основа за редица тоалети - както всекидневни, така и официални. Този панталон изглежда добре в съчетание с женствен потник, прилепнал по тялото, огърлица и плетени сандали.

Ако сте жена с висок ръст, друга съставна част от вашия гардероб трябва да бъдат дългите поли или рокли. Избирайте поли, които са клош - така по време на ходене краката ви ще изглеждат невероятни! За празнични случаи е подходяща роклята с открити рамене.

Не се притеснявайте, че поради високия си ръст вие не изглеждате женствени. Високите и слаби жени могат да увеличат зрительно гърдите и бедрата си, ако носят вталени дрехи.

За високите дами е жизнено необходимо да имат достойна колекция от аксесоари и украшения. Красиви чанти, колиета, колани - всички те ще придават на вашия облик изисканост и инди-

видуалност. А благодарение на високия си ръст вие можете да носите едновременно по няколко аксесоара.

Внимание! Избягвайте много късите поли - на дългите крака те изглеждат твърде предизвикателни.

Жените с нисък ръст трябва да имат в гардероба си тесни панталони и дънки, които са плътно прилепнали по краката. Тези панталони зрительно удължава фигурата. Ако искате да засилите този ефект, носете туники и обувки на високи токчета.

Правата пола с леко завишена талия е задължителна покупка за ниските дами. Тази пола стои превъзходно на дамите, които са с тесни бедра. Ако ви се носи ниско поотворено - купете си пола с цепка отпред или отстрани.

Зрительно удължават фигурата и блузите с дълбоко V-образно деколте. Това е отличен вариант за вечерен тоалет - откровен и сексуален, който задължително ще привлече мъжките погледи.

Внимание! Ако ръстът ви е под средния, избягвайте изобилието от аксесоари, а също така ярките и блестящи детайли върху чанти и коланите. Те ще изглеждат твърде превзето и изкуствено. Вместо тях си сложете дълъг гердан, който също зрительно ще

удължи торса, и 1-2 пръстена.

Ако вашата фигура прилича на пясъчен часовник, талията е много по-тясна, отколкото бедрата и гърдите, вие трябва да прибягвате поли тип камбанка, но само при условие че имате стегнат корем. Тези поли подчертават женствеността на фигурата и зрительно удължават торса.

Внимание! Избягвайте твърде разголените потници. Вашата женствена фигура привлича мъжките погледи и без прекалено смело деколте.

Ако вашите бедра и гърди са малко по-широки от талията, задължително трябва да си купите широки панталони. Ако ги съчетаете с потници тип корсет или сако, вашата фигура ще прилича на пясъчен часовник. Тясната пола с леко завишена талия е подходяща за вашия вечерен тоалет - зрительно тя ще направи краката ви по-закръглени. Друг подходящ официален тоалет е асиметричната веревна пола или рокля. Допълнете тоалета с лачени обувки и ще бъдете неотразими!

Внимание! Забравете за дрехите, които са с по-голям размер, защото те ще направят фигурата ви безформена. Избягвайте саката с квадратна форма, които подчертават раменете и лишават тялото от неговата женственост.

**За биологичната
заложеност
и душевния трепет**

Гледа ли той към мен? Усмива ли ми се тя? Флиртът несъмнено е забавен и възбуждащ, но знаете ли, че в крайна сметка или поточно "по рождение" той е неотменна част и от... еволюцията? Този чувствен начин на общуване между хората е ключов момент в живота, откакто съществува човешкият род.

Кога прекаляваме? И кога не правим гостатъчно?

Привличането към противоположния пол е част от биологичната натура на човека. Отвъд чисто физическото привличане (което все пак също минава през мозъка!) психолозите отчитат и вроден (от еволюцията) стремеж да бъде привлечен другият пол, защото това създава перспективата на репродукцията, т.е. внезапното желание за флирт всъщност е само част от една много важна функция.

Така, както човечеството се е развило, така се е променило и "изкуството на флиртуването". Въпреки че в някои елементи то е останало такова, каквото е било и в самото начало - желанието да се флиртува винаги е било всъщност стремеж да се привлече нечие внимание - също както шарената опашка на петела или гривата на мъжкия лъв.

Флиртът както и повечето форми на комуникация се подчинява на неписани обществени правила. Едно от тях е начинът по заобиколен и изтънчен(!) маниер да се попита: "Аз те харесвам, а ти мен?" В същото време флиртуването е съпроводено и от предизвикателството от неизвестното (което още по-силно привлича) - все пак никой не иска да спечели, без да може да оцени победата, за-

**Изкуството
на флирта**

щото е преодолял някакви препятствия.

**Какви са правилата
на обществото?**

За флирта си има място и време - баровете, партитата и купоните, училището, заниманията в свободното време и понякога работата.

Подходящото "количество" флиртуване също се определя от времето и мястото.

Всеки има своя различен и уникален стил. Затова и един и същ подход дава понякога положителни резултати, а в други ще ви направи персоната нон грата. Например в работата флиртът трябва да е максимално близък до приятелското поведение - между флирта и навлизането в нечие лично пространство има съвсем тънка граница, особено в работна среда.

Човек може да флиртува по различни причини. За едни това е просто начин да се сблизят с някого, да спечелят неговата симпатия, без непременно зад това да стоят конкретни планове. Хора-

та правят комплименти, разменят си усмивки и погледи, защото това е част от начина им да общуват, т.е. да се разбират помежду си.

Все пак погледът почти винаги е и първата стъпка във "флирта с цел". Едни предпочитат "хвърления" поглед и кратка усмивка, други - втреченото виждане. И в двата случая това е "началото на играта".

Оттук нататък всичко се определя от езикът на тялото, което може да доведе до смесени сигнали, ако не сте достатъчно внимателни или не разчитате правилно знаците на отсрещната страна. Иначе те не са кой знае колко разнообразни - жените обикновено се смеят по-различно от обичайното, отмятат коса, докосват за кратко ръката на мъжа, усмихват му се и го гледат право в очите. Мъжете най-често отговарят с отпусната стойка, директен поглед и накланяне към жената.

Кога сме тръгнали накриво?

Ако "обектът" отклонява погледа си

и търси компанията на тези, с които е дошъл/дошла, това почти винаги е недвусмислен сигнал за липса на интерес.

Умението да се привлича другият пол си има своите "трябва" и "не трябва":

Не бива разговорът да започва с оригиналните. Ясно е, че типичните първи реплики са тези за времето или просто комплимент. Ако не се чувствате уверени, че сте умели в този подход, най-добре пробвайте нещо лесно, което звучи приятелски - например: "Здравей! Казвам се..."

Не бъдете твърде настъпателни. Отбягвайте прекомерния физически контакт - разбирането на отделния човек за лично пространство е доста различно.

Уверете се, че човекът срещу вас проявява интерес. Ако в рамките на 10 минути имате усещането, че разговорът е приключил, май на това място няма какво повече да правите.

Отбягвайте флирта със семейните и сериозно обвързаните - това неминуемо води до проблеми.

Не бъркайте приятелското отношение с флирта - някои хора са "по-отворени" и контактни по природа.

Отпуснете се. Ако изглеждате напрегнати и изнервени, това няма да помогне за разговора.

Флиртуването е естествен инстинктивен процес. Той предполага да бъде приятен. С правилното съчетаване на самочувствие и умения за разговор удоволствието ще е реално, стига да не подходите в твърде много очаквания.

Страница на Гергана АЛЕКСОВА

На 4 очи

Деси Банова:

Родителите са ми най-добрите приятели

Това, което съм постигнала, е благодарение на тях. Те са ме научили да вярвам на хората - казва синоптичката на Нова телевизия

Интервю на Радостина КОЛЕВА

□ *Какво е отношението ти към създаването на свое семейство?*

- Все повече и повече си мисля за това. Аз съм възпитана в консервативно семейство, в което се държи много на тези традиции и морални ценности. Според мен бракът не е отживелица, стига да намериш точната си половинка. Бих ис-

кала да имам едно или две дечица, но от правилния човек - това за мен е най-важното. Дали съм открила моята половинка? Ами все още не мога да кажа със стопроцентова увереност, това ще покаже бъдещето...

□ *Ти самата организиращ сватби. Как си представяш своята?*

- Много красива, с много хора. Но смятам, че няма да се притеснявам чак толкова много на моята, колкото когато организирам сватбите на другите. Все пак е празник за новото семейство. За булката това е най-щастливият ден в живота и тя не трябва да е притеснена. Моята работа е да координирам всички - от фотографа, през фолклорната формация, белите гълъби, колите. Аз държа на това хората да останат доволни и вниманвам за всеки един детайл.

На моята сватба не знам дали искам да съм с бяла рокля. Бялото не е точно на мода сега, а по-скоро екруто, слоновата кост, леко бледолилаво, бледорозово. Чисто бялото остава една идея назад. Винаги съм си представляла сватбата с някакъв цветен акцент - бяло и червено или бяло и лилаво. Цялата сватба ще е решена в цветовете - украсата, поканите, табелките с имената на гостите. Всеки един елемент ще бъде в определен стил. Все си мисля обаче, че самият сватбен ден не е най-важното, колкото вътрешно да си убеден, че това е правилният човек. За съжаление сме свидетели на това как много двойки се разделят, развеждат се и е болезнено

Деси БАНОВА води прогнозата за времето на Нова телевизия вече 12 години. Едновременно с това се е заела с нелеката задача да организира сватбите на хората, като е създала своя сватбена агенция. За нея самата обаче не по-маловажен е личният ѝ живот. Именно там Деси не смее да експериментира и гледа по-отговорно на нещата, въпреки възможностите, които ѝ се предлагат като популярен човек.

след едно красиво събитие да има разделяла.

□ *Ти в какво семейство си израснала?*

- Възпитавана съм на морал. Винаги са гледали да ме направят отговорен, сериозен и искрен човек. Това, което съм постигнала, е благодарение на родителите ми. Те са ме научили да бъда добра с хората. И продължавам да вярвам, че това, което правиш на хората, ти се връща. Т.е. ако излъчваш негативизъм, злоба и завист, няма начин това да не ти се върне. Гледам максимално да нямам конфликти. Дори, дето се казва, направи неопискано добро и рано или късно то ще се върне при теб.

Много често си говорим с нашите и за сериозните неща в живота, винаги се съветвам с тях. Те са ми най-добрите приятели. Доскоро много се доверявах на доста хора около мен и разбрах, че би трябвало най-верните ми съветници да са родителите ми. Стремям се да бъда по-дискретна с нещата, които се случват в живота ми, защото има

хора, които наистина злоупотребяват.

□ *Притесняваш се от лоши очи ли?*

- Гледам да не съм толкова суеверна, но вярвам в негативната енергия. Хората я насочват понякога, без да искат. Смятам, че човек трябва да е над тези неща, сам да гради щастието си и да разчита на себе си. Не е нужно да се влиза в такива размисли кой може да ти навреди. Важното е да си уверен в себе си.

□ *Чувстваш ли се уверена в себе си?*

- По отношение на целите си - да. За една жена е най-добре да се реализира в личния живот и в работата си и тогава тя се чувства на сто процента жена. В едното смятам, че съм успяла. Винаги съм искала да се занимавам с телевизия. Покрай сватбената агенция пък контактувам с много млади, щастливи и влюбени хора. Не смея и да прогнозирам как ще се развият нещата в личния ми живот.

□ *Той на първо място ли ти е?*

- И двете са на еднакво стъпало. Когато се получават нещата в работата ми, това ми дава стимул в личния живот. Личните неща носят самоувереност и оптимизъм. Наскоро чух една приказка, която е много важна. Тя е, че самочувствието на една жена много зависи от мъжа до нея.

□ *А ти какво си завършила?*

- Международен туризъм. Тъй като много обичам да пътувам, заради това записах тази специалност. За в бъдеще си мечтая да го съчетая с телевизията като направя да речем туристическо предаване. На 14 години изкарах курс за манекени и фотомодели. Оттам започнаха да ме канят на различни ревюта. Имаше кастинг за прогнозата за времето по Нова телевизия, явих се и ме избраха. Моят плус беше, че вече имах поведение пред камера. А вече бях участвала в предаването "Квартал" на Мартин Карбовски и разполагах със записи, които продуцентите одобриха и... така започнаха нещата и продължават вече 12 години. Изпитвам удовлетворение. Приятно е да ме спират по улиците да ме питат какво ще бъде времето. Телевизията носи нови запознанства. Благодарна съм на Господ за тази работа. И на Крум Савов...

□ *Доколко е вярно това, че той те е завел в Нова телевизия?*

- Случайно се бяхме запознали и той ми каза за кастинга.

□ *Харесвате ли се с Божана Филипова?*

- Да, в добри отношения сме. Налагало се е да се заместваме една друга и не е имало проблем. Реално сме от един отбор. Божана е от Пловдив и в свободното си време е там, така че нямаме възможност да се виждаме често.

□ *Каква прогноза за времето харесваш?*

- Слънчево - пролетта и лятото. През пролетта всичко се събужда за нов живот, тогава сме и най-влюбени. Есента ми навява депресия. А през зимата е хубаво във да вали сняг, а вие с любимия човек да сте пред камината.

□ *А какво си запланивала за близката почивка?*

- Много искам през лятото да отида до Сардиния, Сицилия или Дубай.

□ *Често ходиш в Гърция?*

- Близко е, а и морето е страхотно, храната - също. Понаучих донякъде гръцки. Приятно е, защото за 4 часа отиваш на много красиво място. Но ми се ще да има разнообразие. Харесвам да виждам нови култури и нови хора.

СНИМКА ЛИЧЕН АРХИВ

На улицата е седнал сляп просяк. Минувач пуска банката в шапката му и отминава, но след две крачки се обръща и вижда как слепецът брои парите.

- Не те ли е срам! Ти си толкова сляп, колкото и аз!

- Не викайте така, господине! Слепецът, който седи тук, ме помоли да го замествам, докато отиде на кино. Аз, естествено, не съм сляп, аз съм ням...

Прокурорът:
- Престъплението е извършено със замах, професионализъм, прецизност...

Обвиняемият се обажда:

- Колкото и комплименти да ми направите, пак няма да си призная.

Между съпрузи:
- Просякът, на когото даде 200 лева, наистина е сляп!

- По какво позна, скъпи?

- По това, че ти каза: - Благодаря, очарователна госпожо!

- Господин съдия, не лъжа, Бог ми е свидетел!
- И как предлагате да му пратим призовка? Може вие да му я предадете?

- Наскоро ме бяха обкръжили банда престъпници!

- Ау! Как се измъкна?
- Като ги започнах, един ме напада, а аз - на! Вторият напада: а аз - на! Третият скача към мен: а аз - на!

- После какво стана?
- Това беше. Парите ми свършиха.

- Вие вероятно никога не изневерявате на мъжа си?

- Ау, божичко! Нима толкова зле изглеждам днес?

Млада двойка паркира колата на "Уличката на любените".

- Каква чудна вечер! - романтично въздъхва тя. - Толкова е тихо и спокойно. Само чуй шурците.

Гаджето ѝ отвърща:
- Това не са шурци, а ципове.

- Ти спиш ли с жена си?

- Спя я... няма секс да правя!

Една майка била много любопитна какво прави дъщеря ѝ с приятеля си, когато се затваря в стаята. Един път вече не издържала и опитала да види през ключалката. Гледа, а там в средата на стаята децата коленичили и се молят. Клетвична, майката не се сдържа и влязла:

- Мили деца, за какво така хубаво се молите?
- За собствено жилище, мамо...

На плажа плаче детенце. Иванчо пита татко си:
- Тате, това момче не е ли германче?

- Да, татъвото.
- А защо тогава плаче на български?

Зайко се обаждат по телефона в ресторант и пита келнера:

- Имаш ли шкембе?
- Имам.

- А имаш ли свински врат?
- Имам.

- А свински бутове?
- Имам.

- Леле! Сигурно си много грозен!

Капитанът:
- Редник Иванов, доложиха ми, че

вчера си се върнал от отпуска пьян до козирката, като си бутал пред себе си откраднатата ръчна количка! Наказвам те с една седмица арест.

- Ама, господин капитан, не си ли спомняте, че вие бяхте в количката?

Мутра си купува самолет и пита продавача:

- Абе, брато, т'ва колко дига, бе?

- Около хиляда километра в час...

- Малии... т'ва ш'е литне, бе!

- Докторе, помогнете ми да си разкарам комплексите...

- А какви имате?

Шепот:
- Зенитно-ракетни.

Дете след посещение на зоопарка пише съчинение на тема как е изкарало почивните дни:

"Видях елен. Той има закачалка на главата."

Знаете ли, че:

Някога, в древни времена, стадо зайци осиновило две човешки деца - момче и момиче. Те пораснали. Така възникнал Китай.

Малки хитрини:
Как да съблазнител мъж ли? Дайте му да се напие, а когато е пьян, бъдете единствената жена около него.

Знаете ли, че:

Не всичко с две бузи е лице.

Седнали на разпивка американецът, италианецът и българинът и започнали да обсъждат вечните теми за любовта. Всеки от тях имал и жена и любовница и заспори-

ли коя от двете обичат повече:

Американецът:
- А ние в Америка обичаме семейните ценности и затова обичам жена си повече!

Италианецът:
- Ние, италианците, обичаме авантюрите, ние сме страстни и романтични, затова обичам любовницата повече от жена си.

Българинът:
- Ами то аз, да ви кажа, си лягам и с двете еднакво, но най-много обичам мама...

- Докторе, надявам се на благоприятен изход от операцията.

- Не се вълнувайте, ако не е благоприятен, няма да разберете!

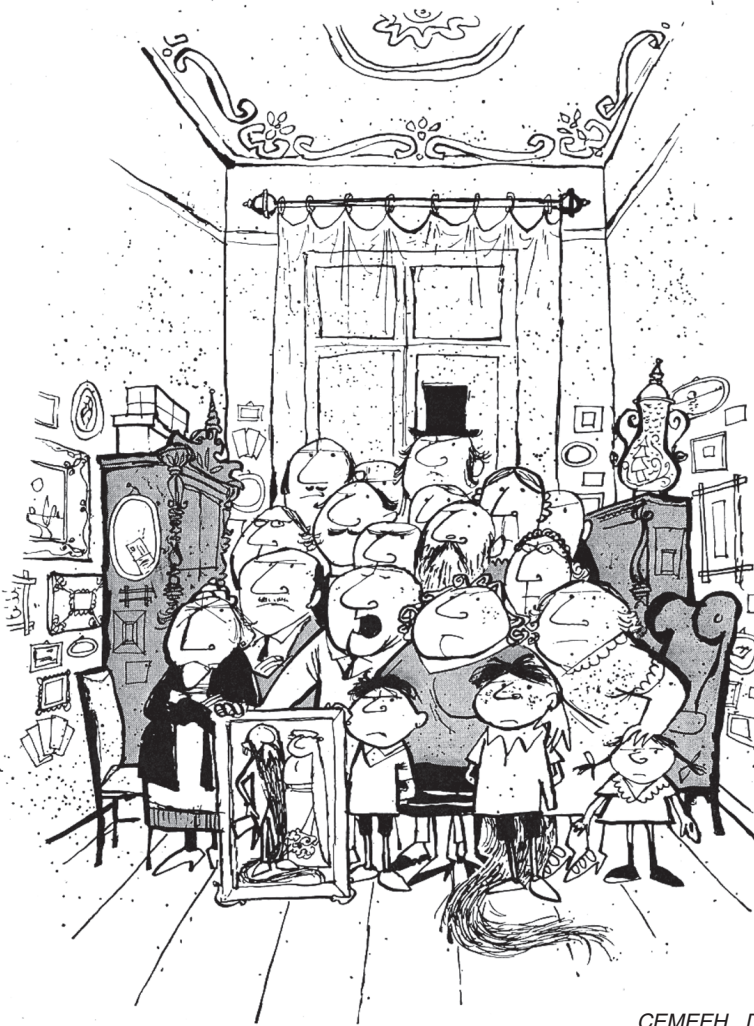
Знаете ли, че:

В България се работи по два начина: Понякога пийваш нещо от нямане какво да правиш. А понякога от нямане какво да пийнеш - правиш нещо...

Знаете ли, че:

Еврокласици

КАРЛ ШРАДЕР - ГЕРМАНИЯ

СЕМЕЕН ПОРТРЕТ

Сексапилна жена е тази, която ти пили и по време на секс.

- Докторе, спасили ли сте много човешки животни?

- Да, напоследък не оперирам.

Две блондинки си говорят и едната пита другата:

- Муцка, абе според теб кое е по-далече: Лондон или Луната!

А другата ѝ отговаря:
- Абе Муцка, толкова си ми глупавичка, ти да виждаш някъде Лондон!!!

- Ало! Аптеката ли е? Здравейте!

- Не, грешите. Това е офис.

- Не може да бъде! Набрах номера на аптеката.

- Донякъде сте прав. Тук е пълно с всякакви

капути, но все пак е офис...

Извънредни новини по радиото:

- Преди няколко минути се е разбил хеликоптер над централни гробища. По непотвърдена информация дотук са намерени над 300 трупа...

Между доктори:
- Посъветвах един от пациентите, болен от бронхит, да се облича потопло...

- Правилно.

- Да, но излизайки, той ми е взел мантото...

Знаете ли, че:

В България се работи по два начина: Понякога пийваш нещо от нямане какво да правиш. А понякога от нямане какво да пийнеш - правиш нещо...

Знаете ли, че:

В България се работи по два начина: Понякога пийваш нещо от нямане какво да правиш. А понякога от нямане какво да пийнеш - правиш нещо...

Знаете ли, че:

В България се работи по два начина: Понякога пийваш нещо от нямане какво да правиш. А понякога от нямане какво да пийнеш - правиш нещо...

Знаете ли, че:

В България се работи по два начина: Понякога пийваш нещо от нямане какво да правиш. А понякога от нямане какво да пийнеш - правиш нещо...

Знаете ли, че:

В България се работи по два начина: Понякога пийваш нещо от нямане какво да правиш. А понякога от нямане какво да пийнеш - правиш нещо...

Знаете ли, че:

В България се работи по два начина: Понякога пийваш нещо от нямане какво да правиш. А понякога от нямане какво да пийнеш - правиш нещо...

Знаете ли, че:

В България се работи по два начина: Понякога пийваш нещо от нямане какво да правиш. А понякога от нямане какво да пийнеш - правиш нещо...

Знаете ли, че:

В България се работи по два начина: Понякога пийваш нещо от нямане какво да правиш. А понякога от нямане какво да пийнеш - правиш нещо...

Знаете ли, че:

В България се работи по два начина: Понякога пийваш нещо от нямане какво да правиш. А понякога от нямане какво да пийнеш - правиш нещо...

Знаете ли, че:

В България се работи по два начина: Понякога пийваш нещо от нямане какво да правиш. А понякога от нямане какво да пийнеш - правиш нещо...

Знаете ли, че:

В България се работи по два начина: Понякога пийваш нещо от нямане какво да правиш. А понякога от нямане какво да пийнеш - правиш нещо...

Знаете ли, че:

В България се работи по два начина: Понякога пийваш нещо от нямане какво да правиш. А понякога от нямане какво да пийнеш - правиш нещо...

Знаете ли, че:

В България се работи по два начина: Понякога пийваш нещо от нямане какво да правиш. А понякога от нямане какво да пийнеш - правиш нещо...

- Съгреших, отче. Три пъти съгреших...

Свещеникът отново вади калкулатора и започва да смята. Смята дълго и накрая вдига глава, и казва:

- Иди, дъще, и съгреши още веднъж, че тука едни шибани дробни се получават...

По информация от правителствената Пресслужба министър Дянков е предложил нов революционен вид на данъчните декларации за 2010 г., като се набляга на простотата. Същата ще съдържа само три реда:

Ред 1. Колко сте спечелили миналата година?

Ред 2. Колко са ви останали?

Ред 3. Внесете ни сумата посочена в ред 2.

Един телевизионен техник бил повикан в една къща. Но до макинята била толкова красива, че човекът не можел да свали очи от нея.

Когато най-после техникът свършил с работата си, домакинята му платила и казала:

- Аз... искам да ви помоля за... нещо необичайно. Но трябва да ви помоля да го запазите в тайна!

Техникът бързо се съгласил. Жената продължила:

- Малко ми е неудобно да говоря за това, но... моят съпруг, иначе е много свестен човек, но... има... физическа слабост. Дори, бих казала, че не може да се справя с някои неща. Исках да ви помоля за това още от мига, в който ви видях на врата. Аз съм жена, а вие сте мъж и си помислих, че бихте могли...

Техникът веднага отвърнал:

- Да, да, да...

- Бихте ли преместили този хладилник?

Екскурзоводът разказва на туристите:

- Някога по тези места разбойници са нападали туристите и безжалостно са ги ограбвали.

- А сега? - пита някой от групата.

- Сега тук построиха супермодерен хотел.

- Вчера пуснах обява във вестника, че днес в 12 пред Министерството ще има митинг на глупациите.

- Сигурно никой не е дошъл.

- Ами - целият площад беше пълен! Всички дошли да видят кой глупак

ще дойде!

Стар емигрант в Канада размишлява:

- Толкова години живея тук и не можах да разбера - какво толкова са си нарисували на знамето, че трябва да го прикриват с листо?

Вървял си Цветан Цветанов по улиците и гледал как вятърът носи есенните листа.

- Колко щеше да е хубаво, ако всички можехме да летим така! - си рекъл романтично.

В този момент едно птиченце го нацвквало.

Цветан Цветанов вдигнал ръце към небето и викнал:

- Господи, благодаря ти за просветлението! Слава Богу - Яне Янев не може да хвърчи!

Ако пътя ви пресече черна мишка, след нея черна котка, след нея черно куче, а след него черно влуче, значи дялото е издърпал не ряпа, а кабел с високо напрежение.

- Ти си най-тъпото куче! - крещи дресьорът на пудела. - Аз ти казвам да ми донесеш вестника, а ти започваш да ми преинсталираш програмите в компютъра!

Жиранът казва:

- А при добро време успявам да си видя копитата.

В града пристигнал цирк.

В пауза между номерата директорът на цирка хвали пред зрителите цирковите слонове:

- Слоновете е необикновено силно и умно животно. Когато се налага да се пренасят големи тежести, той е неocenим помощник. Всеки слон може да свърши работа колкото двамайсест силни мъже!

От залата се чува глас:

- Не разбирам тогава защо приказвате, че били умни животни!

Два лъва в саваната си приказват.

- Писнаха ми тия бели ловци! Търкалят джиповете насам-натам, пият, вдигат шум през нощта, псуват пред малките...

- Аха - съгласява се другият. - И после телефоните им ти звънят в корема през пет минути...

В чудния свят на вестникарските обяви:

"50-годишен, с 50 милиона в банка, с къща на Малдивите, с остров в Тихия океан, женен за 22-годишна "Мис Свят", не купува и не продава нищо. Просто се хвали."

Сигурно никой не е дошъл.

- Ами - целият площад беше пълен! Всички дошли да видят кой глупак

Сигурно никой не е дошъл.

- Ами - целият площад беше пълен! Всички дошли да видят кой глупак

Сигурно никой не е дошъл.

- Ами - целият площад беше пълен! Всички дошли да видят кой глупак

Сигурно никой не е дошъл.

- Ами - целият площад беше пълен! Всички дошли да видят кой глупак

Сигурно никой не е дошъл.

ПОЛОВ ЖИВОТ
Бойко отново обикна голямата АЕЦ „Белене“, очаква се до края на годината да се влюби и в Цанков камък.

Тарзан

Комшията Пешо е голям тарикат. Какво да ви обяснявам - стига само да ви кажа, че беше митничар, а сега е в общината. Фондове завежда някакви. Та, като тарикат, си знаеше - рано или късно ще бъде жертван. Ей така - курбан. Знаете, че курбан се дава агне, не опитен дърт овен.

Е, той е далеч от душевността агнешка, та затова реши как да спаси натрупаното. Взе, че приписа всичко на жената и тъщата. Пък после, като дойдоха все пак на обиск - с камерите, с "Падни на колена!" и другите демократични ритуали, и почнаха да ровят... А той:

- Аааа, туй не е мое - на жената е! И това е чуждо - на тъщата! Това пак на жената е...

Абе, омота ги, не намериха нищо негово. И си заминаха.

Излезе да ги изпрати - както си беше по официален потник, нали го

ТАРИКАТ

Георги КОНОВСКИ

снимаха - върна се. Пък вратата заключена. Почна да звъни, затропа.

- Какво има? - вика жена му.
- Отвори апартамента! - крещи отвън Пешо.

- Какъв апартамент? - чуди се отвътре жена му.

- Моят!!! - крещи Пешо, ама вече усеща накъде отива всичкото.

- Нямах нищо тук! И по телевизията го записаха, и на проверяващите го казаха! Нали видях? - отвърща жена му в един глас с тъщата.

- Как нищо? - пита съвсем изтръпнал тарикатът.

- Ми ей така! Бе коскодджамите прокурори дойдоха да проверят и го установиха! И документ ни дадох!

Та сега наистина е без нищичко тарикат Пешо. Освен оная работа по фондовете. Казах ви вече в началото! За тях отговаря в общината... Та спокойно, сега нищо няма, но след месец-два ще има...

ПЪРВОКЛАСНА ЗАМЕНКА

Лозан ТАКЕВ

Май читанката е стара думичка на срички ма-ма! Вече влязла е в буквара МОЛ-а вместо мама...

Лазар КОЦЕВ

- И ПЕШЕВ СЕ РЕФОРМИРА! СМЕНИЛ Е КИЛИМА!

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

СЕДЕМ ПРИЧИНИ ДА НЕ СЕ СПОРТУВА

Баба ми започна да ходи по пет километра на ден от деня, в който навърши 60. Сега е на 97 години, обаче си нямаме понятие докъде е стигнала.

Миналата година се записах в клуб за отслабване и платих 400 лева. Не загубих нито един килограм. Май че ще трябва да отида поне веднъж...

Най-добре е да не се навеждаме напред. Ако Господ беше пожелал да можем да си пипаме палците на краката, щеше да ги постави някъде по-нависоко.

Обичам дългите разходки. Особено когато ги правят хора, които не мога да търпя.

Вярно е, че краката ми са тънки, но коремът ми ги скрива!

Преимуществото на хората, които всеки ден се занимават със спорт, е, че винаги умират здрави.

Не бягам за здраве. Защо? Защото като бягам, си разливам бирата!

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

Б.Б.: ДА КАЖЕШ, ЧЕ ЦВЕТАНОВ Е ЗЛОУПОТРЕБЯВАЛ, Е ВСЕ ЕДНО ДА КАЖЕШ, ЧЕ ЛЕВСКИ СИ Е КУПИЛ АПАРТАМЕНТ С КОМИТЕТСКИ ПАРИ.

ПРЕВЪРНАХА БЪЛГАРИЯ В КАТАФАЛКА, ЗАКИЧЕНА СЪС ЗДРАВЕЦ!

БОРИСОВ: ИМА ЛИ ПРАВО ПЪРВАНОВ, СЛЕД КАТО СЪМ ГО ЛИШИЛ ОТ ПРЕЗИДЕНТСКИ ПЪЛНОМОЩИЯ, ДА ПОЗДРАВЯВА ДИЛМА РУСЕВ?

СТРЕМИТЕЛНИЯТ РЪСТ НА ИКОНОМИКАТА НИ ВСЕ ОЩЕ Е НИЗХОДЯЩ!

ЦВЕТАНОВ: ЕДИНСТВЕНАТА КРАЧКА НАЗАД НА ПРЕМИЕРА БЕШЕ ВРЪЩАНЕТО СТРЕЛКАТА НА ЧАСОВНИКА С ЕДИН ЧАС НАЗАД ПРИ ПРЕМИНАВАНЕТО КЪМ ЗИМНО ЧАСОВО ВРЕМЕ.

Б.БОРИСОВ: БЕЗ МЕН НЯМАШЕ ДА ИМА НИЩО! И МЕН НЯМАШЕ ДА МЕ ИМА! МОЖЕ БИ ЩЯХ ДА СЕ ПОЯВЯ СЛЕД 20-30 ГОДИНИ!

МИЛКО ДИКОВ

ВСЕКИ СЪС СВОЕТО ОТСТРЕЛЯНО ЖИВОТНО

Некоректен партньор

КОНСУЛТАНСКИ ФЕЙЛЕТОНИ

Петър СОФРОНИЕВ

Пенчо и Дончо седят в клуба на пенсионера и вяло пият кафе. По едно време Пенчо вдига глава и се обръща към авера си:

- Дончо, признай, че аз ти избирах и препоръчах булка навремето.

Дончо признава:
- Така беше. Ти ми препоръча моята Гергана. Иначе досега стар ерген да съм останал, нали съм срамежливичък и необщителен...

Пенчо мисли малко и пак възбудено пита:

- Нали пак с мен се консултира, когато си сменяше плочките в банята?

- Така беше - признава притеснено Дончо, - ама после всичките изпопадаха. Но иначе цяла година хубава баня имах...

Пенчо като че ли се вдъхновява:

- Каж ми, не се ли консултира с мен, когато преди години си купи къща на село?

Дончо гледа смутено. Не разбира за какво са тези непредизвикани въпроси:

- И тук си прав. Ти ми уреди къщичката в Балкана, на китно и тихо място. Аз, нали не

разбирам, в едно полско село се бях ориентирал, а там циганите и керемидата нямаше да ми оставят...

Пенчо е доволен, като че ли за първи път разбира каква важна роля е играл в живота на своя приятел.

- Такаааааааа - блажено примигва той. - Значи... дължиш ми към десет хилядарки.

- За какво!? - гледа вцепенен и с кръстосани очи Дончо.

- За консултантски услуги - отсича Пенчо и чака отговор.

Денчо се поти, започва да се върти притеснено на стола си и пие едра глътка кафе,

след което се задавя:

- Нищо не разбирам!
- Не разбираш - кастри го Пенчо, - ама сега това е най-новият бизнес! Чист, почтен и доходен. Политиците ни главно от това печелят! Изконсултираш някого, без да е важно дали си специалист в дадена област. Важното е да имаш желание. И друго е важно - да има кой да ти даде парите. Но като гледам, ти си от некоректните партньори и няма да платиш, макар че ти направих огромна отстъпка като на приятел. Е, щом няма да плащаш - чао.

ЛЕКЦИИТЕ НА МИТКО МЕТОДИЕВ

За скромността или На колко хитреци забравихме гори имената

Има хора, болни на тема слава, известност, безсмъртие. Грандомани! Познавам някои от тях. Един писател например.

- Мойте книги - казва той - все ще се четат!

- Не беше ли - питам го - мойте песни? И не ставаше ли дума за Вазов?

- Абе къв Вазов?! - прави гнуслива физиономия той. - Вазов! Кой го помни Вазов! А мен ще ме помнят!

А един художник, пак мой познат, през ден, през два върти телефони до Франция. Интересува се дали скоро ще правят пристройка на Лувъра, че да има къде да турят неговите картини.

- След години - казва той - във "Фигаро" ще пише: "Миналата седмица най-посещавани бяха залата на Пикасо и залата на Кристофър Чобанов!"

Гледам ги, слушам ги и им се чуда! Искат идните поколения да знаят за тях. Искат да ги помнят сто, двеста, триста години. Искат имената им да влязат в учебниците, в енциклопедиите, в туристическите диплянки! Защо?! Какви са тези амбиции?! Каква е тая лудост?!

Не е ли по-земно, по-човешко да те забравят колкото се може по-скоро?

Аз например точно това искам! Да ме забравят! Да се чудят как съм се казал! Да не си спомнят и физиономията ми!

Защото съм скромен човек. Но преди това искам да направя нещо скромно, достойно за забравяне!

Като скромната аферата "Сапио", да речем! Каква беше тая афера? Кои скромни хора бяха замесени? Колко скромни пари гузнаха? Никой не помни! Дори прокурорите...

А имаше и един Маргарит... Такова му беше името. Според скромното му кръщелно свидетелство. Иначе го наричаха ту Кифления милионер, ту Краосанения. И какво? И него не го помни никой. Дори следователите...

Ами фараоните? Направил скромна пирамида, взел и той скромни пари, част от тях превел в скромна чужда банка, част раздал на скромни красиви жени, част изпил със скромни другари... Да, но как му беше скромното име? Недялко ли беше или Недялков? Пешо, Гошо или Никодим? А може би Анжел? Никой не го помни! Вече дори и ужиленте...

Ей такава скромно нещо искам да направя и аз, а след година-две някъде там, на Хаваите, да си отворя скромната електронна поща и да прочета скромно писмо от скромен приятел. И в писмото той да ми пише: "Пий си водката спокойно, Мите! Тук никой не си спомня за тебе! И я карай все така скромната!"

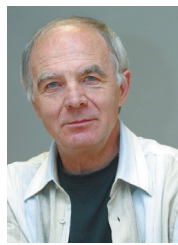
А иначе - дайте да си спомним колко от тарикатите на прехода не само дето не получиха наказание за тарикатлъка си, но дори и имената им забравихме!

СЪБОТА 6 НОЕМВРИ 2010, БРОЙ 256

От редактора

Гавра с паметта на будителите

Борис ДАНКОВ

Това, че Вежди Рашидов е способен на всичко, го знаем отдавна. Загриженият за националната ни идентичност любимец (и слагач) на Бойко Борисов го е доказвал неведнъж. Но този път, в навечерието на Деня на народните будители, самозваният "реформатор" на българската култура не само надмина себе си, но хвърли в смут дори Негово превъзходителство посланика на САЩ Джеймс Уорлик - който, макар и известен със своята безпардонност, трябваше престорено да се прави на изненадан, че е обявен за наш... национален будител.

Доколкото ни е известно, наградата "Златен век" се присъжда от МК за изключителен принос към българската култура и за развитие на културното сътрудничество. Едва ли може да се оспори правото да я получат наградените в навечерието на 1 ноември т.г. български творци и интелектуалци. Безспорна е и заслугата на испанския по-

сланник г-н Хорхе Фуентес не само заради активното присъствие у нас на Испанския институт "Мигел де Сервантес".

Но за какъв "изключителен" принос към българската култура и за какво "сътрудничество" Вежди връчи "Златен век" на Джеймс Уорлик? Заради това, че той "изигра себе си" в "Стъклен дом" или за неговите самодейни кълтри импровизации?... А може би за тълпите USA-сериали, с които ни заливат електронните ни медии; за пошлите риалити по американски образец или за безвкусната макдоналдизация, която е на път да превземе националната ни кухня? А защо не - за наглата и нескончаема намеса на посланик Уорлик във вътрешните работи на страната ни?...

Казват, че "Златен век" е отишъл при норвежкия посланик Тове Скарстейн, защото Норвегия е страната, която "раздава" Нобеловите награди за мир. А пък Вежди вече вижда в съня си "новия Стамболов", очичен с лаврите на този приз.

Каквато и да е истината - скандално е наградата, свързана с Деня на народните ни будители, да се използва за подобни политически заграбания и мурафети. Това е подигравка с нашите възрожденци, гавра с националната ни памет.

АРТПОП

Продават Модилияни за 69 милиона долара

Една от известните картини на големия италиански художник Амадео Модилияни "Красивата римлянка" - "La Belle Romaine", известна и като "Голо тяло на диван", е била продадена от известния американски аукцион "Сотбис" за рекордната сума от 69 милиона долара, съобщава АФП.

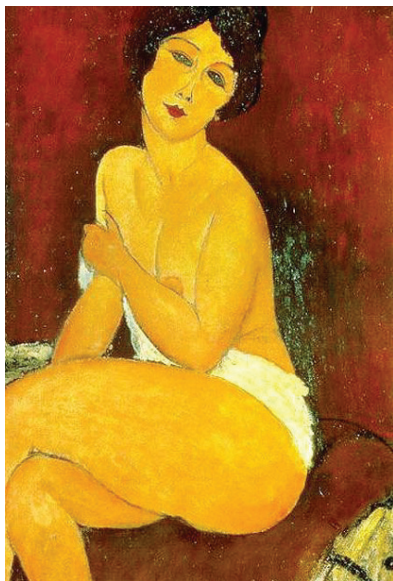
Творбата е част от поредица картини с голи тела, рисувани от Модилияни около 1917 г. Нагдването, в което са участвали петима души, е спечелено от анонимен купувач.

Това е най-високата цена, плащана досега за картина на Модилияни. Преди търга експертите са оценявали картината за около 40 милиона долара.

Предишният рекорд за произведение на Модилияни - 52,6 милиона долара, е бил поставен по-рано през тази година на търг в Париж, припомня Ройтерс.

На състоялия се преди няколко дни търг друга картина на Модилияни "Портрет на Жана Ебютерн с шапка", нарисувана от художника преди смъртта му през 1920 г., е била продадена за 19 млн. долара.

Според специалистите рекордните продажби на картини от Модилияни свидетелстват за "възстановяване" на пазара на изкуството, което поне засега не се потвърждава от останалите известни аукциони в света.

БРАВО!

Снимат филм за Хаджи Димитър и Караджата

"Алфа Арт Галерия - център за популяризиране на българското изкуство" подготвя снимането на новия български художествен игрален филм "Кървава клетва" за Хаджи Димитър и Стефан Караджа, научи ДУМА от варненския сайт VARNA-ida.bg.

Сюжетът на филма е върху драматичната съдба на двамата ни възрожденски патриоти и бунтари, които отварят дълба рана в гноясалата снага на Османската империя. Покрай тях във филма ще се "появят" и личностите на Раковски, Левски и Панайот Хитов, без чието "присъствие" е немислимо да се разказва за най-известните комити и борци срещу турската робия.

С реализацията на проекта се е ангажирал режисьорът Станислав Дончев. Той се е спрял на изключително млади актьори, на които възнамерява да повери главните роли. До момента екипът на филма разполага с 200 000 евро, осигурени от фирмата "Алфа имоти", която е собственик на центъра. "Нужни са още средства, които щом наберем, ще финализираме проекта", споделя собственикът на "Алфа Арт Галерия" Добромир Славчев, който е известен варненски меценат, автор на стотици запомнящи се изложби, концерти и изяви на талантиливи деца.

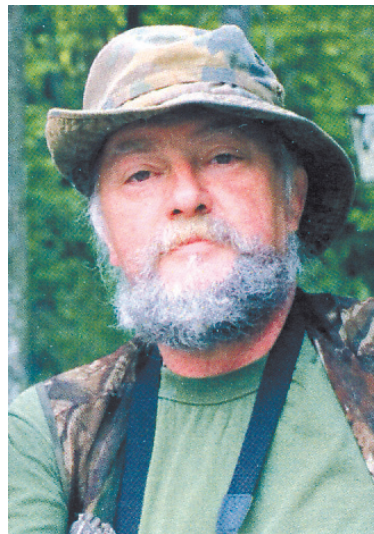
СНИМКА ВИРТУАЛЕН МУЗЕЙ НА БЪЛГАРСКОТО ВЪЗРОЖДАНЕ

ПРЕМИЕРА

Тетевен ръкопляска на белетриста Йото Пацов

Празниците в Тетевен по случай Деня на града и Деня на народните будители завършиха на 3 ноември следобед с представянето на писателя и журналиста Йото Пацов, управител и главен редактор на ИК "Наслука". Срещата на тетевенската културна общественост с твореца бе организирана от Градския общински съвет и ловно-рибарското дружество в Тетевен.

Формалният повод за поканата към писателя да гостува в града бе излезният от печат и спечелил наградата на Съюза на българските писатели за най-добра книга с къси разкази за 2009 г. негов сборник "Единаци".

Предмет на обсъждане и оценка бе цялостното творчество на белетриста - книгите "Петелът кълве звездите", "Лъжикерван", "Пръчка от леска", "Учителите", "Курбан" и "Перо от гарван".

За таланта и разказваческото майсторство на автора говориха Парашкева Цачева, Петко Маринов, Тотка Георгиева, Борис Врабевски и Христо Цоев. А за "приятелството на възрождените мъже" - тема на част от разказите, публикувани в книгата - се изказа Иван Ивановски, известен в града със страстта си да събира истории и факти от живота на своите съграждани.

МЕГАСПЕКТАКЪЛ

9 световни театъра ще гостуват в НДК

Солисти на 9 от най-добрите театри на Русия, Холандия, Швеция, Германия и Испания ще гостуват с мегаспектакъла "Кралете на слънцето" на знаменития хореограф Никита Дмитриевски на 25 ноември от 19 часа в зала 1 на НДК, научи ДУМА от сайта slovesa.net.

За първи път на българска сцена ще се представи цяла плеяда от блестящи майстори на танца, балетисти и балерини от Болшой, Мариински и Михайловски театри, балет "Москва", Кралския балет на Швеция, Eifman ballet, Net National Ballet, Compania Nacional de Danza и Staatsballett Berlin.

В мегаспектакъла зрителите ще се потопят в магията на танца - с модерни техники и режисура, съчетани с класически елементи и

музика на Бах, Моцарт, Вивалди, Вагнер, Скарлати, Чайковски, Шостакович, както и на съвременни автори като Шигеру Умебаяши, Акира Ямаока, Раби-Абу-Халил, Люк Слейтър, Филип Глас и др.

Лайтмотивът на спектакъла е страстта към балета на Краля Слънце - Людовик XIV, който се превъплъщава в ролята на шут, артист, акробат и митичен бог.

Никита Дмитриевски е сред най-добрите руски балетни хореографи и продуценти. Той работи с едни от най-талантливите танцьори от основните театри в Русия. Хореограф е на повече от 40 спектакъла на едни от най-престижните световни сцени.

П о е з и я

Спомените на един поклон

Не помня вече - много време мина,
по таваните живях без пукната пара.
Е, нямах бъдеще, но верни приятели имах.
И вино - на студентската софра.

Бях враг на богатите и вечните глупаци,
да се изкачвам свикнал бях по чужди стъпала,
в прозорците ми влизаха акаци.
Чудесно бе под звездната мъгла.

В познатата мансарда на стар пирон ръждив
окачвахме любовните си грехи.
Не съм бил нивга тъй щастлив,
не ме влечаха гръмки словеса, успехи.

Дал всичко бих да бъда пак такъв,
звездите да люлея със една жена небесна,
която да не пита последен ли съм или пръв,
а с мен да пее незавършените мои песни.

Чудесно бе под звездното небе тогава,
че вмествах цял един живот живян:
и обич имах, и приятели, и слава,
от щастие човешко бях пиан.

О, миг божествен, спри,
макар и насред път.
Докато цветя пламтят и дух гори
нощта забавя земната ни смърт.

Влъхвите

Питайте, докато съм жив.
Мъртвите отговарят на себе си.
По изключение - само на хора,
оцелели през голямата скок на времето.
Какво да ви кажа?
За мъртвите или добро, или нищо.
Стъпките на поета стават по-леки,
по-безшумни.
Старият Хагес, който питаше
реката на сенките:
кои са воини, кои предатели,
вече го няма.
Приятели се учеха да стрелят в гръб.
Гърбът е техният гроб.
И слава тебе, Господи!
Ние по тяхно подобие
отрекохме твоето с думите:
"Това, което извинява Бог, е,
че не съществува".
(Било откритие на Стендал!)

РИСУНКА ЛЮДИМИЛ АСЕНОВ

Бяхме свикнали да ни лъжат
с исторически отпимизъм...
По време на моето следване
един приятел, много добър приятел
дойде у дома
и в очите ми каза:
"Време е да станем предатели!"
Поздравих го, защото още се
страхувам
от колективното мислене.

Аз се прибирам късно.
Той е там. На мястото.
В еднопосочната уличка
влъхвите следват извивките
на епохата...

ИВАН ЯНЧЕВ е роден на 11 ноември 1935 г. в Ловеч. Завършва езиковата гимназия в града с френски и английски език, а след това специалността журналистика в Софийския държавен университет. Продължава образованието си в Сорбоната, където защитава докторат по история на изкуството.

През втората половина на миналия век издава първите си книги "Безименна като водата" и "Доверие на висок глас", която е инкриминирана от книжарниците. Подобна съдба сполетява и книгата му "Писма от Париж".

Автор е на повече от 35 книги с поезия, публицистика и мемоаристика, сред които "Таланти и поглеци", "Дългът да не умираш", "Амнистия на забравата", "Сонети", "Самопрозрение" и др. Има за глас и няколко изложби - графика и живопис.

След няколко дни Иван Янчев ще направи 75. На многая лета, поете!

И ще вървим

Берем от небето мъгла
и все така вървим без покой.
И вървим. И вървим. И вървим...
Къде отиваме с тия пречупени крила,
омазани духом в тоя свят с набедени герои
от конници без глави?
Берем душа! Но все така вървим. И вървим.
И вървим...
Защото отвъд, зад мъглата, е безкраят -
там човек, излязъл от бялата пещера,
може други хора да познае,
знаещи други акробатични номера.
Господи, Боже мой, няма ли край безкраят?
Берем от небето мъгла
и все така вървим. И вървим.
И вървим.
Всеки в себе си е стрела.
Няма птици. Мълчи, език, не се гневи!
Я, колко хора паят в църковния хор!
Цъфнаха камъните и земята цялата стана бяла.
Тръбачът на полка свири "сбор".
Дали мъглата се вдига или с нощта е спала?
Тъмни преходи, зад челото истини вят,
веят ветрища, реки от задух се късат.
И все пак ние вървим. И вървим.
Вълчи очите ни пият.
Дългите пътища са по-къси.

Е с е и с т и к а

Шейтана

Има такава местност в Разделна. Кой знае защо са ѝ дали бъдещото недоумение име "шейтан" - дявол. Тя е едно чудно кътче сред иначе сивата картина на ширналото се наоколо разделанско поле.

Нашият Шейтан е свързан с най-добрите спомени от детските и младежките ми години. Това място и сега ме примама, за да поема пътя натам...

Тръгвам право на север по пътя, който следва криволиците на малката полска рекичка, която съвсем лениво тече покрай мен на юг. Вдъхвам аромата на дивата мента и блатния джоджен, избуяли по двата бряга на реката. Стръскам ме от време на време подскачащите по пътеката и цопващи в реката, подплашени от стъпките ми огромни жаби. Пресичам малка тревиста падина и ето че вече съм в Шейтана. Тук първото, което възприемам сетивата ми, е като че ли съм попаднал в някакво чудно царство на безпорядък - безредно избуяла всякаква блатна растителност - камъш, саз, папур, тръстика и мента, много мента.

Около това пишно със зелената си блатна са ширнати множество поляни, застлани с килим от гъста детелина, из която са поръсени белите шапки на равнеца. А из всичкото това зелено-шарено пространство някоя могъща ръка безредно е разхвърлила огромните тъмнозелени кълбета на множеството върбови корони. Над тях извисяват строините си стъбла островърхи тополи, клоните на които са

накичени с безброй птичи гнезда. И това, което прави картината още по-величествена, са вековните брястови дървета. Мощните им стволлове, изполомените им от времето клони, вдъхват величие, душевен смут и някакъв прокрадващ се в сърцето ми страх, което вероятно е дало основанието на моите предци да гадат това име на тоя очарователен кът.

И цялото това място е затворено от непроходим венец от глог и трънки, напролет снежнобял с цветовете си, а наесен - окичен с червените топчета на глогинките и тъмносините трънчиви трънки.

Някъде по средата, сгушено в камъша, бълбука чучурчето на малката шейтанска чешмичка, която дава прохлада, свежест и началото на реката.

Шейтанът е царството на птичия свят. Завладяващо е многообразието и шаренията му. Омайваща е песента на този огромен птичи хор, в който се вливат трелите на славея, нежността и безспирната песен на увисналата във въздуха чучулига, неразбираемата глъч на хилядното множество от врабчетата, синигери и всякакъв дребен птичи свят. И от време на време невидимият вълшебен диригент на тоя птичи хор прави още по-грандиозна тая песен, като дава знак да се включи важният и отекващ глас на враните и гарваните.

И в някакъв момент в това мелодично блаженство се появява гравят на синята гарга. О, какъв кавгаджийски кръсък прорязва въздуха, та мигновено всичко замлъква. Рея поглед, за да съзря

ПЕНЬО ВЪЛЧАНОВ е роден на 12 март 1930 г. в с. Разделна, община Гълъбово. Учител по професия, той е дългогодишен директор на I ОУ в Гълъбово. През 1981 г. е удостоен със званието "Заслужил учител", а през 2009-а е обявен за Почетен гражданин на Гълъбово заради активната си обществена дейност.
Има издадени две книги "Летопис на един живот" и "Отминалото - памет и поука".

това малко синьо чудовище. Неголяма, с яркочерен перушина, с бяла гушка с извезани с черно краища на крилата, тя е едно божествено красиво птиче, което дяволът е напипал до спукване с този неистов страшен писък.

И когато, а това ставаше твърде често, върху църкналите клони на оголената от старостта тополя се изсипеше ятото на безбройните черни косари, песента на хора и свирнята на косаровото ято се превръщаше в необхватно за слуха и зрението усещане.

Жаждата за по-богати впечатления и повече емоционални преживявания са ме подтиквали понякога да оставам тук до късно вечер. Пропълзващият откъм малкия хълм Баяма вечерен мрак бавно покрива с тъмно-зелената си кадибяна пелена всичко наоколо. Мрачината залива първо тревата, след това храстите и дърветата. Всичко се слива в една обща маса. Губят се подробностите на очертаанията, спрели пред погледа ми преди минути. Над всичко това, върху фона на светлосиньото небе, остават да стърчат като огромни къделки, върховете на тополите.

Бавно заглъхва птичата песен, настъпва тишина. Но всичко това трае твърде кратко. Отначало плахо, единично жабешко крякане някак спокойно, неусетно и тихо нарушава покоя на настъпващата вечер. Жа-

бешката глъч постепенно се усилва, докато цялото пространство закупи от слеза се в едно всеобщ и непрекъснат жабешки вик.

Високо в зрача, събудени от настъпващата нощ, прехвъркват кукумявки, сови и прилепи. Тръгват от някъде заплашителните виковете на бухала и кикотенето на кукумявката, които гонят дрямката...

Преживяното тук всеки път ме зарежда с енергия и здраве, обогатява духа и вътрешния ми мир. Примамен от светлите си спомени, понякога пак поемам пътя за Шейтана. По вече оголените плещи на Баяма, някога обвити от сенките на безброй дърветата и храсти, слънцето безмилостно е изсипвало жарещите си лъчи и жадно изпивало влагата на Шейтанското блато.

Сега погледът ми обгръща едно изпепелено пространство, из което тук-там безредно стърчат изсъхнали стволлове на върби, тополи и брястове, които издигат сакатите си клони, сякаш молят някого за пощада. Между зейналите пукнатини в чернозема заплашително размахват стъблата си непроходими бодили и треволаци.

Птичият орляк, прибрал песните и свирните си, се е прокудил незнайно къде.

Безмилостният валяк на времето и човешкото безразсъдство опустошиха моя Шейтан!

Антимовски хан в сърцето на Добруджа

130 години от рождението на Йордан Йовков

КРЕМЕНА МИТЕВА, главен уредник на къща музей с дом-паметник "Й. Йовков" в Добрич

изключително богата експозиция за белетриста, в която са представени ценни оригинали, свързани с живота и творческия му път. Те поствят в музея най-вече чрез едно голямо гарение на неговата гъщеря Елка Йовкова. Тя предпоставя на дом-паметника в Добрич архива на своя баща. И днес домът поддържа близък контакт с внука на писателя Боян Попов - също дарител, верен приятел и съмишленник на музейните специалисти.

Представителната сграда на дом-паметник "Й. Йовков" е гостоприемна среда за адекватно представяне на живота и творческото дело на писателя. В интериора на музея основен акцент е паното "Йовковият свят" от известния български художник Стоимен Стоилов, изработено по техниката на средновековната преславска рисувана керамика. През 1995 г. по повод 30-годишнината на Съюза на архитектите в България проектантският колектив на сградата (арх. Атанас Стоянов, арх. Асен Коев, арх. Георги Михайлов, арх. Пламен Ганчев) е отличен с най-високата архитектурна награда - архитектурен Оскар "Архскар", връчва на досега за пръв и единствен път.

Пазят се ценни реликви

Във фонда на дом-паметник "Й. Йовков" се съхраняват около 10 000 движими културни ценности за Йордан Йовков и още толкова за Дора Габе, драматичната актриса Агряна Бугевска, за първия балетмайстор в България Анастас Петров и неговия брат - художника Петър Дачев, както и за някои съвременни добруджански творци.

Експозицията е хронологично подредена и в нея са обособени отделни тематични ядра. В началото е представена родината Жеравна и ученическите години на Йовков. След това посетителят попада в предвоенна

Дом-паметник "Й. Йовков" в Добрич

Добруджа от началото на ХХ век, където писателят учителства цяло десетилетие. Тук младият поет Йовков съжителства с ранния белетрист Йовков чрез първите му изяви по страниците на литературната ни периодика. Следва темата за войните, онагледена чрез войнишкото санъче на писателя, архивни кадри от военните походи и сражения, първи публикации на негови военни разкази, както и първите му две книги "Разкази. Том 1." (1917) и "Разкази. Том 2." (1918), за които е удостоен с литературната премия "Иван Вазов" и наградата на фонд "Напредък" на БАН.

Пред музейната публика са очертани и следвоенните години, когато Йовков отново се връща в Добруджа, а след това се установява за година и половина във Варна. Ръкописни страници от повестта "Жетварят", ценни издания на книгата, кореспонденция с редактора на "Златороз" Владимир Василев маркират усилията на писателя да създаде първата си следвоенна книга.

Румънският период на писателя

Експозицията отвежда посетителя и в румънската столица Букурещ, където белетристът попада със семейството си през периода 1920-1927 г. и работи като секретар, а по-късно като драгоман (преводач) в българската легация. Сред интересните експонати е и пишешката машина "Аглер", на която Йовков преписва начисто своите творби и ги изпраща по пощата в София - главно на сп. "Златороз", както и дипломатическите документи, свързани с престоя му в румънската столица. Тук са показани и първите издания на първите му две сборника с невоени разкази: "Последна радост" (1926) и "Старопланински легенди" (1927), документирани с ръкописни страници и публикации в литературната преса.

Последните десет години от живота на Йовков - от 1927 до 1937 г., когато се завръща със семейството си в България и живее в София, са въведени чрез автентичната му работна стая. Тук времето сякаш наистина е спряло. До масивното бюро е неговата библиотека с книги на Ботев,

Вазов, Пенчо Славейков, Яворов и многобройни томове на Сборник за народни умотворения, наука и книжнина. На стената е портретът на баща му Стефан Йовков. Емблематичната картина е поръчана от писателя по снимка и е дело на известния художник и приятел на белетриста Борис Денев.

В експозицията наред със сборниците "Вечери в Антимовския хан" (1928), "Женско сърце" (1935) и "Ако можеха да говорят" (1936) от софийския период на писателя са показани афиши, театрални програми и покани, ръкописни страници, книги и снимки от спектакли от края на 1920-те и началото на 1930-те години, когато четирите Йовкови грами - "Албена", "Боряна", "Милионерът" и "Обикновен човек", са поставени на сцената на Народния театър от режисьора Николай Масалитинов.

Един от най-превежданите автори

Оказва се, че Йовков е един от най-превежданите в чужбина български автори. С този факт посетителят се запознава в последната част на експозицията. Негови творби са преведени на около 40 езика, включително на английски, руски, немски, френски, румънски, унгарски, чешки, корейски, арабски език и др.

Музейният посетител узнава и имената на носителите на литературна награда "Йордан Йовков", която се връчва през пет години от 1970 г. насам на изявени български белетристи, които творят в духа на Йовковата традиция. Нейни носители досега са: Дико Фучегжиев, Емилиан Станев, Илия Волан, Петър Славински, Ивайло Петров, Николай Хайтов, Марко Семов и Антон Дончев.

Доближаването до света на автора обаче изисква проникновен прочит на книгите му. Или както сподели някога Петър Увалиев - преди да станем почитатели на Йовков, трябва да бъдем негови прочитатели.

Когато разгърнем летописната книга на дом-паметник "Й. Йовков", в началото ѝ ще прочетем развълнуваните думи на гъщерята на писателя Елка Йовкова при откриването на музея: "Йовков издигна Антимовския хан в нашата литература и го надели с добруджанци, а добруджанци му издигнаха този прекрасен дом, като така изрази своята голяма любов и почит към творчеството и личността му." Тези думи може би най-точно и лаконично синтезират отношението и обичта на хората от Добруджа към Йордан Йовков и неговата изконна връзка с Добруджанския край.

Името на Йордан Йовков неизменно се свързва с името на Добруджа, където той живее само около десет години (1900-1902, 1904-1912, края на 1918 - началото на 1919), но която се превръща в негово постоянно творческо вдъхновение. Широко известно е и твърдението на писателя: "Във всяка моя работа мисълта ми е там (в Добруджа - бел.авт.); там е моят пейзаж, там са героите ми - битът, работата и съдбата им. Пък и аз с всичките си спомени и с цялото си същество принадлежа на Добруджа". Затова никак не е случайно, че го наричат Певеца на Добруджа. Действително за Йовков тя е изворът на неговото творческо вдъхновение, един белетристичен Ханаан. И до днес обикновени читатели и специалисти търсят мястото на Антимовския хан, прототипите на Албена и Боряна, слушат гласа на Каралезката чешма. Йовковата Добруджа е мистична равнина, из която се вият пътища като змии, златеят узрели жита, изпъстрени с ален мак и синя метличина, а самотни брястове бдят като стражи над равнината.

Различни са паметните места

В Добруджа, свързани с твореца, но Добрич е градът, от който, по думите на писателя, "излизат пътища по всички посоки като лучите на звезда" ("Песента на колетата"). Тук е и единственият музейен комплекс в страната, посветен на белетриста: къща музей и дом-паметник "Йордан Йовков".

Къщата музей "Й. Йовков" е уредена през 1968 г. в родния дом на Йовковата съпруга Деспина Колева. И до днес музейят разтваря гостоприемно врати, за да покаже къде се е венчал писателят след края на Първата световна война - тогава все още млад офицер от запаса. В така наречената голяма стая на този дом на 15 декември 1918 г. се връчат във върност обещаващият писател Йордан Йовков и добричликата Деспина Колева. Венчавката им е вписана по щ 41 в "Регистъра за венчанията през 1908 до 1920 г." на църква "Св. великомъченик Георги" в Добрич. В дома на съпругата си белетристът започва да пише първата си следвоенна творба - повестта "Жетварят". От прозорците на "голямата стая" той наблюдава варненското шосе с изтеглящите се по него български войски и пише на своя бивш съученик Григор Василев: "Окончателно съм решил в себе си, че било с голям или малък успех, призванието, от което не мисля да се отказвам, ще е литературата" (3 ноември 1918 г.). И действително оттук нататък той рицарски се посвещава на литературата - на нея отдава всичките си сили и време, чужд на светски прояви, политически пристрастия, дори отказал се от малките човешки радости като приятелски визити и семейни разходки.

Домът, в който Йовков е живял

От тази къщичка през пролетта на 1919 г. Йовков бяга тайно през румъно-българската граница от Добрич във Варна, завинаги разделяйки се с любимата Добруджа, която не ще го живее да види върната отново на България (1940). Това е единственият дом в Добрич, в който белетристът е живял, и затова през 1976 г. къща музей "Йордан Йовков" е обявена за паметник на културата с национално значение, а само четири години по-късно, през 1980 г., към нея е построен едноименният дом-паметник.

В новия музей е уредена голяма и

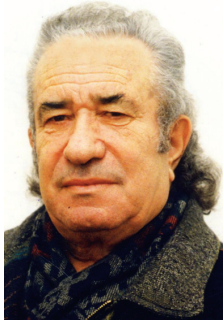
Боян Пенев, Николай Лилиев и Йордан Йовков, 1926 г.

Вкусът на черното мляко

Димитър КРАЛЕВ

В приказките, басните и сънищата невъзможното е възможно: биволът да хвърчи, орелът да пълзи и от ялова крава да потече мляко, черно на цвят и с гръх на бадеми. Обаче. В останалите художествени четива, недамгосани от фантазмагорията, биволът да си тегли в браздата и орелът да се рее в небесата; така както майката природа е подредила нещата, а нейната подредба хаоса не познава. Бялото мляко да се вземе за черно още с гръх на бадеми не може да се извини нито със сложната метафора, нито със свръхинтелигентното мислене на автора. Щото открай време художествената литература е натоваварена и с познавателна роля. Българският политик може да оглави земеделската партия и да влезе в парламента, без да прави разлика между тиквата и кратуната; с познаването на тази разлика българският писател е задължен.

Вълк пасе трева?

Наистина агресивната урбанизация на бита, улеснените комуникации в обществото така разбъркаха нашите представи, че вече се усещаме чужди в бащиния двор и погравствашите въртят очи в почуда: какви гървета са се разлистили край тяхната "Бяла, спретната къщурка", дали са сливи, чешмири или круши; за липи не става дума. При писателя, като водещ диалога с читателя, кръгът от впечатления за майката природа се сви, стесни и ако му кажат, че са видели вълк да пасе трева, ще повярва. Липсата на преки наблюдения на българската природа неизбежно водят и до беднота, и до грехота на обстоятелствени пояснения. Тогава ли? - Тогава се посяга към най-лесното - имитация на впечатления. Така лъжливата представа, по метода на шампата, се множи и тиражира като истина. Именитият художник Стефан Бъчваров казваше: "Най-трудно ми е да превърна водата от реката и човешката ръка в ръка и вода от картината." За поетите и белетристите подобни мъки не са задължителни. От незнанието и лекомислечеството най-често си пати нощното небе. Симпатична авторка възкликва в захлас: "Звездите са едри, слезли ниско, потопени в несмуцаван блясък. И луната луннала, грее ли, грее."

Както винаги, природата остава глуха за подобни възторзи. Звездите ед্রেят нощем при задължителното условие - пълно безлуние. Изгрее ли луната, звездите бледнеят; азори ли, самата луна потъва в синева. И когато поетът-матрос се провиква: "Ти помниш ли... и оня див копнеж по Филипините; по едрите звезди над Фамагуста?" - може да му повярваме, че е така. Той не споменава луната и не го прави от недоглеждане. Можем и да отгатнем: матросът Валцаров е бил на вахта, дежурството е нощем и при пълно безлуние.

Случайната грешка е извинима

Случва се и писателят да сгреси - Ераре хуманум ест, ала да недогледаш втори, че и пети път вече не може да се погдине с колегиално снизхождение. Аз не знам дали опитоменото вълче във вечерно време се заслушва във воя на дивите вълци, ала тънката мъглица от колебания се разпръсква, щом довърши последната страница на "Дивото зове". И когато същият автор ме убеждава, че е възможно да "Накладеш огън" в зимен ден, в сняг до колена, аз му вярвам, защото от него съм научил за тайни от дивата природа, които не могат да се намерят в никой университетски учебник. Това си помислих, след като прочетох написаното черно на бяло: "Домашните животни напрасно крякаха в двора на манастира." Леко съм смутен. Живеем в генномодифицирано време и дали то, в коварството си, не е

подменило домашните животни с домашните птици. Лековатата авторова безпардонност едва ли ще убеди неговия погравстващ читател, че вече конете крякат, а гъските цвелят.

Колега по членство в Съюза на българските писатели ме кани да прочета разказа му за неблагоприятността на човека и отмъщението на орела. Значи орелът си направил гнездо в клонато дърво; самото дърво е побило корен на завоя на пътя. Птицата хем мъти, хем не дига поглед от катадневния поток от хора, стага и автомобили. Красота!

Какво прави орелът?

Не щеш ли, на тази красота завидял някакъв крив селянин и се заканил на орела. Избежал момента, когато птицата отлетяла на лов, и се покатерил до гнездото. Свалил трите яйца, тях пък сложил на жаравата и вече скопени по този начин, ги върнал в гнездото.

После полезнал на една кълка, за да гледа сеур. Дали орелът е разбрал измамата, не се казва, но глупавата птица прогължила да мъти. Едва след време орелът се усъмнил, че с мътенето нещо се запича, ала ядосан, просто напук, прогължил да мъти. Припаднал първият сняг и дървото побеляло. Какво прави орелът ли? - естествено, прогължава да лежи в гнездото.

За разплитане на подобни преплетени четива притичвам при бай Минчо Гердемски, тънък познавач на непознаваемите неща. Намирам го, подвил колена до гървения мингер под южния прозорец на ракиения казан. С група стабилни приятели са в очакване на ракиения първак. Като

Българският политик може да влезе в парламента, без да различава тиквата от кратуната, но писателят е длъжен...

Уточнение за вълка-егинак

Както предполагам, бай Минчо ме е изпреварил и широката паяжина над южния прозорец се люлее от неговия глас: "Ей, когато и да е, изворът пресъхва; ракиеният казан пресъхване не знае." Щом ме видя, на мига се хвана за рунтавата опашка на вълка-егинак и цял час не я пуна. Той е докачен малко на писателите. Като че ли са си плюли в устата, та всички в един глас: Вълкът единак е самотният вълк. Така, така, ама онака. Вълците по навик скитат сами и ловуват сами. На глутници се събират през зимата, за да бандитстват по кошарите и в ранна пролет, когато ги събере някоя разгонена вълчица. После вълчицата рог десетина парчета и естествено всичките слепи. На втория ден майката трябва да прескочи до реката за глътка вода. Този момент издъбва тейкото: "гладен като вълк", набързо вяржда сметката на сляпото котило. Останало е само едно мъжкарче и то бозае и расте, расте и бозае на корем. Вече на година е най-едро в глутницата. Здраво, силно, с яка вълча захалка, то се налага като водач; още като пръв и единствен любовник в глутницата. Та и аз съм нещо като единак, щото съм един на мама - смиева бай Минчо Гердемски и гласът му внезапно секва - първакът е текнал и не търпи каквото и да е отклонение на вниманието.

Зимните нощи са и мързеливи, и скучни. Гоня скуката в търсене на интересно четиво и внезапно попадам на смък. Дълъг, дебел, обтегнал се на плоския камък и набира слънце за зимата - така го видял авторът и прогължава: "Отгалечих се с бърза крачка, за да не предизвикам змията."

Ако имах джигесема на автора, щях да му напомня: Бай авторе, и смъкът, и змията са влечуги, ала разликата при тях е като при коня и магарето - смъкът бяга при опасност, змията се отбранява с отровата си.

И небивалиците не секват. Авторка на роман в два тома за водещата литературна персона: "Ненадейно вечерта

Сутринта тя взе новите си обувки, пролетните, с тънки подметки, с високите токове и отиде на срещата."

Е, де? Вечерта сняг до колена, на сутринта рано-рано, дамата с тънките точета търчи за любовната среща. Но какво ли не прави любовта; и какво ли не търпи любовта; почти боса през снега до колена - това и Матросов го не може.

Подобна е ситуацията в друг обемист роман, отпечатан през отминалата година. Значи, пак е зима, студ, вали сняг, всичко се е изпокрило на завет, само луната - не, тъй като: "От прозорците на двете стаи на горния етаж струи обилна лунна светлина" - сериозно го твърди авторката. Изглежда сме изправени пред нови чудеса: Хем луната грее, хем сняг вали на парцали.

Errare humanum est

На поетите и гецага всичко е позволено. Всичко, и не съвсем. Поетична зарисовка: "Вятърът свирише в люляците." Насилвам се да го приема като метафора, ту като сложна, ту като артистична асоциативност на духа, ала съм раздвоен. Както при подобни преплетени случаи притичвам до ракиения казан. Бай Минчо Гердемски чете, препрочита и замърморва на висок глас: Бай поете, вземи си бял лист и записвай перифразата: И бурята в люляците илдински приказки пеят... Май не върви. Уж все същото, има буря, вятър, а нещо се не връзва. Големият поет го е казал по-иначе и по-вярно: "И мурите в буря илдински приказки пеят." Подминати са тръстиките, върбите, люляците и всякакъв превивач се хресталак. Каква ти песен при превивачите се, подобно на чобеците и те се спасяват с огъване. Силните ветрове изтръгват звуци и свирни само от оголените клони на дърветата-стожери като дъба, ясена, чинара, а естествено от Еоловите урагани ветрове могат да засвирят и крайморските скали. Така е отсъдено от небесата: Големият да запява с големия; само величави събития като великия Илдинген могат да изтръгнат песен от мурите на Пирин.

Всеки може да сгреси: Errare humanum est - по-вторял често Цицерон и добавял: Само глупакът упорства в грешките.

вътрешен човек присядам до тях и подавам вестника с разказа. След внимателен прочит бай Минчо започва заочен диалог с автора: Бай писател, хващам се с тебе на бас, като залагам ракията от едно зареждане на големия казан: условие - да ми откриеш пътека, която води до дърво, или минава покрай дърво с орлово гнездо. До орловото гнездо не водят пътеки. И това гълъби, свраки, гризеци не мътят наоколо, бзз ги е, че може да им се случи нещо лошо. Ако все пак пътека се появи, прокарана от туристи или от едри животни, орлите напускат гнездото. И не говори за орела в единствено число. Не е ли малко неудобно в гнездото да мъти само мъжкарят, ще си помислим, че той снася яйцата. Къде така без орлицата? Замътят ли, около гнездото има генноночно дежурство, та оня крив селянин ще си прави майтап с тях - добавя бай Минчо и гласът му секва, щото джигесемът му нашепна нещо и той забърза към вратата.

Отдавна в литературните четива във вестници, списания, книги се е развилнял вълк-егинак. Страхлище. Зъбите му като на кон, милост не знаят. Единак, та единак! Бодна ме хъс да науча повече за тази зъбата потайност и къде, къде, взех пътя за ракиения казан, там всички са академици, щото знаят всичко за всички.

Емил Попов

Галерия "Ракурси" представя цикъл рисунки "Митографии" на Станислав Памукчиев и скулптури на Емил Попов. Рисунките на Памукчиев - създадени през 2009 г., са изпълнени върху тип ръчна хартия с въглен, пепел, сухи пигменти, акварел, акрилна емулсия. Те са развитие на пластическите и тематични търсения на автора, на неговите интереси към изначалното и митологичното. "Митографии" със своите внушения раздвижват психологични и културно-митологични напластявания, надникват в закритите зони на колективното несъзнавано и архетипите.

Емил Попов показва скулптури на животни. Независимо от пластическите търсения и работата му с

Митографии и животни

Станислав Памукчиев

различни материали, за тези творби той споделя: "Не мога да спра да правя традиционни скулптури на животни от лят метал. Необходими са ми. Може би и на други хора. Надявам се..."

Това, което събира в една изложба Емил Попов и Станислав Памукчиев, е артистична и човешка близост, чувствителност към простота и топлота на пластическия израз.

Проф. Станислав Памукчиев е завършил НХА, специалност стенопис. Работи в областта на живописата, рисунката, обекта и инсталацията. Осъществил е над 30 самостоятелни изложби в България, Австрия, Германия, Холандия, Унгария, Румъния, САЩ, Франция. Негови произведения са собственост на наши и чуждестранни галерии, както и на частни колекции по света.

Артистична и човешка близост събира Станислав Памукчиев и Емил Попов в една изложба

Станислав Памукчиев

Проф. Емил Попов е завършил НХА, специалност скулптура. Член е на СБХ от 1979 г. Работи в с. Дрен. Негови произведения са собственост на НХГ, СГХГ, художествени галерии в страната, Пушкинския музей в Москва, националните музеи на Варшава и Прага, музей "Мост" - Норвегия, и т.н.

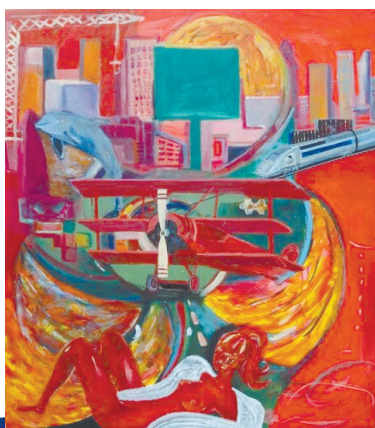
Изложбата на двамата художници може да се посети до 17 ноември в галерия "Ракурси" (ул. "Хан Крум" 4а).

Билборгите - гемогем, рекламата атакува галериите

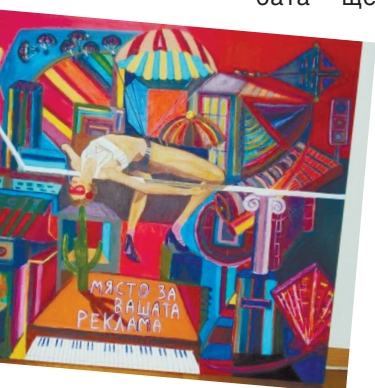
"Място за вашата реклама" е необичайна изложба на Кирил Кацаров. Последният писък на арт модата е навлизането на рекламата в изобразителното изкуство. Вече можете да разполагате истинска реклама в художествени платна и това да бъде част от вашата рекламна кампания. Идеята е на младия художник и рекламист Кирил Кацаров, а галерията - национален арт център "Форум" (ул. "Георг Вашингтон" 24).

Експозицията е ироничен поглед към консуматорската култура на съвременното общество, но и дръзка стъпка в арт експеримент. Проектът е първи по рода си, той създава своеобразен хибриден жанр в изкуството. Оригинално и безспорно новаторско хрумване на автора е естествена симбиоза между двете сфери, в които той е инвестирал време, талант и идеи. Символите в картините на Кирил Кацаров носят заряда на откривателя и любопитния изследовател, който твори, забавлявайки се, и дори създава легенди, споделя

Десислава Монева, кураторка на изложбата. Картините са колоритен арт микс с елементи от попарт, фотореализъм, сюрреализъм и други модерни течения, пречупени през творческата призма на артиста. Съжителстват различни

стиллове и техники, но едно присъствие неизменно обединява платната - във всяко едно място за реклама. Изложбата ще

продължи до 21 ноември, като до 10 ноември авторът е предоставил възможност на "потенциалните арт рекламодатели" да си изберат конкретна картина и рекламно място в нея. Така платната ще се превърнат в нестандартно арт пространство, посочват от галерията.

Носталгия по цялото

"Има време за разхвърляне на камъни, има време и за събиране на камъни"... Доста разхвърляхме напоследък. Разпаднахме един остарял свят, но не успяваме да съберем, да създадем нов - все нещо липсва, не достига. Какво ли е то? Едни говорят, че парите не стигат, други - че милост нямаме, трети усещат празнота в душите си, аз пък имам носталгия по цялото. По онова състояние, което наричаме "мир със себе си", споделя авторът Андрей Даниел. По думите му все от някъде трябва да се почне - може би малко дистанция, която да ни даде спокойствие и тишина, за да помислим малко - какво наистина искаме.

Всъщност опитал съм се да ви дам малко дистанция, пък нататък - опитайте вие, съветва художникът.

Андрей Даниел е роден през 1952 г. в Русе. Завършил е Художествената академия, специалност живопис при проф. Добри Добрев. Осъществил е повече от 25 самостоятелни изложби в страната и по света. Професор е по живопис в Художествената академия в София. Активно участва в европейските програми "Еразмус" и "Сократес".

Негови творби са притежание на НХГ, СГХГ, художествени галерии в страната, държавни и частни колекции в чужбина. Автор е на четири стенописа във Варна. Реализирал е няколко сце-

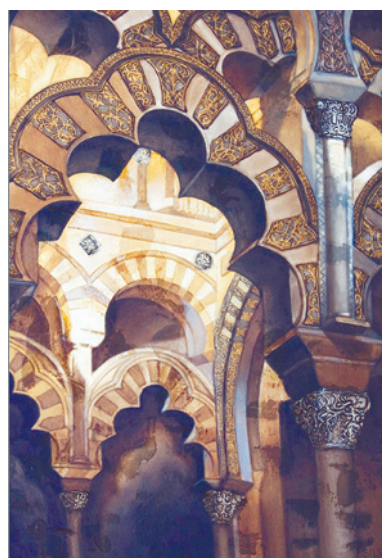
нографски проекта в различни театри в София. Има участия в общи изложби, представящи българското изкуство в Рим, Лисабон, Стокхолм, Москва, Люцерн, Виена и др.

Постконцептуалната изложба от ръчно направени картини на Андрей Даниел може да се види до 12 ноември в галерия-книжарница "София прес" (ул. "Славянска" 29).

Магичните пространства на Средиземноморието

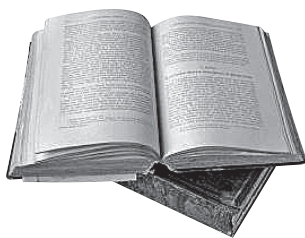
Седемнайсетата самостоятелна изложба живопис на Силви Басева е подредена в стилизираната галерия "Мургаш". Тя включва колекция от 20 платна, обединени като цикъл от заглавието "Средиземноморие - магични пространства", нарисувани през последните няколко месеца.

Ключовото за тази живописна серия е това, че е вдъхновена от атмосферата на средиземноморските страни, най-вече Испания и Италия. В новата колекция на Силви Басева можем да видим как повод за картините са станали природни и архитектурни пейзажи и интериори, а зад конкретността надничат късчета настроение - южно слънце, загадъчни сенки, стилни детайли до излющени мазил-

ки, многозначителни погледи към порти, сокаци, прозорци.

"Магичните пространства" се открояват със специфичния златист колорит, любовта към детайла и характерните фактури на картините. Любими на авторката са съжителството на мавритански и християнски фасади, орнаменти и сгради, смесването на стиллове, които не си противоречат, а само се обогатяват. Изложбата е не толкова пейзажи от конкретни или разпознаваеми места, колкото пресъздадената атмосфера, характерна за Средиземноморието. Творбите може да се видят до 19 ноември в галерия "Мургаш" (ул. "Мургаш" 6).

Лавица

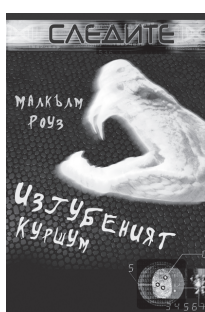
“ЛЕКАРЯТ МОЯТ ПРИЯТЕЛ” от Фабрицио Дуранти съдържа най-често задаваните въпроси от зрителите и слушателите в предаванията на известния хирург от пациентите му, от посетителите на неговия сайт, от читателите на неговите книги. Д-р Дуранти изпробва първо върху себе си всичко, което препоръчва: поведение, начин на живот, хранителни добавки, методи за спортуване, медитация, дни за детоксикация, хранене. Той мотивира хората да се грижат за себе си, за да се разболяват по-рядко, изслушва пациента в неговото единство тяло, напътства го в специално създаден индивидуален режим, чиято цел е превенцията, отслабването, спортната подготовка или лекуването на травми и напрежение. Книгата издава “Колибри”.

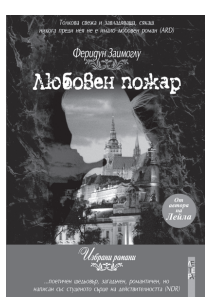
“НАДПРЕВАРА ЗА АРМАГЕДОН” от Майкъл Бейджънт разглежда мотивите и целите на трите най-разпространени монотеистични религии - християнството, мюсюлманството и юдеизма - и тяхната роля в предстоящия Армагедон. Според автора сред привържениците на тези религии има крайни фундаменталисти, които правят всичко възможно да ускорят идването на Апокалипсиса, описан в свещените текстове. Това са световни лидери с голяма власт - политици, индустриалци и военни, които искат да владеят Йерусалим и оттам да управляват света, а политиката да е подчинена на религията. Ще седим ли кротко в очакване на Апокалипсиса? И можем ли да направим нещо, за да го спрем? Това са част от въпросите, които Майкъл Бейджънт засяга в новата си книга.

“ИЗГУБЕНИЯТ КУРШУМ” от Малкълм Роуз е втората книга от най-известната криминална поредица в Англия “Следите”, която издателство “Вакон” пуна на българския книжен пазар. В свърталище на бандити из мизерните останки от някогашен Лондон Люк Хардинг и неизменяният му помощник Малк разследват убийството на красива тъмнокожа докторка. Нови жертви предизвикват следователя да върви напред в разследването, за да открие виновника. Моите книги са микс от истории от живота, разбъркани с малко интрига и заплетени ситуации, казва авторът. Може би някои смятат, че е странно един учен да бъде романист, но благодарение на моята проучвателна работа и многото страници записки, имам информация, каквато нито един писател не притежава, казва авторът.

“ЛЮБОВЕН ПОЖАР” от Феридун Заимоглу разказва за младия борсов посредник Давид, който заминава за Анкара, за да помогне на леля си в разрешаването на спор за наследство. Обратно към дома му в Германия автобусът, с който пътува, претърпява тежка катастрофа. За Давид спасението идва в лицето на красива непозната, която случайно минава с колата си и му оказва първа помощ. Той не успява да научи дори и името ѝ, защото тя изчезва така ненадейно, както се е появила. Лумналият любовен пожар не дава покой на мислите и сърцето му и той тръгва по дирите ѝ. Феридун Заимоглу е роден през 1964 г. в анадолското градче Болу. Живее в Германия от 35 години. Следва изкуство и медицина в Кил, където и до момента работи като писател, сценарист и журналист.

С фотоапарат и бележник

из Поднебесната империя

Румяна Николова и Николай Генов ни въвличат в своето поредно омагьосващо странстване - този път в Китай

Колко пъти ви се случило да доведете мечтите си до край? Колко пъти пожелали, осъществили и документирали за вековете своя мисъл, план? Успяхте ли да споделите с други хора така, че да ги направите съпричастни? Когато за пръв път имах удоволствието да прочета книгата на Румяна Николова и Николай Генов, направо не можех да повярвам до каква степен хора, които не са китайци, са успели да напишат точните компоненти, които дават опорни точки и подход към китайската култура. Това пише в предговора към книгата Яна Шишкова, преподавателка по китайски език и култура в СУ “Св. Климент Охридски”. От собствен опит знам, че подобни познания се избистрят в обща картина след поне десет години задълбочени занимания с китайски език, литература, история, философия, култура и география. И все пак, ето че пред мен бе мечтаната книга, която аз се гласях един ден да напиша. Увлелателна, с жив език, с ярки картини от действителността, подплатена с множество любопитни факти и собствен поглед към китайския народ и пъстрата общност на малцинствата (в книгата ще се запознаете с цели единнайсет от тях), пояснява

Шишкова.

В България все още твърде малко се знае за чудесната страна Китай - тази книга се явява безценен гид в един далечен от нас свят. От една страна, читателят ще бъде пространно въвлечен в културните реалии на хората, които доскоро познавахме само от нискокачествените стоки в Илиянци, от друга - ще проследим една моментна снимка от живота и нравите в тази твърде динамично развиваща се страна.

Мнозина вече познават авторите от книгите им “Никой не си тръгва от Индия завинаги”, “Книга за България” и “Свещени места по света от Юкатан до Хималая”, както и тази - издания на ИК “Хермес”, от филмите им “Безсмъртна-

та вяра” и “Традиция на пет хилядолетия” от телевизионния сериал “Чудесата на Индия”, от фотоизложбите и стотиците им публикации в медиите.

Румяна Николова е филолог по образование с над 30-годишен професионален стаж като журналист. Работила е по теми на културата и изкуствата, архитектурата, екологията и туризма във вестниците “Вечерни новини”, “КЕШ”, “168 часа”, списание “Идеален дом DECOR”. Николай Генов над четиридесет години обикаля интересни и трудностъпни места в България и по света, за да снима и пише. Работил е в няколко списания, фотографски агенции и вестници. Сега е фотограф и журналист на свободна практика. Той е фотограф-художник и автор на 10 фотоизложби, както и на снимките в няколко албума на историческа тематика.

Отвъд познатото

Както казва Марк Твен, отвържете въжетата и отплавайте...

Нагонът за пътешестване - за да отворим съзнанието си и да преминем отвъд познатото - е стар колкото човека. Именно той подтиква древните римляни да посещават атинския Акропол и амфитеатъра във Верона. Той изпраща Марко Поло на много важно пътешествие на изток и кара свети Августин да напише: “Светът е книга и тези, които не пътешестват, четат

само една страница.” Независимо дали се отправяме до Лондон за уикенда, или към някое съвсем затънтено местенце, пътешествието ни променя, понякога повърхностно, друг път издълбоко. Това припомнят издателите от “Изток-Запад”, които пунаха на книжния пазар “1000 места, които е добре да видите, преди да умрете” от Патриша Шулиц.

Пътуването разпръсва много от нашите предразсъдъци, потвърждава положителните ни очаквания и обещава безброй изненади. То ни отваря очите за екзотични места като Занзибар, Катманду, Мачу Пикчу и Лалибела - имена, познати ни от филми, книги и разкази, но които в действителност са много повече, отколкото всички посочени източници могат да

ни обяснят. С пътешестването умът ни става по-любопитен, сърцето ни - по-силно, а духът ни - по-радостен. И щом съзнанието ни се разшири, то никога не може да се върне в първоначалното си състояние.

Никой не го е разбрал по-добре от ненаситния пътешественик и пътешественик Марк Твен: “След двайсет години вие ще бъдете по-разочаровани

от нещата, които не сте правили, отколкото от тия, дето сте ги вършили. Така че отвържете въжетата, отплавайте от безопасното пристанище. Хванете попълните ветрове в платната си. Изследвайте. Мечтайте. Открийте.”

Енциклопедия

Пътешествие през времето и пространството

Двама френски университетски преподаватели историци - Жан-Франсоа Броншайн и Бернар Фан, повеждат читателя на интригуващо пътешествие през времето и пространството, към сърцевината на хилядолетната духовна култура в книгата “Пътеводител в общата култура”, която ИК “Рива” издаде на български. Те тръгват от древна Атина, преминават през Римската империя, спират се на философите от Средновеко-

вието, разкриват изяществото на класическата литература и музика, вникват в творчеството на мислителите от епохата на Просвещението, на великите писатели и учени от XIX столетие, за да стигнат до проблемите на Близкия изток през XX век, “сблъска” между цивилизациите”, надпреварата за петрола, европейското политическо и културно строителство и изобретенията на съвременната физика и медицина...

Постепенно, в стегнат тематичен и хронологичен ред, се тропат фундаментални познания, необходими на съвременния човек, за да има самочувствие на осведомена и интелигентна личност с широк кръгзор, която гради своето битие върху прозренията на предците, подчертават издателите.

Страницата подготви
Вилиана
СЕМЕРДЖИЕВА

Илюминации с Джош Гробан

Петият студиен албум на младата класическа и поп звезда излиза на 15 ноември

Един от най-популярните и обичани музиканти в света през последните десетина години - американският певец, пианист и барабанист Джош Гробан, чупи нови рекорди в професионалното и личностното си развитие с неговия дългоочакван пети студиен албум "Illuminations", който ще бъде пуснат на 15 ноември от "Reprise Records", научи ДУМА от Мина Рожева. Албумът е пълен с изненади като резултат от неочаквания, но много стимулиращ екип между изпълнителя и продуцента ветеран Рик Рубин. Това безпрецедентно партньорство кара Гробан и Рубин да отстъпят от своите запазени зони и заедно да създадат нова територия, където изкуството среща интимността, непосред-

веността среща безкрайността. По-важното е, че Гробан, който е класиран от "Billboard Magazine's" като 14-ия най-продаван изпълнител на десетилетието с повече от 20 милиона продажби само в САЩ, е свободен да изрази изцяло себе си, потапяйки се в нова емоционална връзка с текстове, извиращи от сърцето.

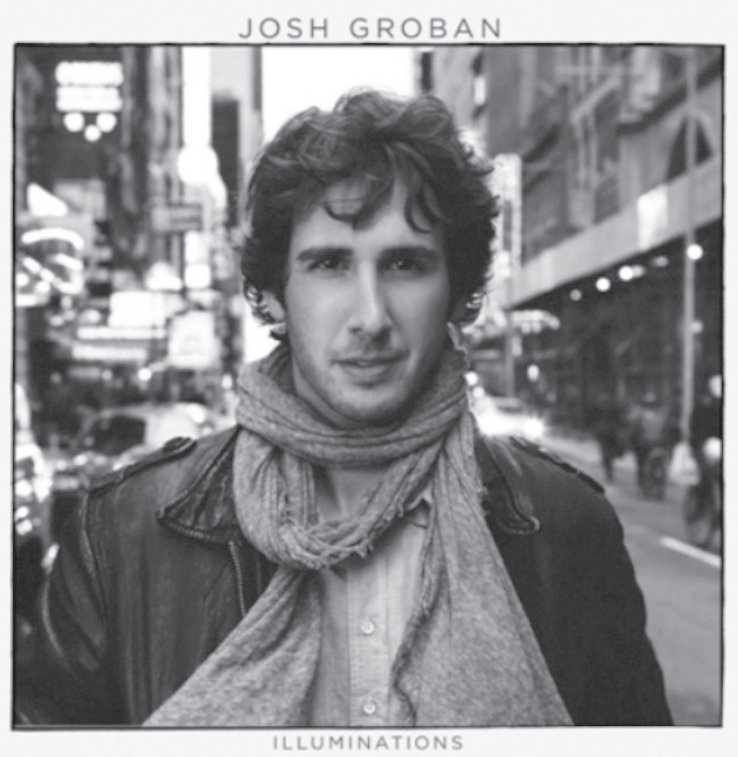
Сингълът "Hidden Away", пуснат по радиото на 13 септември, е една от шестте песни, писани съвместно от Гробан и Дан Уилсън (бившия вокал на групата "Semisonic"). "Това са моите истории, един много личен албум", казва Гробан, който участва в написването на 11 от 13-те песни в албума.

За повечето от песните Рубин създава музика, която да засили максимално искреността

и спонтанността на изпълнението, записвайки я на живо с Гробан, който свири на пиано и пее заедно с китаристите. Мат Суийни, Смоуки Хормел и органистът Спунър Олдъм също участват в няколко песни. Аранжиментите за оркестъра са на Дейвид Кембъл за девет песни и на Джеймс Нютън-Хауърд - за две. Великият бразилец Карлинос Браун прави динамичния аранжимент за "Voce Existe Em Mim (You Exist In Me)".

"Illuminations" се създава в продължение на три години, но композирането и записите започват в период, в който Гробан е зает с други проекти.

29-годишният жител на Лос Анджелис с руски, полски, норвежки и еврейски произход изгрива на сцената през 2001 г. с петкратно платинения си дебют, последван през 2003-а с петкрат-

но платинения "Closer" и двукратно платинения "Awake" от 2006 г. През 2007-а Гробан става най-продаваният изпълнител на годината благодарение на неговия коледен албум "Noel", който пет поредни седмици е на първо място в класацията на "Billboard".

Гробан е номиниран за повече от дузина най-престижни световни награди. Продад е повече от 25 милиона албума по света.

"Illuminations" е на българския музикален пазар от "Орфей музик", изключителен лицензиант на "Warner Music International".

Снимка: Virginia Records/Sony Music Entertainment

Уайклиф Жан: Гласуването е вашето оръжие, използвайте го по най-разумния начин!

Уайклиф Жан пуска на 7 декември дигитално краткосвирещия си албум с шест парчета "If I Were President: My Haitian Experience". Той включва "Election Time", провокативната нова песен, написана по повод на скорошния опит за президентска кампания на Уайклиф в Хаити. "Тази песен е вдъхновена от "Another Brick In The Wall" на "Пинк фloyd", както и от "Zombie" на Фила Къти. Тя е гласът на младостта, гласът на

новото поколение", казва певецът. "Election Time" е съпроводено от много силно и красиво видео, заснето в Хаити. Видеото открива възможности за работа на местни жители, включително актьори и техници, и съдържа непознати кадри от родината му, научи ДУМА от Павел Атанасов. "Исках да покажа всички страни на Хаити - споделя Уайклиф Жан. - В Хаити все още има много красота наред с грозната реал-

ност, която ще се промени." Ноември е "изборен период" в много държави, между които и двете страни на Уайклиф - САЩ и Хаити. Изборите в последната са на 28 ноември и са с изключителна историческа стойност. "Това означава възбуждане за родината ми. Младите хора могат да направят промяната - казва Уайклиф. - Искам да призова младите хора да отидат да гласуват. В Хаити имаме дълга дик-

таторска история. И не става въпрос само за правото на гласуване в Хаити, а за правата по света. Възползвайте се от правата си. Гласуването е вашето оръжие. Използвайте това оръжие по най-разумния начин" - съветва певецът.

Уайклиф Жан планира през 2011 г. световно турне. Озаглавено "The Haitian Experience", то ще включва "музика, изкуство, култура, но и карнавална веселба", обещава Жан.

Лешек Можджер ще свири Шопен и Лист в зала „България“

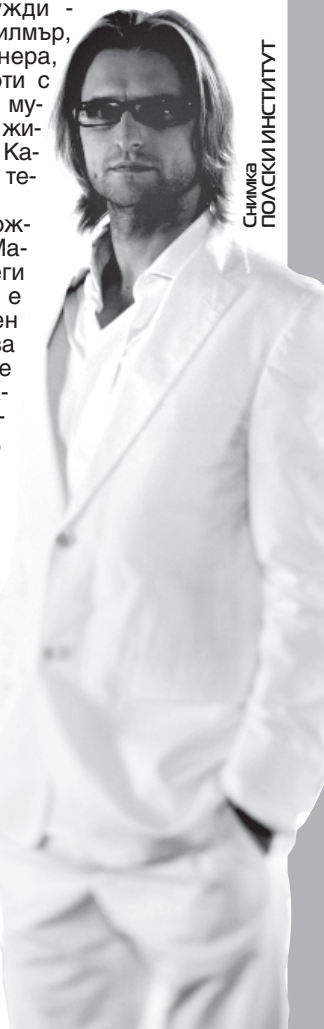
Концерт на Лешек Можджер и проф. Анджей Артикевич, Мачей Гански и Ян Рейнович Дж. организират посолството на Република Полша у нас и Полският институт в София - на 15 ноември от 19 ч. в зала "България". Поводът за гостуването на световноизвестния пианист и неговите колеги е националният празник на Полша - Денят на независимостта. В програмата на концерта са включени творби на Шопен и Лист, научи ДУМА от Полския институт.

Лешек Можджер (1971) е един от най-изтъкнатите полски джаз музиканти, пианист от световна класа, смел изследовател, оригинален творец със собствен музикален език. Завършва Музикалната академия в Гданск. Интерес към джаза проявява още в училище. Първите си награди получава с групата "Milosc". През 1993 г. взема индивидуално отличие на фестивала "Jazz Juniors", а година по-късно печели първо място в Международния конкурс за джаз интерпретации в Катовице. От 1994 до 2007 г. непрекъснато печели в анкетата на читателите на списание "Jazz Forum" в категорията "Пиано", два пъти е избран за музикант на годината и като такъв печели отличието на полската музикална индустрия "Фридерик" (1998). От средата на 90-те основава собствени групи и записва авторски дискове с почти всички най-изтъкнати полски джазмени - Томаш Станко, Януш Муляк, Пьотр Войташик, Анна-Мария Йопек, Ми-

хал Урбаняк, както и чужди - Маркъл Милър, Дейвид Гилмър, Лестър Боуи, Фил Манзанера, Дейвид Фризен и др. Работи с автори на полска филмова музика - Збигнев Прайснер и живеещия в Лос Анджелис Ян Качмарек, и пише музика за театъра.

През 2004 г. Лешек Можджер съвместно с Адам Макович концертира в Карнеги хол в Ню Йорк. Събитието е обявено за кулминационен момент в полската джазова пианистика. Дискът "The Time", който музикантът записва с шведския контрабасист Ларс Даниелсон, става двойно платинен. Същата е съдбата и на втория диск - "Between us and the light", отново с Ларс Даниелсон и Зохар Фреско. Солово, както и като член на група и "Sideman", Можджер е записал над 70 албума.

"Съставих си план - да бъда всеобхватен музикант, да се развивам във всички посоки" - това са думи на Лешек Можджер, едно от най-великите явления в полския джаз, изтъкнат импровизатор, всеотрашен музикант, надарен с изключителна музикална фантазия. Творец, който спечели за музиката амбициозните слушатели.

Снимка: ПОЛСКИ ИНСТИТУТ

Торнагото „Тодес“ ни връхлита през декември с нова програма

Руското чудо на модерния балет - "Тодес", отново доказва класа от световна величина. От мениджърската агенция на балета отчетат рекордна посещаемост на концертите, представящи новата им програма. Интересът към изцяло новото шоу е толкова голям, че се налага танцьорите да изнасят по два концерта в един и същи ден, за да могат всички желаещи да се докоснат до изкуството им, научи ДУМА от Виктор Танев. Интересен факт е и признателността на семейството на Майкъл Джаксън към "Тодес". По повод един от концертите на балета в Съединените щати лично сестрата на Майкъл - Латоя Джаксън, изпраща поздравително писмо, в което споделя благодарността на семейството си. Микс от танци върху песни на Майкъл е един от главните акценти в новата програма на балета. За солистите на "Тодес" работата с Краля на поп музиката е едно от най-вдъхновяващите преживявания и именно по този повод те решават да поставят танц, посветен на него. През декември България също ще стане част от страните,

през които "торнадото", наречено "Тодес", ще премине. Организаторите от музикална компания "DEGRIS" са се погрижили пребиваването на руските звезди у нас да бъде наистина незабравимо. Те ще отседнат в един от най-стилните хотели в София, в чийто СПА център ще получат специални грижи преди грандиозното им шоу в София на 26 декември от 20 ч. в зала 1 на НДК в рамките на Новогодишния музикален фестивал. Ден по-късно, на 27 декември, "Тодес" ще зарадва и феновете си във Варна, отново от 20 ч., в Конгерсната зала на ДКС. Билетите се продават на касите на НДК, ДКС - Варна, както и в разпространителската мрежа на "Eventim".

Снимка: DEGRIS

Известният театрален режисьор Андрей Жолдак отново е в България. Във вторник той изнесе лекция, съпроводена с видеопрожекция и фотоизложба по негови спектакли, за своята теория за театъра, наречена "Слънцето в очите на Прометей", пред български и чужди участници в международния фестивал Есенни театрални срещи в Пазарджик. (На 7 ноември от 14 ч. тази лекция и разговор с режисьора ще се състоят в аулата на НАТФИЗ - ул. "Стефан Караджа" 20 в София.) Представен беше от Василка Бумбарова, която го нарича "една от емблемите на новия европейски театър", в разговора участва и Тита Димова, авторка на сценографията и костюмите в редица от неговите шумни постановки.

В последните години семейството му живее в Берлин, а той работи за европейски и руски театри. У нас Андрей Жолдак стана известен след представянето на своя спектакъл "Женитба" по Гогол на "Сцена на кръстопът" в Пловдив през 2001 г. и две години по-късно на "Варненско лято" той показа спектакъла си "Хамлет. Сънища". По думите на Василка Бумбарова за години напред са продадени билетите за спектакъла му "Анна Каренина" в театъра на финландския град Турку.

Нестандартен, ексцентричен и поради това недолюбван в родната си Украйна, където е била забранена постановката му на "Ромео и Жулиета" в Харковския театър "Тарас Шевченко", ръководен от него в продължение на няколко години,

Жолдак отново

Пенка КАЛИНКОВА

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

Жолдак със сценографката Тита Димова (вдясно) и актрисата от Пловдивския театър Ивана Папазова

Актьорите са последните ангели, обитаващи земята, твърди ексцентричният режисьор, който утре ще представи в НАТФИЗ своята теория за театъра

днес Андрей Жолдак изглежда поукротен, но преизпълнен с планове и надежди за бъдещето. Радикалната му теория за театъра, почиваща на неговия театрален опит,

тежнеещ към визуалното и ефектните образни решения, явно е претърпяла някои корекции.

До неотдавна Жолдак отрежда(ше) доста необичайно място и функции на

текста и на актьора - известен е със закана си да "убие" лошия актьор, в спектаклите му от авторския текст остават не повече от няколко реплики. Спектакълът за него никога не е илюстрация на пиесата. Днес той пак казва, че театърът е сражение, театърът е борба, настоява за кодирането и знаците, без които не може съвременният театър, но неизменно добавя, че обича актьорите. "Актьорите са последните ангели, обитаващи земята." Разбира се, не тези, които са гъсеница, а тези,

които имат гръбнак. Актьорът е шаман, ако е добър, той може да въздейства върху града, държавата, човечеството, твърди Жолдак. Такива актьори той нарича "квантови", актьори-съдба.

Само преди месец последният му спектакъл по поемата на Венедикт Ерофеев "Москва-Петушки" с големия литовски актьор Владас Багдонас (грандиозен актьор от театъра на Някрошюс) беше една от сензациите на фестивала "Балтийски дом" в Санкт Петербург. Да припомним, че актрисата Мария Миронова, дъщеря на големия Андрей Миронов, за ролята си на Федра в спектакъла на Жолдак получи "Златна маска" през 2007 г. Тя играе и в него-

вите спектакли "Чайка" и "Кармен".

На Андрей Жолдак му предстои да постави в Германия "Идиот" по Ф. М. Достоевски, а в Швеция - "Вуйчо Ваньо" по Чехов. Вероятно пак ще бъдат необичайни, предизвикателни. И вероятно отново до него ще бъде българската сценографка Тита Димова. Всъщност връзката между тях е направил известният български художник Кольо Карамфилов, който работи върху сценографията на прочутите спектакли на Жолдак "Чайка" и "Хамлет. Сънища". Във Франция се подготвя тритомник с неговата теория за театъра на френски и румънски, който след това ще бъде преведен на руски и украински.

ОТКРИТИЕТО ИРИНА ЕВДОКИМОВА

Спектакълът "Никой" по повестта на Нина Берберова "Акомпаняторката" се играе в московския театър "Арт-гнездо" и по света от 2005 г. И винаги с неизменен успех. За това говорят и многобройните му отличия в Русия и извън нея. Спектакълът е винаги в десетката на най-добрите московски представления. А успехът се дължи на великолепната актриса и певица Ирина Евдокимова - това е неин моноспектакъл, и на режисьора Владимир Михелсон. В Пазарджик се представи във втората вечер от Есенните театрални срещи.

Актрисата, която е играла при Кама Гинкас, Хенриета Яновска, Валерий Фокин и Пьотр Фоменко, е завършила актьорския факултет на ГМУ "Гнесини". "Никой" е представление за доброто и злото, за любовта и ненавистта и за всеразрушаващата завист. Акомпаняторката, която от жалост е взела като своя компаньонка известна певица, ѝ отмъщава за любовта и ласката. В класическата традиция това би бил монолог за разкаянието. Но във века на модернизма разказът за най-лошата постъпка в живота се превръща в ария на гордостта, на убедеността. В играта на актрисата се втурва музиката на Бах, Моцарт, Чайковски, Шостакович, Равел, Шнитке. Прозата органично се превръща във вокал. Ирина Евдокимова с лекота се превъплъщава от обикновено момиче в прекрасна прима и после във всички персонажи на повестта. Тя действително е всички и едновременно НИКОИ, както пише руската критика.

Моноспектакъл

Мариус Куркински ни връща към българските разкази

Дългоочакваната софийска премиера на новия моноспектакъл на Мариус Куркински "Български разкази" е днес от 19 ч. на сцената на Сатиричния театър "Алеко Константинов". Това е гостуваща постановка на ДТ - Пловдив. Музиката е на Емилиан Гацов. Моноспектакълът, продуциран от ПК "Артишок", е по произведението на Ангел Каралийчев - народни приказки и предания. За новия си проект "Български разкази" актьорът споделя:

"Български разкази" е обобщено заглавие, но конкретна идея. Това са думите на моите родители, думите на техните родители. Тези думи са оставили отпечатък в разказите на сегашните ми приятели и близки. Разкази, които слушам всеки ден. Нашето всекидневно слово. Отделните части на спектакъла показват различни видове човешка мисъл, пресъздадена в различни видове слово. От народната приказка през документалния разказ до произведението на един автор. Три аспекта на българското съзнание, слово и живот: приказна необяснимост, документална безпощадност и авторско творчество.

Следващите дати на спектакъла са 18 ноември в Сатирата и 17 и 30 ноември в Пловдивския театър.

БЪЛГАРСКИ РАЗКАЗИ

По произведението на Ангел Каралийчев, народни приказки и предания

МОНО СПЕКТАКЪЛ
МАРИУС КУРКИНСКИ

Гастрол

Усмивки, пропити с тъга

Проф. Боянка АРНАУДОВА

Вече е рядко гастрол на музикален театър/опера в столицата. Явно Великотърновският музикално-драматичен театър "Константин Кисимов" е намерил средствата, необходими за представянето на една от нашумелите му постановки в София - романтичната оперета "Страната на усмивките" от Франц Лехар. Авторът на "Веселата вдовица" е създал странна за времето творба, в която личи влиянието на "Мадам Бътерфлай" и на "Турандот". Създадена през 1929 г., оперетата на Лехар се отдалечава от познатия виенски стил и като драматургия, и - особено - като партитура. Оркестровата партия е комплицирана, писана в духа на модерните във времето Рихард Щраус, Дебюси и Пучини. И вокалните партии са сложни, поради което певците трябва да имат и техника, и капацитет - гласов и музикантски, за да ги изпълнят подобаващо. Песенно-танцуваното в първо действие отстъпва с развитието на сюжета пред лириката и сериозността на конфликта и драматичния обрат в поведението на героите, далеч от кабаретността на другите му оперети.

Лехар запазва някои от основните компоненти на оперетния жанр - не липсват и дивертисментни епизоди (в тази постановка бяха отстранени), но доминира главната линия, свързана с взаимоотношенията между Лиза и Су Чонг, респективно - сблъсъка на две култури: западната и китайската. Последниците са тъжно-трагични и за двамата. Пиесата няма характерния оперетен хепиенд. А по-

следния акорд остава меланхолично-стипчив вкус, с каквото са напоени и последните думи на Су Чонг. Сложил усмивката-маска, той жалее по своята любима и е изпълнен с много тъга по загубеното мечтано щастие.

Режисьорката Вера Петрова е извела много силно темата за несъвместимостта на двете нации, за дългата кривина на родината, заради която удостоенният с честта да стане министър-председател на Китай Су Чонг жертва любовта си. Петрова прави известна редакция на творбата, съкращава някои текстове и танци, но използва маските, в духа на т.нар. китайска опера, което е в идеята и на декоративното решение на Б. Ангелова - една гигантска, разчупена на 4 части маска, която едва на финала се появява в своята цялост. Т.е. всеки е намерил идентичността си и е в хармония със себе си, макар да е платил тежка цена. Пластиката на маските, които се движат по сцената, някак паралелно с водещите образи, като тълкуват, допълват, е интересен режисьорски похват. Декорът (разбрах, че част от него сцената на ДМТ не е могла да поеме?!), е функционален, има игра с малко реквизит и хрумки с червени воалени платна, една алюзия за червените знамена на бившия Китай. Великолепни костюми, изработени фино и изящно по проекти на Хр. Михалева. И трите постановчици са млади творци, работили очевидно амбициозно и с

Снимка МАРИЕТА ТОМОВА

вдъхновение. Хореографията, по-скоро пластиката, е на Марин Удварев. Специално искам да изтъкна музикалната изработка на спектакъла, резултат от уменията, знанията и таланта на диригента Атанас Варандинов (втори диригент е Жорж Димитров). В отличен синхрон, певци, хор и оркестър (с хубав мек звук), представиха достойно произведението на Лехар. Диригентска заслуга е и кастингът на певците, които чухме. Георги Султанов в главната роля на Су Чонг пъ е емоционално, музикално и съобразно възможностите на гласа си. Представителен и физически, той бе един въздействен и запомнящ се Су Чонг. Искаше ми се в прочутата песен "Das ist mein ganzes Herz" да има повече обем и мощ, повече яркост в гласа. Лидия Лазарова - Лиза, бе жива, раздвоенна, макар на места малко шаблонна в поведението. В по-характерните роли чухме Свилен Адамов - Густав, Рада Носикова - Ми, много добри; пластичен и забавен бе Главният евнух - Кирил Михов. Целият състав се представи като добър ансамбъл, обединен и воден уверено и темпераментно от Варандинов, което допринесе за успеха на представението.

Задущница

за небесните чеда на България

Днес е Задущница. На Софийското военно гробище военни и граждани ще отдадат почит пред паметта на загиналите за България. С цветя ще закичат стари и нови гробове на героите - "Вий в другий полк минахте", както казва народният поет Иван Вазов.

Сред тях са имената и на небесните чеда на България, загинали като орли, които пазят родното небе.

Предстои 110-годишнината на въздухоплаването в България и 100-годишнината от първия боен полет на българската авиация - все поводи за възхвала на хилядите мъже от родната авиация и за поклон пред паметта на онези, които дадоха живота си за бойната слава на отечеството.

А примери за гордост на авиационна България нашите предшественици са ни оставили много.

Да започнем от 19 август 1892 г., когато балонът на Еужени Годар ще полети към българските висини, откривайки ерата на въздухоплаването в България.

След 20 години, на 13 август 1912-а, българският летец Симеон Петров (същият, който приземи успешно самолет със спрял двигател за пръв път в световната история), ще изпълни първия полет в родното небе.

След 2 месеца, на 16 октомври 1912 г., българските летци Радул Милков и Продан Таракчиев ще сложат началото на нов етап в развитието на авиацията не само за България, но и за Стария континент, като извършват първия боен полет над обсадения Одрин в най-справедливата война след освобождението на България.

През Първата световна война летецът Марко Първанов ще реализира първата победа във въздушен бой в родната авиационна история.

Идва ред на славните бранители на небето над София през 1943-1944 г., когато летецът Стоян Стоянов ще завоюва 15 авиационни победи (и тук искам да подчертая, че не български летци са виновни за това, че България е включена във фашистката коалиция през 1941 г., знае се много добре кой е сторил това).

Летецът Иван Орела ще приземи с една ръка горящия самолет.

Българските летци генералите Захари Захариев, Кирил Кирилов и Александър Дечев ще воюват в огъня на Отечествена война на Съветския съюз срещу фашистките окупатори.

Идва следвоенният период, който за авиацията далеч не бе спокоен, когато трябваше да покажем своите бойни възможности в годините на студената война.

На 1 юли 1950 г. летецът полк. Васил Величков ще изпълни първия полет на

Поклон пред паметта на героите летци, които дадоха живота си за отечеството

О.з. полк. Иван ПЕТКОВ

реактивен самолет в българската авиация.

Само след 3 години, на 23 септември 1953 г., осем български летци ще защитят званието "Летец първи клас".

Десетина български летци ще свалят балони - нарушители на нашето въздушно пространство.

нов и Андрей Тимев ще лети за първи път през океана.

Мария Атанасова ще изпълни първия полет като жена-командир в света на тежък тип самолет (Ил-18).

Полк. Григор Соколов ще приземи новия самолет Ту-154 на софийското летище през юли 1972 г.

Летците Георги Иванов и Александър Александров ще покорят Космоса.

Задущница - худ. Пенчо Георгиев, 1927 г.

През юни 1948 г. се слага началото на новата ера в развитието на българската гражданска авиация - открита е първата въздушна линия.

През 1956 г. български екипаж на самолет Ил-18 с командири Иван Мила-

Десетки летци от БГА ще получат орден "За гражданска заслуга и доблест" за изпълнение на много отговорни полети при особено трудни условия (географски, климатични, военни и навигационни).

Снимки Благвеста ЦИВЕТКОВА

Паметниците на летеца и на парашутистите в градинката до Народното събрание в София

Легендарният парашутист о.з. полк. Стефан Калъпчиев ще постигне 6 световни рекорда, а нашите моторни и безмоторни летци и парашутисти ще завоюват десетки световни, европейски и балкански рекорди.

И още, и още върхови постижения... В този вековен път на българската авиация стотици летци не се върнаха от полет, останаха там, в небето.

Техният брой е 494.

Това са прекършените криле на 494 герои, на които родината дължи признателност, а поколенията летци на България - поклон.

Откъде да започнем разказа за тяхната памет?

На 19 октомври 1912 г. летецът Христо Топракчиев загина след изпълнение на бойна задача над крепостта Одрин.

На 20 декември 1943 г. и на 17 април 1944 г. Димитър Списаревски и Неделчо Бончев спряха с въздушни тарани, връхлещи в българското небе самолети, което ще влезе в нашата авиационна история като саможертва в името на България.

Далеч от родината, в небето на Испания, намери смъртта си българският летец Никола Ватев.

Четирима наши сънародници загинаха в бой с фашистките нашественици в Отечествена война на Съветския съюз.

Бесилото скърши крилето на летеца Никола Бонев, полицейски куршум настигна летеца-антифашист Жельо Манолов.

В следвоенната история на България стотици летци намериха смъртта си при усвояването на така нужните за страната летателни умения, при носенето на бойното дежурство и при усвояването на световните авиационни трасета.

На 13 март 1953 г. командирът на авиационен полк Спас Содев стана жертва на студената война, излитайки срещу нарушител на родното въздушно пространство.

Майор Стоян Стоянов се пожертва, за да спаси живота на обучавания от него курсант, и защити достойнството на инструктора от военновъздушното училище.

На 1 юли 1987 г. полк. Радослав Димитров при повреда на самолета загина, но спаси живота на гражданите от град Костинброд, въпреки че можеше да скочи и да остане жив.

Генералният директор на БГА ген. Борис Ганев и бордният радист Н. Недялков станаха жертва на първия въздушен тероризъм в следвоенната световна авиация на 30 юни 1948 г.

Надеждният певец на българската авиация капитан Веселин Мичев намери смъртта в полет, още ненаписал най-хубавите си стихове.

На природните стихии не удържаша крилето както на младия летец, курсантът Лазар Костов, така и на опитния летец и обичан командир ген. Дельо Жулев.

Този списък може да продължи до фаталната цифра 494. Всички те ще останат в сърцата и паметта на синовете, бащи, майки, съпруги, приятели и колеги. В дните на празник и в делник, в дни на радост и мъка пътеката до техните гробове не обраства, защото те изпълниха дълга си пред олтара на Отечеството.

Затова да престанем да делим летците на летци преди и след 9 септември 1944 г., преди и след 10 ноември 1989 г. Както небето е едно, така е една и обичта към него и всеки е служил на българския народ, на родината и небето и се отчита само пред тях.

Нека покрием с цветя на признателност лобни места, гробове и паметници на днешния ноемврийски ден, на Задущница. Но не само днес, а когато всеки почувства със сърцето и душата си необходимостта да се поклони, докато е жива паметта за загиналите.

□ Позиция

www.duma.bg

Спрете политиката си на геноцид над духовността!*

Декларация на Парламентарната група на Коалиция за България, прочетена вчера в НС от председателя на ПГКБ Сергей Станишев

В началото на седмицата всички достойни българи отбелязахме един от най-емоционалните национални дни в календара - Деня на народните будители. Отбелязахме го, както вече се прави от много години насам.

Но за пръв път от десетилетия насам имаше и нещо различно - и като събития, и като атмосфера. За пръв път хората на просветата, на науката, на културата, хората на духовността излязоха на протест на този ден.

Парламентарната група на Коалиция за България е изключително сериозно обезпокоена от агресивната и безотговорна политика на правителството на ГЕРБ и АТАКА в областта на науката, висшето образование и културата. Във време, когато Европа свързва бъдещето на нашия континент с интелектуалния растеж, основан върху ускореното развитие на образованието, научните изследвания и иновациите, в България под лозунга на реформи и ефективност на публичните средства правителството на ГЕРБ и АТАКА ликвидира перспективите пред страната ни за високо качество на човешкия труд и за висока производителност.

Правителството върна развитието на научните изследвания години назад. За една година негативната тенденция на стопяване на научния и академичния потенциал на България се задълбочи рязко, в резултат на което ние вече заемаме трайно последно място сред държавите - членки на ЕС, по брой учени.

Сериозен удар върху демократичното развитие на България е безпрецедентният финансов и политически натиск на управляващите върху организациите за научни изследвания и върху висшето образование. И много показателно е, че най-големите удари се нанасят върху най-силните интелектуални центрове на България - Софийския университет и БАН.

Проектът за бюджет за 2011 година е истински геноцид на науката, образованието и културата. Искан да ви припомним - в бюджета за 2010 г. делът за образование е 4,3% от БВП, а за 2011 г. се планират 3,3% от БВП - твърдо на последно място в Европа, съпоставимо с дела разходи за образование с редица африкански държави. Същото може да се каже по отношение на науката, защото ако по време на предишното правителство делът на финансиране на наука и научни изследвания достигна 0,5% от БВП, то за 2011 година се планират около 0,2% от БВП. Как ще достигаме Европа? Как ще се вписваме в нейната стратегия за развитие "Европа 2020"?

Врх на цинизма са думите на вицепремиера и министър на финансите Симеон Дянков по отношение на БАН и държавните университети, че "като им спрем парите, сами ще се закрият"? Кое е това правителство, което организира такъв поход срещу носителите на знанието, срещу собствената си интелигенция? Лишава от перспективи за високо технологично развитие икономиката? Чи интереси защитава партия, която унищожава националния център за научни изследвания - Българската академия на науките, и последователно дискредитира националната Алма Матер - Софийския университет "Св. Климент Охридски"? Пак ще ви припомним думите на вицепремиера Дянков, който не препоръчвал на студентите да се запис-

ват в Софийския университет. Само за това трябва да си ходи от министерския пост.

На повърхността наистина избиват властовите комплекси на ковчезника на българското правителство.

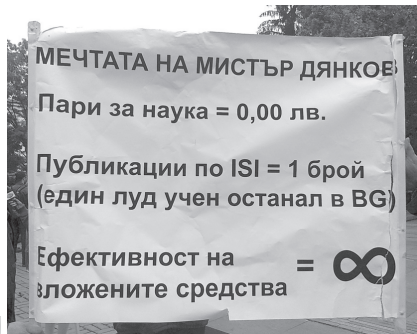
Стигна се дотам хората на духовността да изпитват неудобство и - цитирам - "да поучават пристигналото момче от Световната банка". И да заявяват, че "възпитанието му не е от силните страни".

Хората на духовността искат да бъдат полезни. И казват, че "Дянков е пътник - колкото по-рано, толкова по-добре. Българската наука се прави от нейните достойни труженици, а не от безхаберното и интересите на чиновници, внесени по второ направление".

Точно дейците на науката и изкуството заявиха преди два дни на площада в София, че "никога досега не ни е управлявало толкова неграмотно и неспособно правителство". Че показността е първият признак на немощта. Че правителството цени полицейската палка по-високо от диригентската палка и учителската показалка. Достойните българи не

вот за отопление на три висши учебни заведения в областта на културата, след като това няма да им стигне и за един месец отопление.

ПГ на Коалиция за България настоява за коренна промяна на политиката на управляващите в духовната сфера. Незабавно трябва да бъде осигурено нормалното функциониране на държавните висши училища и публичните научни организации. Да се спре волунтаристичната и хаотична законодателна дейност на мнозинството, която вече получи своята оценка от Конституционния съд с връщане на Закона за академичното развитие.

искат samozабравянето на низшите духом да обрича децата ни на мизерията, на която вече са обречени техните родители. Не искат да се превръщаме в земя на брадърската простотия, в която чалгаджийската мускулеста харизма вече е стил и модел за поведение, а академичната известност е презрива.

И както заяви на протеста един бивш заместник-председател на Народното събрание: "Не искаме съдбата на европейска България да става жертва на духовната нищета на управленци, чийто мироглед се простира между белезниците и футболното игрище - те не могат да разберат защо в модерната държава един млад учен е по-важен от цяло полицейско управление."

Свидетели сме на режим, който действително като че ли мрази духовността!

Господа управляващи, вие изкарайте на улицата най-интелигентната част на България, която никога не е приемала такива крайни форми на протест. В техните искания не става въпрос само за заплати. Те искат друго бъдеще за България.

Смешно е да се говори за "Икономика на знанието" у нас днес. България не може да се състезава за тези цели, тъй като студентите се борят да нямат дървена ваканция, да имат стипендии. И действително е жалко, когато се правят циркове със 100 000 лв., отпуснати от правител-

Настояваме:

✓ Образованието, науката и културата да станат водещи национални приоритети, а не да се разглеждат от управляващите като излишен разход и дразнител.

✓ Предучилищното, началното, средното и висшето образование да се разглеждат като система и ако продължат реформите, както беше правено от предишното правителство, реформата трябва да бъде цялостна и смислена, а не повърхностна и обслужваща частен интерес, както се случва до момента.

✓ Ние сме категорично против политиката за ликвидация и обезличаване на БАН, българските държавни университети и други институции на българската духовност

Ние, Коалиция за България, няма да оставим България да се търкала по нанадолнището. Ще отстояваме интересите на българската академична и научна общност в Народното събрание, пред европейските институции и в частност при обсъждането на бюджета за 2011 година с наши алтернативни предложения.

България трябва да се утвърждава не като територия на нищетата, неграмотността, страха и подслушването, за което се заделят 100 млн.лв. в бюджета за догодина - доста повече от парите за култура, а като държава на благоденствието и духа, благодарение на което българската нация е оцеляла 13 века.

Точката наг И-мо

Поглъщата

Иво АТАНАСОВ

Не е вярно, че в условията на криза се прави реформа!", възкликна преди седмица премиерът. Изявлението изненада мнозина, защото той неведнъж бе обявявал правителството си за най-реформаторското. Още тогава обаче отбелязахме, че при него меродавно е последното мнение. Не ни се наложи дълго да го чакаме. Не минаха и няколко дни и Борисов с апломб попита: "Аз ли не съм реформатор? Ама кое не сме реформирали? И кои ми говорят за реформаторство? Тези, дето проспаха двадесет години! Те на мен ще ми дават акъл за реформатор!"

Ако под "реформа" се разбира "влошаване", без съмнение сегашното управление е най-реформаторското. Почти няма сфера, в която нещичко да се е подобрило. Процъфтява единствено самохвалството. "Пенсионната реформа почва през 2012 г. и ще е идеална - увери ни премиерът от телевизионния екран. - Ще бъде най-добрата в Европа." Щяла да гарантира устойчив растеж, но не сега, а четвърт век по-късно. "След 2035 г. да му мисли следващото правителство. Дотогава отговарям аз", подчерта Борисов.

И в паметта ни ненадейно, но неслучайно се появява образът на оратора от публикуваното през 1988 г. стихотворение на Георги Константинов "Квартално събрание": "Ще стигнем, казва, утре комунизма. А той живее в комунизма днес." Та и на пенсионерите им се предлага да потърпят само 20-30 години, след което положението им вече ще е идеално. Не се уточнява на кой свят, но всички се досещаме. Почне ли обаче една власт да препаща изпълнението на обещанията си към светлото бъдеще, това е самопризнание, че не е в състояние да решава проблемите на настоящето. Нещо повече - сегашните пишман реформатори не могат дори да задържат завареното ниво в отделните области. Пенсионите например се увеличават по два пъти всяка година, а днес са замразени. И когато хората с право негодуват, премиерът внушава, че атаките се дължат на елементарна човешка завист заради получаваните добри оценки за Борисов и правителството. Отделните съсловия били "подръчквани" от опозицията, за да се създаде впечатление, че кабинетът е "под обсада". Премиерът хем се оплаква от това, хем е доволен. Искан му се, от една страна, модата на стачките да спре. Но, от друга, за него идеалният вариант бил управляващите да бъдат непрекъснато и от всички атакувани. Това означавало, че са на правилния път.

Ако обаче пътят е атакуван от всички, дали наистина той е правилен? По този въпрос Борисов не позволява разсъждения. В унисон с разбиранията си за демокрация решенията взема сам. "Трябва да изберем - казва той, - парите или да ги пренасочим в здравеопазване, образование, пенсии, заплати, или да отделим по-голямата част да си направим инфраструктурата. И аз съм избрал втората част!" С други думи, за него магистралите са по-важни от хората. Такова отношение към човешкия "материал" ни препраща към най-мрачните времена в историята. Към режими, в които поданиците бяха само пионки в постигането на едни или други по-висши от тях цели. И ако в началото на английския капитализъм "овцете изядоха хората", при повторния дебют на българския тази работа ще свърши асфалтът. Той е по-нужен от храната, от отоплението и осветлението, от дрехите и лекарствата, от компютрите, от всичко.

Разбира се, добрият управленец не би приел да избира дали хората са по-важни или пътищата. Той се стреми да осигурява финансиране на всички сектори, за които съвременната държава е поела грижата. Сегашното управление обаче е далеч от добрите образци. Като не умее да изкара пари, започва да степенува разходите. Най-незначими му се виждат онези, свързани с непосредствените нужди на хората. Затова без да му мигне окото, замразява пенсии, реже заплати, намалява стипендии, посяга на здравеопазването, на образованието и културата. "Ако сега пуснем магистралите, няма кой да ни спре за втори мандат!", категоричен е премиерът. Ето какво най-силно вълнува властта в условията на криза! Повтарянето на мандата засява като висша цел, в името на която желанието на хората за по-носен живот тук и сега трябва да бъде притъпено.

"Без мен Южната дъга на софийския околоръстен път нямаше да я има!", уверено внушава премиерът. И нито дума за това, че построеното дотук е финансирано с усилията предимно на предишното правителство. Както и повечето обекти, които той вече втора година открива. Според поверието, който мине под дъгата, си сменя пола. Хиляди минаха с надежда под Бойковата дъга и смениха партийните си симпатии. Но вече мнозина са и онези, които се оглеждат за друга дъга. Под която асфалтът няма да звучи по-гордо от човека.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

*Заглавието е на редакцията

Младите

www.duma.bg

Студентските стажове

Между ксерокса и кафето

Тромава бюрокрация и липса на информация спъват младите висшисти, които искат да трупат опит заграница

Ралица ТАБАКОВА

Над 50 000 български студенти учат в чужбина, сочат данни на ЮНЕСКО. Хиляди от тях всяка година се завръщат в родината с желанието да започнат работа по специалността. Вместо да се доказват като млади професионалисти обаче, младежите прекарват дни и месеци, оплетени в абсурдни процедури за легализиране на документи. Всички справки, преводи и всевъзможни такси излизат между 500 и 4000 лева. А понякога се оказва, че родните вузове не признават част от изпитите, положени зад граница, или пък стажа, който младите са изкарвали в чужда институция.

Тези и много други проблеми, с които се сблъскват родните студенти, излязоха навяне по време на срещите им с евродепутата Ивайло Калфин. Бившият външен министър, който в момента е зам.-председател на бюджетната комисия в ЕП, иницира поредица от разговори с младежи от различни български вузове. Той е единственият българин, член на групата за младежки политики към ЕП. Идеята му бе да чуе

които ще излязат на пазара на труда. Тези, които имат сили и желание да се конкурират с европейските си връстници, обръщат поглед към програмите за обмен на студенти в ЕС. "Еразъм" е една от най-известните програми, но все още доста административни и финансови пречки възпират ентузиазма на българските студенти. За някои специалности се работи само с определени университети зад граница, за които е задължителен немски или френски език. Това условие мо-

НА ДЪНОТО СМЕ ПО УЧАСТИЕ В „ЕРАЗЪМ“

Международни проучвания сочат, че среднестатистическият български студент има силно желание да се обучава в чужбина, но сравнително рядко го сбъдва. Основните бариери пред него са слабата езикова подготовка и липсата на достатъчно средства. По данни на Европейската комисия едва 1420 български студенти и преподаватели са пътували в ЕС по програмата "Еразмус Мундус" за размяна на кадри във висшето образование през учебната 2008/2009 г. Това е най-незначителният брой (0,7%) спрямо всички младежи от 31 държави, участващи в програмата.

проблемите им, да отговори на въпросите им и с цялата събрана информация да помогне за подобряване на образователните програми в ЕС. За няколко седмици Калфин успя да се срещне с хиляди български младежи.

Студентите знаят какво искат. На първо място повече и по-достъпни възможности за стаж у нас и в чужбина и по-адекватна субсидия под формата на стипендии за международните образователни програми. В момента стажовете са твърде кратки, а в повечето случаи и формални. Затова младите висшите надигат глас и демонстрират самочувствие.

„Стой на ксерокса и кафето!“

е символичният призив, който студентите отправят към работодателите. Стажът не може да се изразява в разнасяне на кафе и дежурства на ксерокса, категорични са младежите. Уверени в своите знания и в това, че искат да ги прилагат на практика. За да са уверени след това и в уменията си, с

ментално отказва половината от мераклиите.

Липсата на гостатъчно пари

е втората причина. Защото младежите трябва да поемат една втора от разходите си по време на обучението си в Европа. Няма обаче възможност за работа, а сумите са непосилни за среднестатистическия студент у нас. Разбира се, отпускат се стипендии, но се оказва, че и те са недостатъчни за родния стандарт на младите хора.

Младежите са недоволни и от времето, което могат да изкарат в чужбина. Обикновено говорим за три месеца обучение или стажуване. Тъкмо се ориентираш в обстановката, прескочиш езиковата бариера и събереш смелост да се доказваш, и трябва да се връщаш в България, бе краткото описание на млад правист. Студентите имат предложение престоят в чужди университети да се удължи за поне два семестъра.

Според Калфин има възможност за прокаране на общо законодателство на ЕС, което да задължава страните да уреждат

За 13% от българските студенти дипломата е просто "билет" за емиграция

ЗА 17% ДИПЛОМАТА Е ЕДИНСТВЕНАТА ЦЕЛ

Българските студенти нямат усещането за мисия, много от тях дори не могат да кажат защо са попаднали в университета. С тези думи Калфин представи не много приятните резултати от социологическо проучване сред родните кандидат-висшисти. Оказва се, че 17% от тях учат в университета, само за да получат някаква диплома. Те просто нямат друг мотив или амбиция. Къде е мисията на тези хора, които ще трябва да поправят грешките на днешните политици и управляващи, емоционално попита евродепутатът. Той бе категоричен, че по този начин няма как да подготвяме кадри, конкурентни на европейските пазари. В изследването има и други смущаващи резултати. Седем на сто от студентите нямат представа за какво може да им послужи квалификацията, която ще получат по време на следването си, а 2% са убедени, че няма

да имат никаква полза от нея. 13% учат, за да подобрят шансовете си да емигрират. Социологът Живко Георгиев, който е направил проучването, коментира, че българските студенти изпадат във все по-голяма изолация от колегите си в Европа. Само 4% от тях са участвали в образователни програми на ЕС. Младежите познават твърде слабо възможностите за специализации, обмен и работа в Европейския съюз, студентската мобилност куца, а висшето образование у нас се превръща в едно затворено пространство. 27% от българските студенти никога не са отваряли сайт, свързан с европейски програми за обучение и работа, а 78% не са чували за новата инициатива на Еврокомисията "Младежта в движение" за учене, стажове и работа в чужбина. Само един от петима е търсил информация за курсове, специализации в чужбина, показва анкетата.

проблема с професионалните стажове. Достъпът до пазара на труда трябва да е еднакъв за всички младежи на територията на Евросъюза, категоричен бе евродепутатът. Той не спести критики и към българските политики. Част от родните вузове не

признават дипломи от европейски университети, което е

абсолютно нарушение на законите в ЕС

Калфин предупреди, че вече е сезирал Европейската комисия

за проблема, а това означава, че страната ни може да бъде санкционирана и дори изпратена на съд за неспазване на общото еврозаконодателство.

Не се примирявайте с тази несправедливост. Имате възможност да протестирайте и да защитавате правата си като европейски студенти, обръна се Калфин към събеседниците си.

Предстои цялата информация по студентската мобилност да се събере в един сайт, да се увеличат възможностите за целево финансиране, обсъжда се и въвеждането на задължителни стажове.

През февруари 2011 г. пък сборна група от студенти ще замине за Брюксел, за да участват в представянето на проект за образователните програми на ЕС и достъпа на българските младежи до тях.

Снимки БГНЕС

Какво ли искат младите?

Младежта в действие

Програмата "Младежта в действие" е сравнително нова, наследник на програмата "Младеж" на ЕС. Нейната главна цел е да се развие сътрудничеството между младежта в Европейския съюз чрез групови обмени и доброволческа работа.

Цел номер едно, която "Младежта в действие" си поставя, е да помогне за развитието на активно гражданско съзнание у младите хора. В Европа са осъзнали нуждата от това младежите и младежките организации да участват в развитието на обществото. Чрез програмата ще се създава чувството на принадлежност към ЕС и ще се стимулира участието на младежта в политиката и в демократичния живот на отделните държави.

Специално място се отделя на "окуражаване на инициативност, предприемачество и креативност". Създават се нови формални и неформални възможности за обучение.

Втората цел на програмата е да засили социалната отговорност и толерантността на европейските млади. Затова ще се увеличават и подпомагат възможностите за доброволчески труд на европейско и международно ниво.

Межкултурният обмен също е приоритет на програмата. Много място е отделено и за това как младите сами ще участват във формирането на политиките и програмите на ЕС, свързани с образованието и младежта.

Актуално

Пейчо КЪНЕВ

Добре дошли във Вулгария

Кой е истинският виновник за кризата ни?

Двадесет и първи век е. Добре дошли във Вулгария! Ние сме живи. Животът е лош, но ние се оправяме. Тук сме. За добро или зло, все още не сме се махнали. Стискаме зъби, затягаме колани, броим стотинки и се усмихваме. Стоим на студено, но се греем със спомените си; децата ни пропадат в дупките на nihilism и простацината, но ние гледаме шоу програми за тяхното спасяване; културата и образоването ни са за боклука, но на кого му пука. Нали така? Като нямаш работа, защо ти е да се замисляш за изрази като "духовна пустиня" или "царуване на глупостта"? "Работи като че ще живееш хиляда години и се моли като че ще умреш утре!" Един умен човек е казал това. Дали наистина е бил прозорлив, или това са просто блънувания на поредния мъдър глупак, останал някъде в прашасалите страници на вековете? Все някога ще разберем.

Насочили сме се към поредната национална катастрофа. Пресилено ли звучи? Не мисля. Историата отново ще обличи ъгълчетата на кървавата си уста и ще обърне на следващата страница. Нас няма да ни има вече. Тук ще бъдат децата ни и техните деца, и децата на техните деца, и... Веригата няма да бъде разкъсана. Еволюцията за разлика от революцията не изяджа децата си. А какво правим ние, хората на днешния ден, за да осигурим това бъдеще за идващите след нас?

Тъжно ми става, когато трябва да мисля над тези въпроси. Превръщаме се в нещо, което никой от нас не е пророкувал, че ще се случи.

Превръщаме се в нация от ноу-меню

Не говоря за термина, въведен от Имануел Кант, означаващ противоположното на феномен. Ноу-меню означава никой, човеко-нула. Човек без собствен глас и воля, индивид, който е неспособен на критическо мислене и трезва преценка, част от едно общество, ръководено не от своя личен избор, а от корпоративни интереси и подкупни медии. Нация от хора, направлявани манипулативно и целенасочено, с тяхното собствено съгласие, към превръщането им в изпълнителни работи, безропотни данъкоплатци, надеждни консуматори и послушни работници. В последните две години това се усеща изключително остро и не е нужна да притежаваш наострени и прецизни сетива, за да го разбереш. На някои от вас може да им прозвучи познато. Точно така, познатехте! Превръщаме се в американци. Купувай, разпродажба, акция, намаление,

реклама, МОЛ, продукт! Това са само малка част от най-употребяваните думи в последно време. Маркетингът днес е достигнал такова трескаво равнище на агресия и коварство, че не е трудно да се почувстваме като жертви на

пропагандна кампания с военни мащаби

Превръщаме се в държава, в която 80% от финансите се управляват от 3% процента от обществото. Избраните! Хеликоптерните снимки на огромните имения са само горното парче от айсберга, а отдолу, под водата, е скрита най-голямата част от тази мръсна структура. Казват, че крайният патриотизъм ще запази чисти българцината и националното ни самосъзнание в един подмолно глобализиращ ни евроатлантически свят, но това не е вярно. Този патриотизъм е просто гримиран фашизъм,

облечен в народна носия и оглеждащ се в стая с криви огледала. Не това е начинът и мисля, че всички видяхме до каква разруха доведе той света преди 70 години. А какво се случва днес? Имаме партии с чисто фашизоидна структура, медите всеки ден блъват новини за полицейски акции и престъпни деяния, децата се пребиват едно друго в училищата за абсолютно нищо, домашното насилие и посегателствата над жени са в най-пиковото си положение, тълпата по улиците се е превърнала в огладнял звяр, агресията е навсякъде. Точно така! Агресията и вулгарността са се просмукали във всяка клетка на този жив организъм, който наричаме с едно име - Родина! Виждате го всеки ден, чувствате го и разбира се, сте всекидневно потърпевши. Вул-

Що ли се обидихме толкова на образа ни в очите на другите, та чак чехите ни се извиниха?

гарността дори се изродява в съвсем нови форми, все още непознати и

тепърва навлизащи по географските ни ширини

Ето няколко примера за това! Вечер, в прайм-тайма, по най-гледаните телевизионни канали текат шоуто за подпомагане на благородни каузи и най-вече в помощ на децата. Участват най-големите "звезди" на България. Ох, как само ми трепна сърцето, когато ги видях една вечер всички, прегърнати и щастливи, да пеят известната американска песен "Ние сме света". А тя би трябвало да се казва "Ние сме богатите". И още - "Дайте ни още пари и ние ще помогнем и на децата". А хиляди домакинства ронят горчиви сълзи на

състрадание и мирова скръб и посягат към телефоните, за да изпратят поредния SMS. Машината работи, всички са доволни и най-вече тези звезди, които вече са с много по-висок рейтинг и за в бъдеще ще получават много по-големи хонорари. Къде са децата тук? Не ми се говори за изпълнители като Веселин Маринов например. Годици наред пееше на митингите на БСП, електората на партията го направи това, което е, дисковете и касетите му се намират в дома на всяка червена бабичка. А сега той пее за ГЕРБ. Защо бе, Веско? Ти личен морал нямаш ли, съвест някаква? Ами защото Цецо ме покани, затова пея как нашата полиция ни пази! Стана ли ви ясно? Вулгарност във всичко. Дори и така наречените ни звезди

нямат абсолютно никакъв морал. Биха пели и за Махмуд Ахмадинеджад, ако си плати достатъчно. А те са само капка

в българския океан на простотията

Една държава, която издига като приоритет силите структури и полицейщината, а откровено и с подчертано удоволствие гази образованието и науката, не я очаква нищо добро. Затова бих желал да кажа: Добре дошли във Вулгария! Всички сме в нея и сме част от нея. Вулгарността се предава между хората по-бързо от грипния вирус посред зима и ваксини срещу нея няма и няма да бъдат открити. Заразява всички и ги въвлеча в един черен кръговрат. Пъпли бавно, но сигурно и се провира във всеки един от нас. Предава се от учителите на техните ученици. Или по скоро обратното. От продавачите на клиентите. Или по-скоро обратното. От автобусните шофьори на министър-председателя. Или по скоро обратното, определено е обратното! А медите се превърнаха в дежурния проводник на цялата тази агресия и гняв. Всички сме вътре. Пуснеш ли телевизора, разтвориш ли жълтия вестник, ставаш част от мръсната машина. Работиш като скот, но нямаш смелостта да попиташ открито и с висок глас къде и за какво отиват данъците ти. С всеки изминал ден ситуацията се влошава, вече всеки го усеща със стомаха и портфейла си, но много малко от нас излизат по площадите да заявят с открит глас: искаме си България! Онази, която би трябвала да бъде, мо-

дерна и просперираща европейска държава, а

не това разграбено подобие, в което сме на гонимост

сега. Хората в България се страхуват да го направят. Страхуват се за работата си, за децата си, бъдещето си, старините си! Но не такава е ситуацията в околните нам държави. Стоици хиляди хора са всекидневно по улиците и площадите на Париж, Букурещ, Атина, Мадрид, Рим, Лондон, дори се забелязва раздвижване в Рейкявик и Осло. Наскоро в едно заведение попаднах в компанията на няколко млади семейства. Разговорите между тях вървяха в три основни наклонения: новите чалга клипове, шоуто на Слави и как бат'Бойко мачка! Точно така - мачка последните истински ценности, които са останали в тази държава. Станах и си тръгнах.

Преди седмица пък пред сградата на Софийския университет видях да преминава един от модерните български писатели. Беше стиснал в ръка пакетче семки. Лапаше с шепата и плюеше по земята точно пред статуите на двамата велики братя. Не господин писателю, духовен пазителю на българското слово, поете, П.Р.,

аз няма да си купя никоя от книгите ти

Обещавам ти! Това са само малка част от примерите, доказващи моята теза. Има още невероятното много подобни.

Всички искаме промяна. Надяваме се да се случи час по-скоро. Промяна, която искаме да започне отгоре. Но всички бъркаме. Истинската промяна, такава, която да промени коренно тази държава, трябва да започне отдолу, от корените, от нас самите. Мисля, че ще се съгласите. През годините много интелектуалци и политически анализатори са се опитвали да обяснят защо не се получават нещата. Посочват имена на виновници, които се сменят през четири години. Аз ще се опитам да го обясня кратко и ясно, без да спомена нито едно име.

Ще се опитам да ви кажа кои са истинските виновници за проблема и да помислим заедно как да го решим.

Проблемът, разбира се, не е демократичната система, а живите части, които съставят тази система. Човекът, когото подминават на улицата, умножете го него или нея по 3 или 4, или 5, или 8 милиона и веднага ще разберете защо нещата не функционират за всички нас така, както ни се иска. Мечтая си да изнамеря лек за тези пешки, които наричаме български народ. Досега изтърпахме всякакви политически игрици, лечители и шамани. И оставаме достатъчно глупави, за да се надяваме, че точно Този и точно Сега ще оправи всичко. Драги сънародници, обичам ви много, но ще ви кажа истината. Проблемът никога не е бил в демократичната система. Проблемът винаги е бил в нас!

Синовете на Великата Мутра майка

Местността около Бату в деня на Тайпусам. Гледка от Виенското колело

Заг копиеето на Муруган

Огромна статуя на хиндуисткото божество пази пещерите Бату край Куала Лумпур - поклонническият център на Малайзия

Външен храм с бог Ганеша в централната ниша

Тринадесет километра на север от столицата Куала Лумпур се намира духовната съкровищница на Малайзия. Варовиковите пещери, оформени от милионите години ерозия, днес са подслонили хиндуистко светилище, място на поклоннически пътувания и магнит за туристи и натуралисти, идващи да видят храмовете, а и техните обитатели.

Скалните храмове се намират в областта Гомбак. Комплексът е обграден от сгради, външни храмове, магазини и ресторанти. Може да си купите малко божество за сувенир, да похапнете типична храна, поднесена

върху лист от банан, и да си вземете гирлянда от екзотични цветя, които са традиционен подарък в Малайзия.

Над целия този комплекс от три големи и множество малки пещери се извисява наскоро поставената статуя на Муруган - бог на силата и на войната. Нему са посветени скалните храмове. Позлатеният Муруган се извисява на внушителните 47 метра, а малайзийците се гордеят, че това е най-високият Муруган в света.

Муруган е популярно сред тамилските хиндуисти божество, тачен е най-вече в Южна Индия, Сингапур, Шри Ланка, Малайзия и на остров Мавриций. Този бог на войната е защитник и патрон на тамилските земи, затова носи и името Бог на тамилите. Както повечето хиндуистки божества, той е познат и с много други имена. Статуята е строена в продължение на три години от бетон и 250 т железни пръти и струва 24 млн. рупии. Боядисана е с 300 литра златна боя от Тайланд.

Гигантската статуя на Муруган стои на стража покрай възвисока върволица от стръмни дървени стълби, водеща към входа на главната пещера. Трудното катерене нагоре бива разнообразено от присъствието на хиляди макаци или по-точно на някаква местна древна разновидност на тази порода дългопашати твари. Макаците ви посрещат още на входа и като някакви незлобиви древни пазители си искат от минаващите своята лепта. Като пропуск ще ви свърши работа някой банан или бутилка кола. В големите пещери никога не настъпва пълен мрак - открити са към небето, а вътре светят пламъчетата на лампичките, поставяни от поклонниците. Във вътрешността на пещерата има множество светилища, посветени на божест-

ва от "семейството" на Муруган, както и на други като Ганеша - бога на щастието, който премахва пречки и препятствия.

По-малките пещери са в основата на скалата. Наскоро хората ги обзавели с домашните си статуи на хиндуистки божества, но като цяло те имат нужда от довършителни работи и реставрация. Такава в момента тече и човек може да се наслади на пъстротата на хиндуисткия пантеон, ако има късмета да получи разрешение да понаблюдава работата на художниците от Шри Ланка. В една от пещерите може да се види обновения барелеф, показващ истории от Рамаеяна - епоса за господаря Рама.

В другия край на храмовия комплекс стои още една внушителна статуя - тази на бога маймуна Хануман. Той пази достъпа на друг скален храм, посветен на култа към него.

Във вътрешността на хълма, докдето се стига от приземната скала, се помещава сложна система от по-малки пещери, носещи името Тъмната пещера. Тя е хилядолетен дом на няколко животински вида, развити от еволюцията така, че да съществуват в пълен мрак. За интересувашите се от тези безсветлинни твари, които не могат да се видят никъде другаде по света, се организира редовни посещения. Фаунистичното богатство се състои от стрелкащи се неотровни змии, редки видове паяци, плъхове и прилепи и разни твари, изхранващи се от тяхното гуано. Тази част от екскурзията не е предвидена за претенциозни туристи, изисква определено ниво на атлетизъм и тънка фигура - на места процепите са тесни, налага се и пълзене по земята.

В древността пещерите са служели за убежища на хората Оранг Асли - малайзийските аборигени или местно коренно население. В наше време са открити от китайски заселници по тези места, които към 1860 г. започнали да добиват отук гуано за тор на зеленчуковите си градини. Стават известни за околността, а и по света, след като биват вписани в регистрите на колониалните власти, а също и описани от американския натуралист Уилям Норнадей през 1878 г. На последния прък му се видяла някаква особена прилика, която става видна в някакъв особен ъгъл на централната ниша с интериора на свети Петър в Рим, което сравнение става и един от рекламните слогани на Бату. Като място за свещеността ги лансира индийският търговец Пилай, който се вдъхновил от формата на отвора на главната пеще-

Златният Муруган пази входа на основната пещера

ра. Заприличала му на вел - копието на Муруган, и затова той решил храмът да бъде посветен на този войнствен бог. Първите статуи в храма били положени през 1890 г., а две години по-късно се състоял и първият религиозен фестивал Тайпусам. Дървените стъпала били направени през 1920, а днес са подменени с 272 от бетон (номерирани са и човек може точно да знае докъде е стигнал). Веднъж годишно на това място настъпва същинско стълпотворение на хиндуисти от цял свят. Това е времето на фестивала Тайпусам, който събира над милион и половина поклонници и с това претендира да е най-голямото религиозно сборище в света. Тайпусам навярно е известен по цял свят, само че с онези странни снимки на мъже, които закачат невероятни тежести с куки по кожата си или теглят така цели талиги. Тайпусам се случва по време на тамилския месец Тай, който съвпада с януари или февруари по западния календар.

Процесията за Тайпусам започва в ранните утринни часове на празника, шествието тръгва от храма Махамариаман в Куала Лумпур (строен също от Пилай) и стига до подножието на пещерите Бату за осем часа. Вярващите носят малки менчета с мляко най-често закачени с кукички по телата си като дар за Муруган. Някои ги носят и на големи носилки от дърво на раменете си, наречени кавади. Някои кавади стигат и до сто килограма тегло, украсени са с цветя и паунови пера от Индия. Важното при кавади са краищата им. Представяват шишове, заострени така, че да пробиват кожата на носача. Идеята отново се свежда до копието на Муруган. Поклонниците се пречистват в близката река Сынгей Бату, а след това тръгват със своите кавади към храма, където трябва да изкачат всичките 272 стъпала. Там ги чака свещеник, който поръсва със свещена бяла прах кожата на мястото, където са забодени куките и шишовете. При махането им не излиза и капчица кръв. Доста са критиките към тези жестоки практики и упреците в тяхната нехуманност. Екипи от учени са търсели отговора на тази загадка, като се опитват да разберат от какво точно се прави пепелта, но до днес загадката остава неразгадана. Поклонниците твърдят, че това е въпрос на чиста вяра.

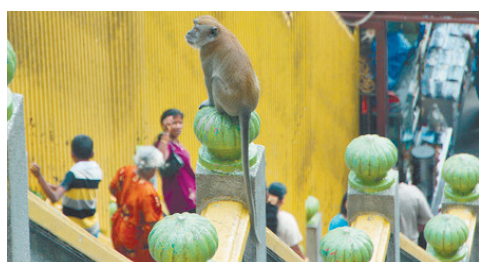
Светлините на вярата

Местата на пробожданията се поръсват с тайнствена бяла пепел, за да не кървят

Индийска храна, сервирана върху бананов лист

Макаците дебнат по цялото протежение на стълбищата

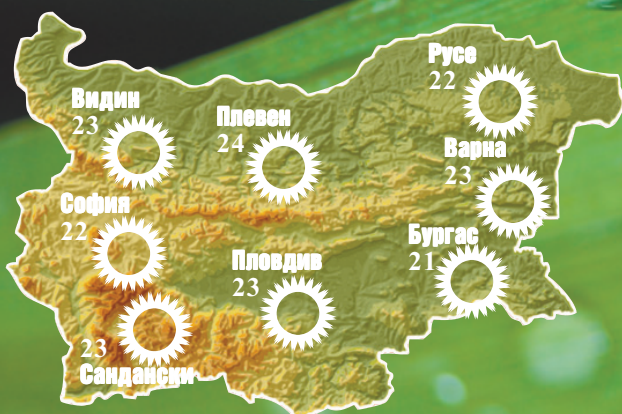

Друго схващане за облика на Муруган - фигурата в центъра

справочник

ВРЕМЕТО

Хубавото време ще продължи и днес. Ще бъде слънчево и топло, само на отделни места в низините ще има мъгли, но те бавно ще се разсеиват и към обяд ще изгрее слънце. Температурите сутринта ще са от 2 до 7 градуса. После ще се повишават, за да стигнат след обяд до 18-20 и даже на места до 25 градуса. В София - 20-21. Атмосферно налягане - по-високо от средното. По планините - слънчево време, лекят вятър ще осигури добра видимост. По върховете температури между 11 и 17 градуса, отлична възможност за туризъм. На Черноморието - топло, слънчево, температури около 20 градуса.

Изгледи за

В неделя и понеделник ще настъпи лека промяна на времето - на места, най-вече в равнинната част на страната, ще падат мъгли и температурите там ще останат по-ниски. В останалите райони ще бъде по-топло, но с временни увеличавания на облачността. В понеделник е възможно да преваля слабо. Температури от 3-8 градуса сутрин до 15-23 градуса през деня.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай Малинов

Русия
България

МОНД
дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Главен редактор
Ивелин Николов
Първи зам. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg
Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200

Адрес на редакцията:
София - 1784, бул.
„Цариградско шосе“
113 А,
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 +
вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226
СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207
PR: Велислава Хубавий - 201
РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, факс -975-26-04; e-mail - reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ: Ивайло Йолов, e-mail: mediabg2002@yahoo.com; Експонат: 91975 в. 112; Печат: ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул „Цариградско шосе“ 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ „Разпространение“ ЕООД - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова: abonament@duma.bg
КАСА - 97-05-249
НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ
ХОНОРАРИ НА ВЪШНИ АВТОРИ СЕ ИЗПЛАЩАТ ВСЯКА СРЯДА ОТ 14 ДО 16 ЧАСА

1
БНТ

07.20 Легендата за Снежанка
08.05 За животните с любов
08.30 Чудният свят на Дисни. Джони и елфите - кулено шоу
09.00 Робин Худ - /8 епизод/
10.00 Непозната земя
10.30 Вяра и общество с Горан Благоев
11.00 Памет българска с проф. Божидар Димитров
12.00 По света и у нас
12.30 Бразди
13.00 Иде нашенската музика - фолклор
14.10 Минута е много - тв състезание
15.00 Раклата на прадедите - игрален филм/копродукция, 2006г./
16.40 Кино по ноти
17.10 Тотално отричане - док. филм за Бирма
18.05 Разум и чувства - 3-сериен тв филм/Великобритания, 2008г./, 1 еп.
19.00 БНТ такси
19.15 В кадър
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.45 Шоуто на Канала
21.35 Малката Москва - игрален филм /Полша, 2008г./
23.35 По света и у нас
23.45 Ударът - игрален филм/Великобритания, Испания, 1984г./
01.20 Шоуто на Канала/п/
02.10 Робин Худ - /8 еп./п/
02.55 Разум и чувства - тв филм/1 епизод/п/

ОВЕН

Забелязващото се раздвижване покрай вас ще се отрази и на личния ви живот. Необвързаните ще помислят за сериозни стъпки.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Проявете гъвкавост в отношенията си и не демонстрирайте претенциите си без причини, за да не настроите някого срещу себе си.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Заниманията ви днес ще са ползотворни и с положителен отзвук върху семейството и работата ви.

22 май - 21 юни

btv

06.00 „Физиотоника“
06.30 „Най-смешните...“ /п./
07.00 „Приключенията на Ин и Ианг“ - детски сериал
08.00 „Капитан Фламинго“ - детски сериал
08.30 „Кой е по-по-най-“ - детско шоу
09.30 „Кухнята на Звездите“ - кулинарно шоу
10.00 „Модерно“ - токшоу
11.00 „Търси се...“ - токшоу
12.00 „Глобусът“ - предаване за туризъм
12.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“
13.00 „Балзак“ (част 1) - Драма, Минисериал, САЩ, 2000 г.
15.00 „Монк“ - еп. 10
16.00 „Нашите момичета. Звезди от кориците“ - док. риалити, еп. 7
17.00 „Море от любов“ - романтично токшоу
18.00 „Сеизмограф“ - предаване за полемика и анализи
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Пълна лудница“ - комедийно шоу
21.00 „Аламинут“ - комедийно шоу
22.00 bTV Новините
22.30 „Тежки престъпления“ - Драма, Трилъер, САЩ, 2002 г.
00.40 „Остани“ - Драма, Трилъер, САЩ, 2005 г.

РАК

Обеднявайки разума с интуицията си, ще стигнете до резултатите, които преследвате днес.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Загрижени сте за здравето на близък човек, но с не по-малко внимание ще се отнесете и към своите отговорности.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Добрите ви намерения към някого или нещо ще ускорят общите ви действия по реализацията на конкретната ви обвързаност.

24 август - 23 септември

NOVA
TELEVISION

07.00 „Иконостас“
07.30 „Агро пари“ - програма за развитие на селските райони
08.00 „Финиш и Фърб“ - детски анимационен сериал, 2 сезон
08.30 „Костенурките нинджа“ - 6 сезон
09.00 „Гормити“ - 2 сезон
10.00 „Пътят към Елдорадо“ - анимационен филм
11.50 „Рок училище“ - с уч. на Джоан Кюсак, Джак Блек и др.
14.00 „Живот след развод“ - с уч. на Дебра Месинг, Джуди Дейвис
16.00 „Директно Карбовски“ - публицистично предаване на НТВ
18.00 „Отечествен фронт“ - предаване на НТВ
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
19.30 „Темата на Нова“
20.00 „Тримата мускетари“ - с уч. на Чарли Шийн, Кийфър Съдърланд и др.
22.00 „Горещо“ - телевизионен таблоид с Венета Райкова
23.10 „Хелбой“ - с уч. на Джон Хърт, Селма Блеър, Джефри Тамбор и др.
01.30 „Великолепната петорка: Великобритания“ - реалити

ВЕЗНИ

Усмирете егото си. И без вас нещата ще се случват, затова се погрижете за себе си. Не се претуморявайте.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Ще направите добре за себе си, ако се отнесете с повече внимание към здравето си. Мислете повече за себе си.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

С проявеното си старание ще пресечете нечи опити да ви злепоставят. В спорните въпроси търсете разбиранство.

23 ноември - 21 декември

PRO-BG

07.00 „X-Мен Еволюция I“ - детски сериал, еп. 12, 13
08.00 „Утрото на PRO.BG“ - сутрешен блок с водещи Георги Любенов и Вряра Деянова
11.00 „Запазено за жени“ - с водещ Диана Алексиева
12.00 „Антракт. Най-доброто от седмицата“ - предаване за култура с водещ Борис Георгиев
13.00 „Прокурорът“ - сериал, еп. 13
14.00 А група. Монтана - Литекс
16.00 „Братя по оръжие“ - Драма, Екшън, САЩ, 2005 г., Режисьор. Жан-Клод Ле Мар, В ролите. Дейвид Карадайн, Гарбиъл Касиш, Антуан Танър, Кеная Мур, Реймънд Крус Кърпът, Ед Лотър, Жан-Клод Ле Мар
18.00 А група. Локо Сф - Сливен
20.00 Новините
21.00 „Доказано жив“ - Драма, Екшън, САЩ, 2000 г., Режисьор. Тейлър Хакфорд, В ролите. Ръсел Кроу, Мег РаянДейвид Карузо и др.
23.30 „Стриптиз“ - Драма, САЩ, 1996 г., Режисьор. Андрю Бергман, В ролите. Деми Мур и др.
01.30 Новините /п./
03.00 А група. Монтана - Литекс /п./

КОЗИРОГ

С деликатно поведение ще ви бъде по-лесно да привлечете към себе си хора, чиито услуги търсите.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Акуратни и трудолюбиви, ще дадете много от себе си в изпълнение на задачите, залегнали в програмата ви.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Ще премисляте нещата, с които се обвързвате, от една страна, заради мнителността си, от друга, за да не съжелявате по-късно.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR
1.9558

USD
1.3887

GBP
2.2535

CHF
1.4438

Змиите могат да се размножават без секс

Дано само тази красавица не последва примера на змията

Женската змия Воа Constrictor удиви учените, след като неочаквано роди 22 змийчета без участието на мъжки. По-рано подобно размножаване не е било наблюдавано при змиите, твърдят изследователи от университета в Северна Каролина. Уникалното поколение се появило при женска боа, независимо че тя била в една клетка с 4 мъжки змии. След анализ на гените на змийчетата учените открили, че баща на потомство-

то няма как да бъде нита една от мъжките змии. Експертите открили уникален набор от хромозоми, които по-рано можели да се получат само по изкуствен път. В действителност малките са полуклонинги на майката, съобщил Би Би Си. Безполовото размножаване е широко разпространено при насекоми и безгръбначни. При гръбначните животни, сред които са риби, влечуги и бозайници, такива случаи са изключително редки.

Журналист интервюира старшина:

- Доволен ли сте от работата си?
- Да не съм работник, че да работя!
- Значи служите?
- Да не съм куче, че да служа?
- Тогава с какво се занимавате?
- Аз съм военен. Чакам война!

06. 11. 2010

Проф. АТАНАС ВАСИЛЕВ,
юрист
ВЕЛАДИН БИТОЛСКИ,
педагог и политик
ДИМИТЪР МИЛАНОВ,
поет, член на СБП
Чл.-кор. ЙОРДАН ЙОРДАНОВ,
антрополог
Чл.-кор. ЛЮБОМИР БОЯДЖИЕВ,
химик
Проф. д-р НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ,
председател на Националния
комитет по геомеханика
РАЛИЦА НЕГЕНЦОВА,
юристка

07. 11. 2010

АЛЕКСАНДЪР НЕНКОВ,
народен представител
ЕВГЕНИЯ ЖИВКОВА,
моден дизайнер и политик
ИВАЙЛО ДЕРМЕНДЖИЕВ,
адвокат
МЕТОДИ БЕЖАНСКИ,
писател
ОРЛИН ОРЛИНОВ,
поет
СТЕФАН СОФИЯНСКИ,
политик

Глоба за реклама в пиратски сайтове

БАМП информира рогни фирми за негативните последици върху имиджа на техните продукти, свързани с нерегламентирана дейност

Компанията за онлайн реклама Triton трябва да плати 400 хил. долара на филмовите студия "Warner Brothers" и "Disney" за това, че е предлагала реклама в няколко пиратски сайта. Американската филмова индустрия спечели нова битка в борбата с пиратството - тази с рекламодателите, които инвестират пари в сайтове, предлагащи нелегално съдържание. Рекламната агенция е предлагала банери в няколко сайта, които излъчвали или предлагали линкове за нелегален даунлоуд на филми. Според

становището на федералния съд фирмата е виновна за това, че е спомагала за извършване на престъпления срещу авторските права. Освен да заплати обезщетението като част от съдебното споразумение, Triton трябва да спре да работи с тези сайтове, както и в бъдеще да не поддържа бизнес отношения с подобни нелегални платформи.

Още през септември Българската асоциация на музикалните продуценти (БАМП) стартира кампания по информиране на рекламодателите и рекламните компании за последиците от инвестира-

не на част от рекламните си бюджети в нелегални сайтове, нарушаващи или спомагащи за извършване на престъпления срещу авторските права.

Близо 100 мениджъри и собственици на компании, рекламиращи в тези сайтове, както и няколко от най-големите медиашоупове у нас вече бяха информирани за негативните последици върху имиджа на техните продукти, услуги и клиенти, когато те се асоциират с платформи, чиито бизнес модели са свързани с нерегламентирана дейност и най-вече с интернет пиратство.

Сюзън Бойл пак предизвиква критиците и предубежденията

Сиздаването на втория си албум най-известната шотландска леля с ангелски глас отново ще предизвика критиците и предубежденията. В "The Gift" музикален дебют прави и спечелилата конкурса на Сюзън Бойл американка Amber Stassi. Тавата вече е определена от експерти като вдъхновяваща и емоционална и ще е на музикалния пазар до дни.

"При създаването на този албум исках с песните да докосна сърцата на слушателите. Музиката винаги е била съпътстваща, особено при специални случаи. Исках това да е смесица от песни, които ще бъдат в унисон с всички наши настроения по време на коледните празници. Освен че това е време за размисъл, то е и време за забавления и радости с най-близките до нас хора", споделя Сюзън Бойл. Тя стана звезда за една нощ след 500 млн. гледания в YouTube и разбиващи рекордни продажби по света - над 10 млн. копия - с дебютния си мултиплатинен албум "I Dreamed A Dream".

КАНАДЦИ РАЗДАДОХА \$11 МЛН. ОТ ЛОТАРИЯ

Възрастна канадска двойка, която спечели 11.3 млн. канадски долара от лотарията през юли, вече е раздала почти цялата сума (1 канадски долар е равен на 0.99 щатски долара). Той е работил като оксигенист, а тя била продавачка. "Когато никога не си имал пари, няма как да ти липсват", твърди 78-годишната Вайлет Лардж пред местен репортер. Тя била на лечение с химиотерапия, когато със съпруга ѝ научили за печалбата. Парите за тях били "главоболие", притеснявали се и от измамници. Получили обаяния от много хора, които молели за помощ. И така семейство Лардж, женени от 35 години, започнали процеса по даряване на 11 млн. долара. Първо се погрижили за нуждаещи се роднини и след това започнали да помагат и на непознати. Направили си списък с хора, които заслужават дарения. За себе си оставили едва около 2% от печалбата за "черни дни".

СРЕЩАТ ИСТИНСКИ ЛЪВ С АНТИЧНА КОЛЕКЦИЯ

Христо ХРИСТОВ

Истински лъв ще могат да видят посетителите на старозагорския исторически музей през уикенда, когато 15-килограмовият цар на животните ще бъде пуснат да се разхожда свободно в лапидариума сред античните колони и скулптурни фигури от епохата на Августа Траяна. Идеята е на директорката на музея Светла Димитрова и на шефа на градския зоопарк Радослав Михайлов, които имат изключително трудната задача да намерят допълнителни източници за финансиране.

Петмесечният "котарак" пристигна в Стара Загора преди 4 месеца от

Полша. Той е рожба на лъвицата Анджелика и лъва Симба. По този повод е кръстен Симбанджи, което в превод означава Лъвски ангел. Дневната му дажба включва 2.5 кг крехко месо, но не е отказвал и зеленчуци, уточни д-р Михайлов.

Симбанджи ще бъде талисман на инициативата "История с лъв(че)", при която невръстните посетители на музея ще имат за задача да открият колко на брой са лъвските изображения сред експонатите зад витрините. Малчуганите ще се срещнат и с автора на герба на Стара Загора Христо Танев и ще участват в ателие на тема "Моят проект за герб".

28 години живот с пръчица в стомаха

Хирурзи от Шанхай извадиха от корема на китаец пръчица за хранене, която той е погълнал преди 28 години, съобщил Франс прес, като цитира китайски медици. 50-годишният Чжан прекарал по-голямата част от живота си с прибора в тялото си, без да страда. Но неотдавна се появили стомашни проблеми, които го накарали да отиде на медицински преглед. Пръчицата се извила с годините и била извадена, след като хирурзи в болницата "Тунци" направили малък разрез в корема на мъжа. Не се съобщава при какви обстоятелства Чжан преди 28 години е глътнал пръчицата.

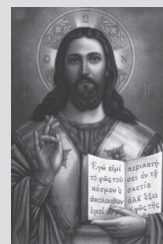
10 най-опасни професии за брака

Американско изследване обяви 10-те професии, които са най-опасни за брака. Подредбата е на база статистически данни за броя на разводите.

1. Танцьор/ка - 43% са разведени
2. Барман/ка - 38%
3. Масажист/ка - 38%
4. Касиер/ка в казино - 34%
5. Техник - 32%
6. Друг персонал в казино - 31%
7. Работник във фабрика - 29%
8. Телефонен оператор - 29%
9. Медицински сестри/детегледачки/болногледачки - 28%
10. Работа в сферата на шоубизнеса и спорта - 28%

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

6

Св. Клавдия Архангелова задушница (Тип. с. 110). Св. Павел, архиепископ Цариградски, изповедник († 350).

Днес е Архангелова задушница. Тя се отбелязва в съботата преди Архангеловден и е една от трите Големии Задушници, които православните християни отбелязват всяка година. В този ден се отдава почит към паметта на мъртвите, вечна признателност на офицерите и войниците, загинали за България, и на всички паднали в редовете на Българската армия. Архангеловата задушница се основава на вярата ни в безсмъртието на душата и във възкресението на мъртвите. Според думите на Спасителя умрелите не умират в истинския смисъл на думата, а преминават при смъртта си от земния във вечния живот. Затова на тях - вечно живите в Бога - отдаваме почит и признание при всеки помен и на задушниците през годината. На Задушница близките и роднините на покойника се събират, за да направят помен - възпоминание на живите за умрелия, че не е забравен. Това е и връзката между земната и небесната Църква.

7

Седма Неделя след Неделя подир Въздвижение. Гл. 5, утр. ев. 11, ап. Евр. 2:2-10 (с. 408), лит. ев. Лк 8:41-56. Св. Тридесет и три мъченици в Мелитин. Св. мъченик Иерон и дружината му (III-IV). Св. преподобни Лазар († 1053)

Преди птичарят да тръгне по следа

Някои тънкости при ловуване с кучета от тази порода

Милчо АНДРЕЕВ

Настъпването на сезона за лов на фазани и яребици поставя отново на дневен ред въпроса с подготовката на птичарите. Още повече че такъв лов без специално подготвени и обучени кучета е направо немислим. Затова не е излишно да си припомним някои особености на лова с птичари.

По време на лов птичарят претърсва ловния район и изследва със своето обоняние приземните слоеве на въздуха. По този начин той може да надуши птицата, лежаща на земята на голямо или по-малко разстояние от себе си и почти винаги на значително разстояние от ловеца. Тогава кучето започва да се прокрадва и внимателно да се приближава към нея. Ако дивечът е бдителен и излети още като чуе приближаването на кучето, той обикновено ще се изплъзне без произвеждане на изстрел и ловът ще стане невъзможен или в най-добрия случай ще носи случаен характер. Същото ще се получи и когато при приближаване на кучето дивечът бяга през цялото време. Тогава не може да се прояви основното свойство на птичаря - стойката, която прави лова с него удобен, ефективен и красив.

Друго е положението, когато надушната от кучето птица се притаи веднага или след като пробяга известно разстояние, остане на място малко или много неподвижна. Тогава кучето се приближава, дебнейки до мястото, където се е затаила птицата, и замира в неподвижна напрегната поза, т.е. прави стойка. Ловецът се възползва от този момент, за да се приближи до кучето и да се подготви за из-

стрел. В необходимия момент той дава команда на кучето да се придвижи напред, в резултат на което птицата излита, а ловецът произвежда по нея изстрел в полет.

Така изцяло или отчасти става при повечето видове дивеч, принадлежащ към семейството на кокошевите птици като тетрев, яребица, пъдпъдък и т.н., и бекасовите птици - бекас, дулла, горски бекас, блатна кокошка.

Повечето други видове дивеч само случайно издържат на стойка и работата по тях с птичар не е целесъобразна. За лов на такива видове дивеч съществуват специални кучета - спаниели, ко-

ито работят без стойка.

Специално трябва да се обърне внимание на работата на английските птичари по патици. Обикновено патиците се задържат във водоемите и от сутринта до вечерта се притаяват сред гъстите водни растения. При тези условия търсенето с куче е невъзможно, тъй като придвижвайки се във водата, то вдига такъв шум, че птицата или отплува, или по-често излита, недопускайки до себе си кучето. Но дори изтощената от жегата птица да допусне кучето, то във водата правенето на стойка е невъзможно. В случаите, когато патиците прекарват деня не във водоемите, а в блатата или в крайбрежната растителност до самия бряг, те понякога достатъчно добре издържат на стойка, но само докато патетата са млади и времето е горещо. Когато младите патици започнат да летят, те престават да издържат на стойка. Съвсем младите и все още лошо летящи патици предпочитат да се спасяват с плуване и се въздържат от летене и по тази причина не са подходящ обект за работа с птичар. За младото куче те са много опасни, тъй като го подтикват да гони и лови дивеча.

Следователно при запазване на типичните черти на работата на птичаря ловът с него на патици може да се провежда за кратко време и по-скоро случайно.

От животните понякога издържа стойката заекът. При добро количество на зайците в ловния район ловът по тях с птичар, ако е специално обучен за тази цел, може да бъде ефективен и интересен. Сроковете на лов за зайци обаче не съвпадат със сезона за лов с птичари, така че няма смисъл кучето да се обучава специално за тази работа.

Любопитно

Щетите от бобрите са непрегвдимими

Бобри в Полша причиняват бегствия

Васил ЦЕКОВ

Бобрите са отчасти виновни за опустошителните наводнения в Полша тази есен, отнели живота на 15 души, защото тунелите им са нарушили жизненоважните защити на градовете, каза полският министър на вътрешните работи. "Най-голям враг на защитните съоръжения срещу наводнения е едно животно - бобърът. Те живеят навсякъде по дигите на Висла и спомагат за тяхното разрушаване", казва Йежи Милър. Около 50 000 от тези големи нощни гризачи живеят в Полша и се ползват от защитата на закона. След наводненията обаче квотите им за лов доста са се увеличили. "Бобрите копаят тунели в защитните укрепления срещу наводнения, като с това ги отслабват отвътре. За съжаление те не са сами - има още няколко вида полски, които им помагат", твърдят представители на пожарната в Полша. Поройните дъждове в планините са причинили вдигане на нивото на реките в Полша, включително и на Висла, до нива, невиджани повече от столетие. През 1997 г. Полша претърпя най-страшното наводнение, което уби 54 човека и причини щети за милиарди долари. Тогава принудително бяха евакуирани над 150 000 души. През тази есен щетите бяха съпоставими. Дали и в двата случая бобрите са били виновни?

Кулинар

ЗАЕШКА КАПАМА

1 заек, 1 кг лук, 200 г бекон, 200 г гъби, 150 г маслини, 100 мл бяло вино, 100 мл олио, 7-8 червени чушки, 3-4 кисели краставички, 2 моркова, 1 глава чесън, 1/2 връзка магданоз, 10 зърна черен пипер, 3 дафинови листа, 1 супена лъжица доматино пюре, 1 супена лъжица лютеница, сол на вкус. ЗА МАРИНАТАТА: 400 мл вода, 200 мл вино, 200 мл оцет, 1 супена лъжица брашно.

Начин на приготвяне:

1. Продуктите за маринатата се смесват. Заекът се маринова 12 часа. След това се разделя на порционни парчета, които се пържат в нагорещено олио до златисто. Слагат се в глинени гювечи.

2. Лукът се нарязва на едро и се задушават в нагорещено олио. Прехвърля се в гювеча.

3. Морковите и чушките се нарязват на тънки жулиени, а гъбите, краставичките, чесънът и беконът - на едро. Морковите се задушават, след което заедно с останалите продукти се слагат в гювеча.

4. Брашното се запържва. Разрежда се с виното, слагат се доматино пюре и лютеница, разбърква се. Сместа се прехвърля в гювеча.

5. Прибавят се маслините, черният пипер и дафиновите листа. Налива се около 1/2 л вода (колкото да покрие продуктите в гювеча), посолява се, слага се нарязаният на ситно магданоз. Запечатва се с тесто и се пече около 1 - 1 1/2 часа при умерена температура.

По- и най-

България - лидер в производството на черен хайвер

Марин ТОМОВ

Звучи необичайно, но според последните данни на ЕС България е на едно от челните места в Европейския съюз по производство на черен хайвер. Първенци са Италия и Франция. Русия, която не е член на ЕС, разбира се, не отстъпва

лидерското място в света по добив на този деликатес.

През последните години в България се появила редица рибовъдни стопанства, в които изкуствено се отглеждат и "доят" есетрите. Специалистите поясняват, че майките стават половно зрели едва на 7-8-годишна възраст, след което за-

почва производството.

Черният хайвер, който се добива от есетровите риби, е много ценен. Стойността му непрекъснато расте, като 1 кг от него вече струва на международния пазар 3 хиляди евро. Най-добри резултати у нас получават рибовъдите от язовирите Кърджали, Доспат и Ивайловград.

Есетрата е сред най-често отглежданите риби в Кърджалийско

Хумор

КОЕ Е ДОБРЕ, А КОЕ НЕ Е

Живял някога един африкански крал. Той имал много близък приятел, с когото били израснали заедно. Този приятел имал навика винаги, каквото и да се случи в неговия живот - добро или лошо, да казва: „Това е добре!“ Един ден кралят отишъл на лов. Приятелят приготвил пушките, но изглежда, объркал нещо с едната от тях. Когато кралят стрелял, пушката гръмнала на страни и отнесла палеца на дясната му ръка. Приятелят наблюдавал какво се е случило и верен на навика си, казал: „Това е добре!“ На което разгневиеният крал отговорил: „Не! Това НЕ Е добре!“ И го изпратил в затвора.

След около година, кралят отишъл на лов в една много опасна местност. Канибали го хванали, вързали и до вечерта го загледали в своето селище. Събрали дърва, донесли дълъг кол и завързали краля за него. Когато го добили до огъня, забелязали, че палецът му липсва. Понеже били много суверени, те никога не ядели човек, комуто нещо липсва. Затова отвързали краля и го пуснали да си върви.

Когато се прибрал, той се замислил дълбоко за случилото се и за приятеля си, който вече седял цяла година в затвора. Отишъл при него, освободил го и му казал: „Ти беше прав! Наистина беше добре, че палецът ми отлетя.“ И след като му разказал преживяното си, проплакал: „Чувствам се много виновен. Мисля, че това, което направих с теб, беше много лошо!“

„Не!“ - отговорил приятелят. - Това беше добре!“

„Кое беше добре? Че стоя една година в затвора?“

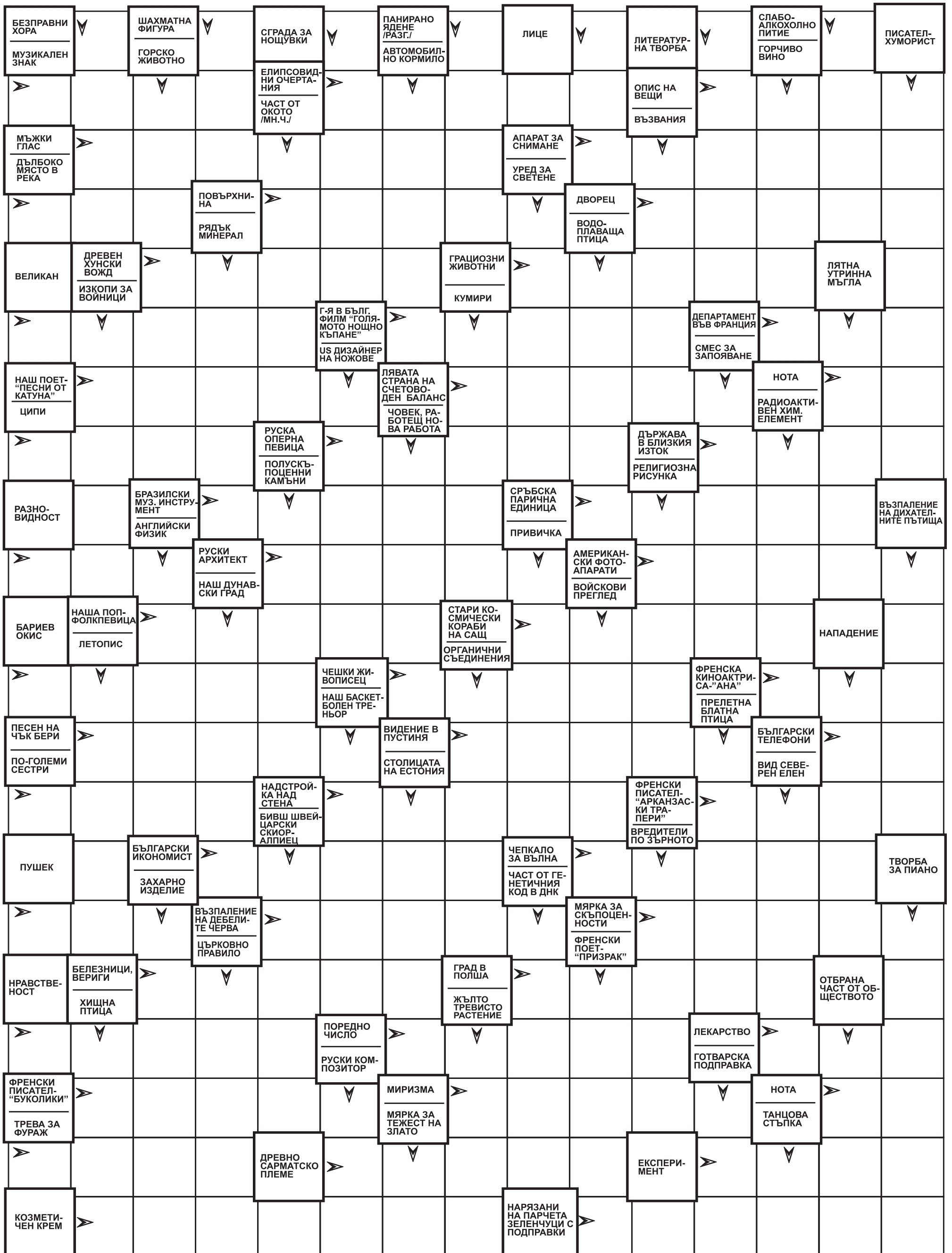
„Ако НЕ бях в затвора, щях да бъда с теб при канибалите!“ - бил отговорът.

- Ще чакаме да дойдат дивите патици...

Губивреме

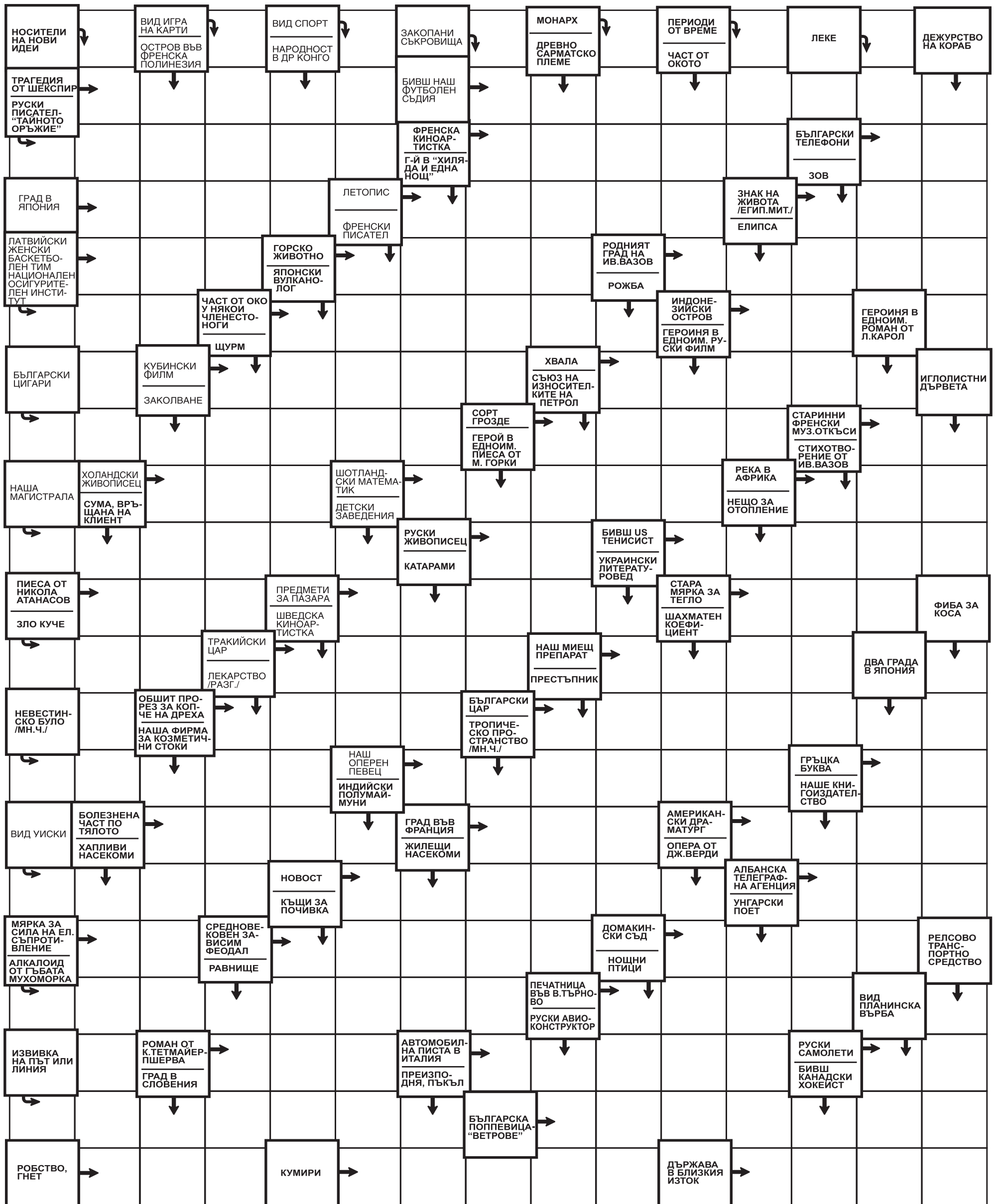
www.duma.bg

РЕЧНИК: Илава, Моран, “Надин”, Рал.

СТОЯН СТОЯНОВ

Губивреме

РЕЧНИК: Аиои, Анатани, Ати, Овалов, Олор, Омори, "СИРА".

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
 ВОДОРАВНО: МИНЗУХАРИ - ЛЕИ - ОЛИН - МЕНДЕЛЕЕВ - РОА - МЕ - СИВ - АТС - КРИКЕТ - МЕТОХ - ИЛА - КИЛОАР - КИЛИМАРИ - КАЛЕ - КНА - ПАМИД - АИД.
 ОТВЕСНО: КИЛЕРИ - ЕТИКА - НЕНОВ - ЛАМ - ИЗИДА - КОКИЛИ - АРХИМЕД - ЕХОЛОТИ - ЛА - АЛЕ - СКИОРКА - ПРИЕМ - ЕЛАИНИ - ИНВЕНТАР - АД.
 МОЗАЙКА
 ВОДОРАВНО: МАЧЕТЕ - ОЛИВИЕ - АТАНАСОВА - НАНИНИ - АРЕТИР - ИТИЛ - НАК - ТЕРИ - ЛАТ - КАДАР - ВАН - АНАДА - АЛАДА - АСЕНОВА - ЕСТЕТ - АЛКАЛ - КОР - АОМИН - АЦА - АВЕЛ - НАВ - КРИС
 РОЗИНО - АМОЛЯК - ОПЕРАТОРИ - ЕНРИКЕ - АНАКОН.
 ОТВЕСНО: МАНИЛА - ЕКАРТЕ - АТАНАСОВО - ЧАНИТА - ТРЕЗОР - ЕТИЛ - ДАЕ - ЛИПИ - ТАН - КАСТА - НЕК - ЕНИНА - ОНОРЕ - АДЕНОМА - ОСАКА - ИВАТА - ЛОР - РАВАН - МОН - ИВЕТ - ЛАЛ - КОРА - ВАТЕВА - КАРНИК - ИРАДИАЦИЯ - ЕДРИНА - ЛАСКИН.

СТОЯН СТОЯНОВ

Спорт

Карлсен отказва да спори за короната на Ананг

Норвежецът пише на президента на ФИДЕ за несправедливата система за определяне на претендента

Шахматист №2 в света Магнус Карлсен се оттегли от борбата за световната корона в знак на несъгласие с действащата система за определяне на първенеца на планетата.

19-годишният норвежки вундеркинд, който бе водач в световната ранглиста през по-голямата част от годината и отстъпи лидерската позиция едва в началото на месеца, е сред последните 8 кандидати в настоящия цикъл. Следващата фаза ще стартира през март догодина и трябва да определи противника на световния шампион Вишванатан Ананд, който защити титлата си тази година в мач срещу Веско Топалов. В официално писмо вчера Карлсен уведомява президента на ФИДЕ Кирсан Илюмжинов, че няма да участва в надпреварата между претендентите в периода март - май 2011 г. Той заявява, че след продължително обмисляне на ситуацията е взел решение, че системата не е достатъчно съвременна и справедлива и по тази причина няма мотивация да играе в турнира.

"Целта на това писмо е да Ви информирам за своето ре-

шение да не участвам в планираните мачове за кандидат за световната титла от март до май 2011 година.

След внимателно обмисляне достигнах до заключение, че сегашният цикъл 2008-2012 не е система, достатъчно модерна и честна, която да ми даде допълнителна мотивация да вляза в дългия процес на подготовка за мачовете, а освен това да се представям на възможно най-високо ниво. Привилегиите на властващия шампион, дългият петгодишен цикъл, промените, които бяха направени по време на цикъла, новият формат с кандидатите, който премина всеки шампион след Каспаров, критериите за ранкинг, както и непрекъснато променящите се правила след всеки мач са все неща, които не носят удовлетворение според мен. Четири месеца преди първия старт на претендентите Ви информирам, за да можете да представите договорите на състезателите и детайлните правила. Аз се надявам, че ще можете да намерите точния ми заместник. Целта на това писмо не е да Ви влияе да правите промени в продължаващия

Магнус Карлсен (вдясно) играе срещу световния шампион Вишванатан Ананд на супертурнира в Билбао, но обяви, че ще бойкотира битката за короната в шахмата заради системата, която осигурява привилегии на първенеца

цикъл, но въпреки това аз бих искал да Ви представя някои идеи по отношение на бъдещите цикли в съответствие с проведената телефонна конференция на 27 декември 2008 между лидерите на ФИДЕ и група от шахматисти на топ ниво. По мое мнение

привилегиите на шампиона трябва да бъдат премахнати от бъдещия модел и бъдещите мачове за световната титла да се базират на честна битка между най-добрите играчи в света при еднакви условия", се казва в писмото на норвежеца до Кирсан Илюмжинов.

Карлос Моя:

Григор Димитров е бъдеща звезда

Бившият тенисист №1 в света Карлос Моя пристигна в София на кратка визита в чест на 80-годишния юбилей на Българската федерация по тенис. Испанецът изрази мнение, че Григор Димитров има качествата да стане един от водещите играчи в най-близко бъдеще. По време на визитата си в София шампионът от "Ролан Гарос" 1998 ще представи и новата серия от парфюми с неговото име.

"За първи път съм в България. Не очаквах такова посрещане. Приятно съм изненадан. Ще остана два дни тук и ще се опитам да срещна и да се запозная с повече хора. Не познавам добре българския тенис. Знам (Григор) Димитров. Той е още млад, но е много талантлив. Мисля, че ще бъде един от водещите играчи в близко бъдеще. Разбрах, че Пиронкова е достигнала до полуфинал на "Уимбълдън", но не съм я гледал. Това показва, че в България тенисът се развива добре", каза Моя.

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Бившият тенисист №1 в света Карлос Моя пристигна на кратка визита в София по случай 80-годишнината на Българската федерация по тенис

Писаха 6 на борците

Управителният съвет на БФБорба даде отлична оценка на представянето на националите ни на световното първенство в Москва през септември. Тогава борците на България спечелиха 3 златни медала - Христо Маринов в класическия стил, Станка Златева при жените и Михаил Ганев в свободния. Това е най-големият успех за българската борба от 25 години. През 1985 г. борците ни печелят 4 титли в двата стила за мъже. На форума, продължил близо 3 часа и воден от президента на централата Валентин Йорданов, бяха приети и 2 нови клуба - Никола Станчев (Созопол) и Алфатар. Други 37 обаче бяха изключени поради липса на дейност. Така клубовете, членове на федерацията, са 91. На заседанието присъстваха и новите членове на управителния съвет - Армен Назарян и Серафим Бързаков, но отсъства Николай Гергов.

ФУТБОЛ

ДНЕС ПРО.БГ

14.00 Монтана - Литекс

18.00 Локо Сф - Сливен

ДИЕМА

17.00 Манчестър Юнайтед - Уулвърхемптън

РИНГ БГ

11.30 Естудиантес - Ланус

20.30 Дарби Каунти - Портсмут

УТРЕ ПРО.БГ

14.00 Славия - Левски

18.00 Калиакра - Черно море

ДИЕМА

18.00 Ливърпул - Челси

РИНГ БГ

11.30 Бока Хуниорс - Архентинос Хуниорс

16.30 Сибир - Зенит

20.30 Кардиф - Суонси

ФОРМУЛА 1

ТВ 7

Днес 18.00 квалификация

и утре 18.00 старт за Гран при на Бразилия

БАСКЕТБОЛ

КАНАЛ 3

ДНЕС

19.00 Левски - Ямбол

Фетел най-бърз на „Интерлагос“

Германският пилот на Ред Бул Себастиан Фетел даде най-добро време в първата свободна тренировка преди утрешното Гран При на Бразилия, предпоследен старт за сезона във Формула 1. Младият немец завъртя най-бързата си обиколка на трасето за 1:12,328 мин., като изпревари с близо половин секунда съотборника си Марк Уебър. Австралиеца, който е втори в подреждането при пилотите, записа време 1:12,810 мин. Световният шампион за 2008 г. Люис Хамилтън (Вбр) с Макларън показа трети резултат - 1:12,845 мин., а настоящият първенец и негов съотборник Дженсън Бътън (Вбр) е четвърти с 1:13,267 мин. В десетката се нарежда още Роберт Кубица (Пол) с Рено, германците Нико Розберг (Мерцедес GP), Михаел Шумахер (Мерцедес GP), Адриан Зутил (Форс Индия) и Ник Хайдфелд (Заубер), и бразилецът Рубенс Барикело (Уилямс). Двукратният световен шампион и лидер в класирането Фернандо Алонсо (Исп) с Ферари даде едва 13-о време и хвърли в паника "Скудерията". Бразилският му съкипник Фелипе Маса остана непосредствено след него с 14-и резултат. Квалификациите са днес, а предпоследният старт за сезона - утре от 18.00 ч., като и двете състезания ще бъдат предавани по ТВ7. Последният старт е следващата неделя за Гран при на Абу Даби.

Справочник

ТЪЖЕН ПОМЕН

На 6 ноември 2010г. се навършва една година без нашия незабравим съпруг, баща и дядо

О.З. ПОЛК. АНТОН ИЛИЕВ АНТОНОВ

на 81 години

МЪЧНА Е ТАЗИ РАЗДЯЛА, КОЯТО ВРЕМЕТО НЕ МОЖЕ ДА ИЗЛЕКУВА, НО СПОМЕНЪТ ОСТАВА - ЗА ДОСТОЙНИЯ ТИ ЗЕМЕН ЖИВОТ, ЗА ЕДНО СЪРЦЕ - ЧОВЕШКО, ДОБРО И ОГРОМНО, ЗА ЕДИН ОБРАЗ - СКЪП И МИЛ,

ЗАБРАВА НЯМА

ОТ СЕМЕЙСТВОТО

Спешни телефони

Единен номер за спешни повиквания

Телефон: 112

ВиК - Повреди

Телефон: 02/ 812 21 21; 02/ 920 68 71

Топлофикация - Аварийна служба

Телефон: 0 700 17 122; 02/ 951 51 96; 02/ 951 52 58

Електроразпределение - аварийна служба

Телефон: 07001 00 10; 02/ 847 01 61; 02/ 847 01 62; 02/ 847 01 63; 02/ 847 01 64;

Гражданска защита

Телефон: 0800 20112; 02/ 862 60 75; 02/ 962 04 39

Гореща линия за жертви на насилие

Телефон: 02/ 981 76 86

КАТ - Автопроизшествия

Телефон: 165; 02/ 982 49 01;

02/ 982 49 02

МВР - София

Телефон: 166, 02/ 987 77 77

ЧЕСТИТ 80-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ

О.З. ген.-лейтенант ПАНАЙОТ П. БРАТАНОВ

Роген на 6 ноември 1930 г. в Ямбол

От все сърце ти желаем много здраве и спокоен живот!

От семейството

Спорт

Пак карък за Левски

Автогол лиши „сините“ от втора победа в Лига Европа

Владимир НИКОЛОВ

Левски завърши 2:2 срещу Лил в мач от IV кръг в група С на Лига Европа. Каръшки автогол на резервата Иво Иванов продължи „черната серия“ на „сините“ в последните седмици. Те загубиха с 0:1 като гости на Лил в предишния кръг на турнира и после претърпяха две загуби с 1:2 от шампиона Литекс в Ловеч и от Локо Пд като домакини в първенството.

Пред повече от 20 000 екзалтирани фенове „сините“ бяха близо до втори успех в Лига Европа. Те водеха с 2:1 две минути преди края с голове на Гара Дембеле (11) и Владимир Гаджев (82). Тогава французите получиха право да изпълнят фаул в средата на терена, а треньорът на домакините Ясен Петров смени плеймейкъра Дарко Тасевски с централния за-

щитник Иво Иванов с цел да усили отбраната в последните мигове. Резервата скочи за центрираната топка, но каръшки я отклони в мрежата на слисания вратар Кирил Акалски. Стражът, привлечен от Локо Пд в средата на сезона, не бе убедителен и при първия гол на французите, когато малко преди паузата след корнер позволи на Де Мело (35) да му вкара с глава от малкото вратарско поле. Гаджев пък пропусна очи в очи с вратаря Микаел Ландро, на празна врата Дарко Тасевски се подхлъзна, а резервата Даниел Младенов не успя да стигне остро центриране и така пропусна да осигурят успеха на „сините“ и нови 140 000 евро в клубната каса. За хикса на „Герена“ ще получат само 70 000 евро, а в оставащите 2 срещи - гостуване на Гент на 1 декември и домакинство срещу лидера Спортинг на 16-и, Левски трябва да надскочи себе си, за да се класира за

Резервата на Левски Иво Иванов (вляво) си отбелязва автогол, затиснат от нападателя на Лил Франк Бериа в мача от IV кръг в група С на Лига Европа, завършил 2:2 на ст. „Георги Аспарухов“

втората фаза на турнира.

Двубоят на „Георги Аспарухов“ бе наблюдаван от скаут на Ливърпул. Английският съгледвач пристигна, съпроводен от нашия мениджър Николай Жейнов, за да следи изяви на аса на французина Еден Азар, кой-

то обаче влезе резерва за Лил едва в 78-ата минута на мястото на голмайстора Де Мело. Испанецът Мануел Хунко, който следи за нови попълнения на „червените“ в Европа, обаче наблюдава и изяви на аса на „сините“ Гара Дембеле.

След мача

ГЕОРГИ ИВАНОВ, СПОРТЕН ДИРЕКТОР НА ЛЕВСКИ:

„Във футбола се получава така и всеки може да сгреша. Футболистите и ръководството подкрепиха Иво Иванов. Той е мъжко момче и ще се вдигне. Голът беше нелеп, но пред него има много мачове и той може да реши някой от тях. Днес Левски ми хареса като отбор, колектив и поведение. Показахме, че Левски върви в правилна посока. Гордея се с играчите и им казах, че искам да ги виждам така във всеки мач. Не заслужавахме да направим равен. Искаме да побеждаваме във всеки мач, но няма да правим трагедии, ако не продължим напред в Лига Европа. Левски в момента гради отбор, а това не става за 1 или 2 месеца. Вече работим и по селекцията за зимата. Наказанията и контузиите ни повлияха много в последните мачове, но Левски е Левски и срещу Славия ще гони победа на всяка цена. Благодаря на феновете, че ни подкрепяха и през трудните моменти в последния месец. Те са мерило за това, което става в един отбор.“

ЯСЕН ПЕТРОВ, СТАРШИ ТРЕНЬОР:

„Пореден зрелищен мач на нашия отбор на нашия стадион. Показахме добър футбол, но не успяхме да зарадваме публиката с 3 точки. Липсваше ни късмет. По никакъв начин не заслужаваме изхода от този мач и победата ни прилягаше повече. Футболът обаче е игра на грешки. Нормално беше да пусна

Иво Иванов в последните минути, защото той е един от най-добрите ни футболисти в играта с глава, а Лил търсеше гола с центрирания. Трябва да го подкрепим. Нормално е да допускаме грешки, когато водим битки. Доказахме, че отборът е агресивен, но за жалост не ни достигаха 3 минути за победата. Смятам, че това е пътят, въпреки че той не е никак лек. Когато даваме всичко от себе си, хората очакват много. Ние показахме добра игра много рано през сезона и наистина ни трябва време в граденето на отбора. Има процеси, които както в живота, така и във футбола, не се прескачат. В тази група може да се случи всичко, но ако повторим играта си от днес, можем да постигнем много.“

ХРИСТО ИВОВ, КАПИТАН НА ЛЕВСКИ:

„Левски игра фут-

бол, но не успя да победи благодарение на младостта на отбора. Голът на Гаджев беше наистина шеддър, но най-важното от днес е добрата ни игра като отбор. Трябва да покажем това и срещу Гент, защото дори и намалени, шансовете ни да продължим напред си остават реални. Ще играем атакуващо и ще се опитаме да победим.“

ВЛАДИМИР ГАДЖЕВ, ХАЛФ, АВТОР НА ВТОРИЯ ГОЛ:

„Не трябва да сме отчаяни, а трябва да се гордеем с играта си. Нямахме шанс да спечелим 3-те точки, но до края на груповата фаза има още 2 мача. Няма защо да се срамуваме от случилото се до момента в турнира. Отиваме в Гент с мисъл за победа, но преди това имаме важни мачове от вътрешното първенство.“

ГАРА ДЕМБЕЛЕ, НАПАДАТЕЛ, АВТОР НА ПЪРВИЯ ГОЛ

„Изпуснахме отличен шанс, но все пак взехме 1 т., въпреки че изпуснахме 3. В този мач доказахме, че можем да играем добре и създадохме много положения пред вратата на Лил. Тази вечер видях много положителни неща и благодарение на тях запазили шансовете за класиране напред в турнира. Не трябва да подхождаме с поразителна мисъл в гостуването срещу Гент.“

ИВО ИВАНОВ, ЗАЩИТНИК:

„Това е най-трудният момент в живота ми. Много ми е тежко. Благодаря на моите съотборници, на ръководството и на публиката, че застанаха зад мен. Исках да избия топката, но я ударих със задната част на главата. Надявам се да преодолее побързо случилото се,

наистина ми е много тежко.“

РУДИ ГАРСИЯ, ТРЕНЬОР НА ЛИЛ:

„Не направихме добър мач, да не кажа, че беше отвратителен. Все пак успяхме да спечелим точка и съм доволен от това. Лил просто не игра днес. Нямахме никаква мисъл в атака и имах чувството, че отборът се пази за следващия мач. Ако продължаваме да играем така, няма да се класираме напред. Не съм доволен почти от никой, може би само от младите, които изпълниха указанията ми. Знаехме, че българите са силни в атака, но знаем и за слабостите в защита. Левски е отбор от средна класа, но ние не показахме нищо, че сме по-добри. Все пак съм доволен, че сме първият френски отбор с точка в София, въпреки че тя беше спечелена с катастрофална игра. Остават още 2 мача в групата и от тях трябва да спечелим 6 т.“

Снимки БГНЕС

Гара Дембеле (вляво) води битка за висока топка със защитника на Лил Игриса Гай, по-малък брат на подвизавалия се в ЦСКА бранител Ибрахима Гай. Дембеле вкара първия гол за Левски в мача, завършил 2:2 в София

Матушев взе Кики за мача с Академик

Старши треньорът на Локо (Тг) Негелчо Матушев направи 2 промени в разширения състав за мача с Академик в сравнение с предишния двубой срещу Левски. В групата от 18 футболисти попаднаха халфвете Дани Кики и Мартин Керчев на местата на Рангел Абушев и Мартин Кавдански. „Черно-белите“ заминаха на режим в хотел „Империал“. Мачът с Академик от 13-ия кръг на „А“ група е днес от 14,30 ч. на стадиона в кв. „Лаута“.

Баскетболисти се местят в „Христо Ботев“

Мъжкният и женският баскетболен отбор на Левски ще играят домакинските си мачове днес в зала „Христо Ботев“, а не в „Универсиада“. „Сините“ посрещат Монтана в женското първенство днес от 17.00 ч., а баскетболистите излизат срещу Ямбол от 19.00 ч. Причината е, че зала „Универсиада“ е заета с европейско първенство по спортни танци през уикенда.

Играем с Гърция ръгби в Перник

Ръгбистите на България посрещат тима на Гърция в европейска квалификация за мъже. Мачът е днес от 15.00 ч. на стадион „Димитър Вахала“ в Перник.

Порто и още 4 тима вече са 1/16-финалисти

Сърпникът на ЦСКА в група L на Лига Европа Порто завърши 1:1 срещу гостуващия Бешикташ и 2 мача предсрочно си осигури участие на 1/16-финалите в турнира. Сигурно продължават на пролет още руските ЦСКА М и Zenit, беларуският БАТЕ Борисов и германският Штутгарт.

На „Естадио до Драгао“ домакините откриха от дузпа в 36-ата мин. Вратарят на турците Хакан Арикан фаулира в наказателното поле колумбиеца Фалкао. Главният съдия Паоло Тальявенто наду свирката и посочи бялата точка, а потърпевшият не сбърка от 11-те м. След близо час игра Кристиан Родригес получи втори жълт картон и „драконите“ останаха с 10 човека. Бешикташ се възползва бързо от численото си предимство и брoени секунди по-късно нападателят Нихат Кахвечъ изравни. Ибрахим Тороман обаче също бе изгонен в 67-ата минута и сърпниците доиграха мача в изравнени състави.

Отборът на Zenit постигна 4-а поредна победа, като се наложи с 3:2 над Хайдук в Сплит и подпечата визите си предварително за следващия етап с 12 т. в група G. Другият руски представител в турнира ЦСКА също нямаше проблеми и се наложи в Москва срещу италианския Палермо с 3:1, като събра също пълен актив от точки в група F.

Германският Штутгарт е лидер в група H в конкуренцията на Иънг Бойс, Хетафе и Одензе, които ще се борят за второто място.

Беларуският шампион БАТЕ Борисов победи с 3:1 молдовския първенец Шериф Тираспол и също се класира рано за 1/16-финалите, като за първи път преминава груповата фаза и ще продължи с евромачовете си и през пролетта. За молдовците до 57-ата мин. пази българският национален вратар Владислав Стоянов, който допуска само 1 гол след шут на Витали Родионов (15), но получи контузия и бе сменен от резервата Дмитрий Стайла. За ранния успех на беларусите помогна косвено и Динамо К, който победи холандския AZ Алкмаар с 2:0 и също е на път да продължи напролет.

Карлсен
отказва
да играе
за титлата

Стр. 38

Маркус Хейкинен се стреми да попречи на Маркинъос да шутира към вратата на Рапид при победата с 2:1 на ЦСКА във Виена

ЦСКА би Рапид във Виена

„Червените“ с по 3000 евро
премия за първата победа
в Лига Европа

ЦСКА надигра с 2:1 Рапид във Виена в мач от IV кръг в група L в Лига Европа и записа първия си успех в турнира. „Червените“ заслужиха 140 000 евро от УЕФА. Футболистите пък ще получат по 3000 евро премия, гарантира публично съобщението на клуба Димитър Борисов.

Пред 52 000 зрители, от които близо 2000 „червени“ ултраси, австрийците започнаха с очакван домакински натиск и още в първата минута с удар отблизо Хамди Салихи разтресе напречната греда. Младокът Александър Тонев също улучи гредата на Раймунд Хедл с шут от 25 м.

Малко след паузата вицешампионите на България поведоха след далечен

шут на капитана Тодор Янчев (50). Хамди Салихи (56) изравни от пресилена дузпа, отсъдена от неопитния и неубедителен рефер от Уелс Саймън Лий Евънс, който прецени, че Джузепе Акуаро е дръпнал с ръце нападател на домакините. В 63-ата минута обаче Маркинъос пое една изчистена от вратаря Райс Мболи топка пред наказателното поле, бранителят Марио Зонлайтнер се насмете, бразилецът прехвърли вратаря

Хедл и прати топката отново в мрежата му. Така с първите си голове в групата „червените“ постигнаха и първа победа и се реваншираха за домакинската си загуба от австрийците в предишния кръг.

Мачът бе дебютен в турнира за временния им треньор Милен Радуканов, след като собствениците уволниха предшественика му Гьоре Йовановски след загубата с 0:2 от Рапид на Националния стадион „Васил Левски“.

Р Вестникът на БЪЛГАРКАТА!
Истинската жена чете истински вестник!
Каталожен № 136

**В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ
НА „ВЕСТИК ЗА ЖЕНАТА“
ЧЕТЕТЕ:**

Благодатна сватба. Отец Атанас Аролски и попая Гина отпразнуваха 70 години ръка за ръка и сърце до сърце

Зримо и незримо. Нишките на камъка Душите ни, човешките. Вестник във вестника, спиван от читателите

От дума на дума. Възторг и...омерзение Из бележника на юриста. Гласове от завещанията Родна летопис. Ритни ма, Петко! История с неочакван край. Път към щастието Дами 24 карата. Кралице с и без жезъл Досиетата „Х“. Кръговете на вещиците Прах и вечност. Предшественици на пирамидите Тестове. Спите ли добре? Чистница или мърла? Умеете ли да сте тактични? Здраве, красота и мода Готварски тефтер. Всичко със зеле Маргарита и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи

Фенове на ЦСКА се радват за първия успех на „армейците“ в група L на Лига Европа - 2:1 срещу Рапид на стадион „Ернст Хапел“ във Виена

UEFA
EUROPA
LEAGUE

След мача

МИЛЕН РАДУКАНОВ, временен старши треньор на ЦСКА:

„Доволен съм от това, което стана тази вечер. Благодаря на момчетата - за играта, за себепознанието. Така трябва да продължават. Аз се надявах на победа още когато тръгнахме от София. Рапид е отбор от средна европейска класа, не е някой гранд. Тази победа посвещавам на феновете, на ръководството на отбора. Казах на момчетата в съблекалнята да се радват и да се забавляват. Толкова смачкани бяха до този момент. Липсваха им победи, липсваше красива игра. Радвам се, че публиката на ЦСКА се върна и ни подкрепяше.“

За дузпата в полза на Рапид:
„Не съм гледал видеозаписа. След мача попитах съдията и той ми каза, че 6-и номер е държал с ръце играч на Рапид.“

ТОДОР ЯНЧЕВ, капитан на ЦСКА и автор на първия гол:

„Много са щастливи момчетата. Добра победа в центъра на Европа. Имаше нужда от тази победа и я постигнахме, и то с добра игра. Нашите фенове бяха уникални. Това е публиката на ЦСКА. Когато сме заедно, сме уникални. Чувахме песните на терена на нашите запалняковци и това ни даваше криле. За нас приоритетът е българското първенство - остава ни 3 мача.“

Още за Лига Европа на стр. 39

резултати

ГРУПА С

Левски - Лил 2:2 1:0 Дембеле (11), 1:1 Де Мело (35), 2:1 Гаджев (82), 2:2 (Иванов (88-автогол); Гент - Спортинг 3:1 1:0 Смолгерс (7-g), 1:1 Салейро (37), 2:1 Конте (79), 3:1 Арбейтман (82), ЧК: Абел (С-77)

1. Спортинг	4	3	0	1	13:5	9
2. Лил	4	1	2	1	5:5	5
3. Левски	4	1	1	2	5:10	4
4. Гент	4	1	1	2	7:10	4

V кръг (1.12): Гент - Левски, Спортинг - Лил

ГРУПА L

Рапид Виена - ЦСКА 1:2 0:1 Янчев (50), 1:1 Салихи (56-g), 1:2 Маркинъос (63); Порто - Бешикташ 1:1 1:0 Фалкао (36-g), 1:1 Нихат Кахвеч (62), ЧК Рогриес (П-59), Ибрахим Тораман (Б-67)

1. Порто	4	3	1	0	8:2	10
2. Бешикташ	4	2	1	1	5:5	7
3. Рапид	4	1	0	3	4:7	3
4. ЦСКА	4	1	0	3	2:5	3

V кръг (2.12): ЦСКА - Бешикташ, Рапид - Порто

ГРУПА A

Ювентус - Залцбург 0:0, Лех - Манчестър Сити 3:1

1. Лех Познан	4	2	1	1	9:7	7
2. Ман Сити	4	2	1	1	7:5	7
3. Ювентус	4	0	4	0	5:5	4
4. Залцбург	4	0	2	2	1:5	2

V кръг (1.12): Манчестър Сити - Залцбург, Лех - Ювентус

ГРУПА B

Байер Леверкузен - Арис 1:0, Розенборг - Атлетико М 1:2

1. Байер	4	2	2	0	6:1	8
2. Атлетико М	4	2	1	1	6:3	7
3. Арис	4	1	1	2	2:3	4
4. Розенборг	4	1	0	3	3:10	3

V кръг (1.12): Атлетико М - Арис, Розенборг - Леверкузен

ГРУПА D

ПАОК - Вилареал 1:0, Брюж - Динамо З 0:2

1. Динамо З	4	2	1	1	4:1	7
2. ПАОК	4	2	1	1	3:2	7
3. Вилареал	4	2	0	2	3:4	6
4. Брюж	4	0	2	2	2:5	2

V кръг (2.12): Вилареал - Динамо З, ПАОК - Брюж

ГРУПА E

Динамо К - АЗ Алкмаар 2:0, БАТЕ - Шериф Тираспол 3:1

1. БАТЕ	4	3	1	0	10:4	10
2. Динамо К	4	2	1	1	6:5	7
3. Шериф	4	1	0	3	4:6	3
4. АЗ Алкмаар	4	1	0	3	4:9	3

V кръг (2.12): Шериф - АЗ Алкмаар, БАТЕ - Динамо К

ГРУПА F

ЦСКА М - Палермо 3:1, Лозана - Спарта Пр 1:3

1. ЦСКА М	4	4	0	0	12:1	12
2. Спарта Пр	4	2	1	1	9:9	7
3. Палермо	4	1	0	3	4:9	3
4. Лозана	4	0	1	3	4:10	1

V кръг (2.12): Палермо - Спарта Пр, ЦСКА М - Лозана

ГРУПА G

Хайдук - Зенит 2:3, АЕК - Ангерлехт 1:1

1. Зенит	4	4	0	0	12:12	12
2. Ангерлехт	4	1	1	2	5:5	4
3. АЕК	4	1	1	2	6:9	4
4. Хайдук	4	1	0	3	4:8	3

V кръг (1.12): Зенит - Ангерлехт, Хайдук - АЕК

ГРУПА H

Огензе - Йънг Бойс 2:0, Хетафе - Щутгарт 0:3

1. Щутгарт	4	4	0	0	9:1	12
2. Йънг Бойс	4	2	0	2	6:7	6
3. Огензе	4	1	0	3	6:8	3
4. Хетафе	4	1	0	3	2:7	3

V кръг (1.12): Йънг Бойс - Щутгарт, Огензе - Хетафе

ГРУПА I

Сампгория - Металист Харков 0:0, ПСВ Айнховен - Дебрецен 3:0

1. ПСВ	4	3	1	0	8:2	10
2. Металист	4	2	1	1	7:3	7
3. Сампгория	4	1	2	1	3:3	5
4. Дебрецен	4	0	0	4	1:11	0

V кръг (1.12): Металист - Дебрецен, Сампгория - ПСВ Айнховен

ГРУПА J

Севиля - Карпати Лвов 4:0, ПСЖ - Борусия Д 0:0

1. Севиля	4	3	0	1	6:1	9
2. ПСЖ	4	2	2	0	4:1	8
3. Борусия Д	4	1	2	1	5:5	5
4. Карпати	4	0	0	4	3:11	0

V кръг (2.12): Борусия Д - Карпати, ПСЖ - Севиля

ГРУПА K

Стяуа - Утрехт 3:1, Ливърпул - Наполи 3:1

1. Ливърпул	4	2	2	0	7:2	8
2. Стяуа	4	1	2	1	8:9	5
3. Наполи	4	0	3	1	4:6	3
4. Утрехт	4	0	3	1	2:4	3

V кръг (1.12): Утрехт - Наполи, Стяуа - Ливърпул

Любими песни за
вашия GSM

SMSS

■ ДУМА на 1819

Напишете кода на избраната от вас песен (GAxxxxx) и изпратете съобщение на кратък номер 1819. В отговор ще получите линк, от който да изтеглите песента.

BELLA CIAO	GA81099
GUANTANAMERA	GA89172
LA BAMBA	GA82883
БЕЛОРУССКИЙ ВОКЗАЛ	GA99586
СВЯЩЕННАЯ ВОЙНА	GA73168
ВАШЕ БЛАГОРОДИЕ	GA94532
ГОЛУБОЙ ВАГОН	GA65555
ПЕСЕНКА КРОКОДИЛА ГЕНЫ	GA53572
В ТРАВЕ СИДЕЛ КУЗНЕЧИК	GA90594

2,40 лв. с ДДС

Fun 4 GSM

За да използвате услугата, трябва да имате активиран интернет на вашия телефон.